

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF IMAGINATIVE WRITING AND COOPERATIVE SKILL OF
PRATHOM SUKSA 4 STUDENTS USING CIRC TECHNIQUE INTEGRATED WITH
MIND MAPPING

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

60255312 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ความสามารถด้านการเขียน, จินตนาการ, เทคนิค CIRC, ทักษะการร่วมมือ, แผนภาพความคิด

นาย วณัฐพล สีนภิบาล: การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา บัวสมบุญ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับ แผนภาพความคิด และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ซึ่งกำลังเรียนอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ชุด ชุดละ 2 ข้อ โดยมีผู้ตรวจจำนวน 2 คน 3) แบบสังเกตทักษะการร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถิติโดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบ t-test แบบ dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1) คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ค่าเฉลี่ยทักษะการร่วมมือของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ความคิดเห็นภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

60255312 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : writing ability, imaginative writing, CIRC technique, cooperative skills, mind mapping

MR. WANATTAPHON SINPHIBAN : THE DEVELOPMENT OF IMAGINATIVE WRITING AND COOPERATIVE SKILL OF PRATHOM SUKSA 4 STUDENTS USING CIRC TECHNIQUE INTEGRATED WITH MIND MAPPING THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR BUSABA BUASOMBOON, Ph.D.

The research aimed to: 1) compare learning achievement of imaginative writing of prathom sukka 4 students before and after learning by using CIRC technique integrated with mind mapping 2)compare cooperative skills of prathom sukka 4 students learning by using CIRC technique integrated with mind mapping and 3) study students opinions on CIRC technique integrated with mind mapping. The sample group consisted of 28 students in prathom sukka 4 room one in a first semester academic year 2020 at Watkohwangsai school, Mueang District, Nakhonpathom Province derived by simple random sampling.

The research instruments were: 1) The lesson plans using CIRC technique integrated with mind mapping which was composed of four units of the total 12 hours with 3 hours per unit. 2) The test of ability in the imaginative writing which composed of pre-test and post-test. These tests are subjective tests with 2sets and 2 items per set that were checked by 2 examiners. 3) An observation checklist about collaborative skill of prathom sukka 4 students toward learning by using CIRC technique integrated with mind mapping and 4)A questionnaire about opinions of prathom sukka 4 students toward learning by using CIRC technique integrated with mind mapping Data were analyzed by mean, standard deviation, and dependent t-test.

The results showed that:

1) Learning achievement of imaginative writing of prathom sukka 4 students after learning by using CIRC technique integrated with mind mapping was higher than before with statistical significance at .05

2) Cooperative skills of prathom sukka 4 students learning by using CIRC technique integrated with mind mapping was higher than before with statistical significance at .05

3) The student reviews learning by using CIRC technique integrated with mind mapping for overall image had the average in high levels.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบวันทนาบูชา “พระคุณครู” ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญณ์ ที่ให้ความกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และเป็นครูผู้หล่อหลอมศิษย์ผ่านการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนความเมตตาที่หลังไหลมาตั่งสายน้ำเย็นคอยชโลมใจ เพื่อให้ศิษย์สามารถก้าวผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ได้ อันเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดสมบูรณ์ตามระยะเวลาที่กำหนด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล “ครู” ผู้ให้ความรัก ความเมตตา ด้วยกัลยาณมิตร และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา ผู้วิจัย ขอกราบวันทนาบูชา “พระคุณครู” เป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. พิณพนธ์ คงวิจิตรต์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. สง่า วงศ์ไชย ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สิริระ สมนาม อาจารย์กิตติพงษ์ แบล้ว และคุณครูช่อทิพย์ ต้นทวี ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอบพระคุณ นายไพฑูริย์ พูนขวัญ และนายกิ่ง ลี้มประสาธ อธิบดีผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการศึกษาต่อ และขอขอบคุณพี่จิววรรณ สรบุญทอง สุวรรณ อ่อนเบา จารวิทย์ คีรีนิล พิเชษฐ พูนจินดาถาวร และเพื่อนร่วมรุ่น 60 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่นักเรียนเสมอมา

กราบขอบพระคุณ คุณบิดา มารดา ครอบครัวสินทิบาล และครอบครัวปู่จณาการ ที่ได้ให้กำเนิด เลี้ยงดูด้วยความรัก ความเมตตา บ่มเพาะศีลธรรมอันดีงามและส่งเสริมด้านการศึกษาด้วยดีเสมอมา และกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่ อันส่งผลให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความสามารถจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

วณัฐพล สินทิบาล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
คำถามวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2562).....	12
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	12
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	12
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) พุทธศักราช 2551 (ฉบับ ปรับปรุง 2562).....	13

แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	15
ความหมายของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	15
ความหมายของจินตนาการ	16
หลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	17
แนวทางการจัดการเรียนการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการ	19
การประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ.....	22
ทักษะการร่วมมือ.....	25
ความหมายของทักษะการร่วมมือ	25
ความสำคัญของทักษะการร่วมมือ.....	26
องค์ประกอบของทักษะการร่วมมือ.....	27
การประเมินทักษะการร่วมมือ	29
การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	32
ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ	32
ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	34
ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	35
วิธีการคิดคะแนนกลุ่มและคะแนนพัฒนา.....	39
แผนภาพความคิด	40
ความหมายของแผนภาพความคิด	40
วิธีการสร้างแผนภาพความคิด.....	41
รูปแบบของแผนภาพความคิด	43
ประโยชน์ของแผนภาพความคิด	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
งานวิจัยในประเทศ.....	46
งานวิจัยต่างประเทศ.....	49

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
ตัวแปร.....	52
แบบแผนการวิจัย.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	53
การรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพ ความคิด	67
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	68
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	69
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ	85
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	85
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	85
รายการอ้างอิง	86
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93

ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	95
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	129
ภาคผนวก จ ข้อมูลแสดงผลการทดลอง	139
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการ.....	142
ภาคผนวก ช เอกสารการเข้าร่วมโครงการและการผ่านการรับรอง.....	149
ประวัติผู้เขียน.....	152

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	คะแนนสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 - 2561 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	2
ตารางที่ 2	สาระที่ 2 การเขียน	13
ตารางที่ 3	โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย หน่วยที่ 5 ชีวิตที่ถูกเมิน	14
ตารางที่ 4	วิธีการคิดคะแนนกลุ่มและคะแนนพัฒนา	40
ตารางที่ 5	แบบแผนการทดลอง The One-Group Pretest-Posttest Design	52
ตารางที่ 6	แบบแผนการทดลอง The One-Group Pretest-Posttest Design	52
ตารางที่ 7	การกำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง	54
ตารางที่ 8	รายการแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	56
ตารางที่ 9	เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	58
ตารางที่ 10	รายการแก้ไขแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	60
ตารางที่ 11	รายการแก้ไขแบบสังเกตทักษะการร่วมมือตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	62
ตารางที่ 12	รายการแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	64
ตารางที่ 13	ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	67
ตารางที่ 14	ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	68
ตารางที่ 15	ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (รายด้าน)	69

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (รายชื่อ) 70

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด..... 97

ตารางที่ 18 ผลการประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด... 105

ตารางที่ 19 ผลการประเมินความสอดคล้องรายการสังเกตพฤติกรรมของแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 106

ตารางที่ 20 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในการถามแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 109

ตารางที่ 21 ผลการหาค่าดัชนีความยากง่าย ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ผู้ตรวจ 2 คน)..... 111

ตารางที่ 22 ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบราซของแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการและแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ผู้ตรวจและผู้สังเกต 2 คน) 111

ตารางที่ 23 เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 132

ตารางที่ 24 ผลคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนและหลังการทดลอง..... 140

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
แผนภาพที่ 2 ตัวอย่างแผนผังความคิด (Mind Mapping).....	44

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสารจากลายลักษณ์อักษร ในการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้และความคิดเห็นของผู้เขียนไปยังผู้รับสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียน กำหนด ดังที่ จีรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555: 287) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะ หนึ่งของการใช้ภาษาที่มีความจำเป็นต่อสังคมในปัจจุบัน ถ้าผู้เขียนส่งสารในการเขียนไม่ดี เช่น การ สะกดผิดมาก หรือเขียนไม่ชัดเจน อาจส่งผลให้ผู้อ่านหรือผู้รับสารเข้าใจผิด หรืออาจทำให้เกิดอรรถ ชาติผิดพลาด ผดุง อารยะวิญญู (2544: 23) และวรรณิ โสมประยูร (2542: 18) กล่าวถึงการเขียนใน ทำนองเดียวกันว่า การเขียนเป็นทักษะสูงสุดในกระบวนการทางภาษา ที่เป็นการถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิดและความต้องการออกมา เพื่อแสดงถึงแนวคิดของผู้เขียน และสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญาของบุคคลโดยการนำคำมาเรียงร้อยกันอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

การเขียนตามจินตนาการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ ความรู้ ความคิดเห็นในอดีต มาสร้างสรรค์งานเขียนที่แปลกใหม่อยู่เสมอ ดังที่ วิไล มาศจรัส (2544: 56-57) กล่าวถึงการเขียนตามจินตนาการไว้ว่า จินตนาการเป็นภาพของการนึกฝันที่สร้างขึ้นในความคิด ผู้เขียนจำเป็นต้องมีจินตนาการให้ตัวละครมีอะไรพิเศษ เหมือนหรือไม่เหมือนที่มนุษย์มีอยู่หรือเป็นอยู่ ในปัจจุบัน ดังนั้น การเขียนตามจินตนาการโดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์สามารถมีจินตนาการติดตัวมาแต่ กำเนิด เพียงแต่ต้องหมั่นฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะที่ดียิ่งขึ้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้ความสำคัญกับการเขียนตามจินตนาการ โดยกำหนดเรื่องการเขียนไว้ในหลักสูตรเป็นสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน เรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 12)

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ได้ให้ความสำคัญของการเขียน และการเขียนตามจินตนาการดังกล่าวเบื้องต้น แต่ปัญหา ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน คือ นักเรียนมีปัญหาเรื่องการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนเรื่องตาม จินตนาการ ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นที่นักเรียนจะต้องใช้ในพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ให้มี

ประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้ในการทดสอบ ประกอบด้วย การทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การเขียนตามจินตนาการจึงถือเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างมาก เพื่อให้การเขียนเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งเห็นได้คะแนนสรุปผลการทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 – 2561 และคะแนนสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 - 2561 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 1 คะแนนสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 - 2561 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

สาระ	ค่าสถิติคะแนน ปีการศึกษา 2560				ค่าสถิติคะแนน ปีการศึกษา 2561			
	โรงเรียน		ประเทศ		โรงเรียน		ประเทศ	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
การเขียน	60.46	11.19	55.36	17.62	52.61	12.87	47.35	17.54

ที่มา : โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม, งานทะเบียนวัดผล, “สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560-2561 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร)อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม”

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560-2561 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระการเขียนของปีการศึกษา 2560 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 60.46 และปีการศึกษา 2561 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 52.61 ซึ่งผลคะแนนของทั้งสองปีการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 70 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 3 คน (สุวรรณา อ่อนเบา จารวีย์ ศิรินิล และพิเชษฐ พูนจินดาถาวร, 30 พฤศจิกายน 2561) เกี่ยวกับคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตาม

จินตนาการและปัญหาที่พบจากการสอนนักเรียนในสาระการเขียน สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนไม่ชอบเขียนเรื่อง และมีสมาธิจดจ่อกับการเขียนได้เป็นเวลานาน

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเทคนิควิธีการสอนที่สามารถนำมาใช้ในการสอนอ่านและบูรณาการการเขียนและสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนตามจินตนาการได้ คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือที่จะมุ่งเน้นให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังที่ สมศักดิ์ ภูวิภาดารรรณ (2553: 1) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียนผ่านการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน สมาชิกแต่ละคนในทีมมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันขณะเรียนรู้ รวมทั้งสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้ช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม และ ทิศนา แคมมณี (2554: 265) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลัก 5 ประการ ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพาอาศัยกัน โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน 2) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ 3) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะในการทำงานร่วมกัน 4) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน และ 5) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้

จากข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มที่ใช้การบูรณาการการอ่านและการเขียนเข้าด้วยกัน ดังที่ Slavin 1995 (อ้างถึงในวีชรา เล่าเรียนดี 2548: 178) กล่าวว่า เทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน สมาชิกกลุ่มจะต้องช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมจนบรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ภูมิใจในตนเอง ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเองและต่อกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับผู้อื่นมากขึ้น สร้างความมั่นใจในตนเองและรู้ถึงคุณค่าของตนเองมากขึ้น ทั้งนี้มีงานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนที่ใช้เทคนิค CIRC ได้แก่ พจนา เขียนสะอาด (2547) ที่ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ณิชฎกานัญญ์ เลิศยะโส (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ เพชรรัตน์ ยური (2558) ที่ศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

นอกจากนี้การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการให้มีประสิทธิภาพ ควรใช้ร่วมกับแผนภาพความคิด เนื่องจากการนำเทคนิค CIRC ไปใช้ในการสอนอ่านและการบูรณาการ การเขียน จะต้องมีการวางแผนการเขียนและการทำโครงร่างการเขียนในเรื่องที่สนใจ ดังที่ Buzan (ธัญญา ผลอนันต์, ผู้แปล 2551: 4) กล่าวว่า การใช้แผนภาพความคิด คือ วิธีการที่จะนำข้อมูลเข้าสู่สมองหรือออกจากสมอง แผนภาพความคิดมาจากภาษาอังกฤษว่า Mind Map และมีการแปลใช้ในภาษาไทยหลากหลายคำซึ่งมีความหมายเดียวกัน ได้แก่ แผนผังความคิด (วัฒนาพร กระจับทุกข์, 2545: 19) แผนที่ความคิด (ศิริกาญจน์ โกสุม, 2545: 29) และให้ความหมายไว้ทำนองเดียวกันว่า เป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดของตน เพื่อช่วยให้เห็นภาพรวมของเรื่องที่กล่าวถึงอย่างชัดเจนและง่ายต่อการจดจำ และสำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558: 345) กล่าวว่า แผนผังความคิด คือ การถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลของคำหรือเรื่องหนึ่ง ๆ ที่สมองรับรู้ แล้วจัดความคิดเชื่อมโยงกระจายออกไปอย่างเป็นระบบจากความคิดหลักสู่ความคิดรองและความคิดย่อยที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน การใช้แผนภาพความคิดจึงถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการเขียนเรื่อง งานวิจัยที่ใช้แผนที่ความคิด ได้แก่ แสงระวี ประจวบวัน (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศรีญดา เทียมหมอก (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด และนิตติยา ตั้งเจริญ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน

อนึ่ง กระบวนการเรียนรู้แบบด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ซึ่งจะทำให้ นักเรียนได้ทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นนักเรียนจะต้องใช้ทักษะการร่วมมือในการทำงาน เนื่องจากการทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้เกิดความคิดที่หลากหลายและมุมมองที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการยอมรับ รับฟังซึ่งกันและกัน มีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น รวมทั้งการมีทัศนคติที่ดีต่อกัน จึงจะส่งผลให้สามารถทำงานได้สำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพ ดังที่ ทิศนา แคมมณี (2545: 10) กล่าวว่า ทักษะการร่วมมือ คือ การที่กลุ่มบุคคลร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้ร่วมกันแล้วพร้อมจะบรรลุเป้าหมายนั้นไปด้วยกัน ซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องมีบทบาทและส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสาร ประสานงานและตัดสินใจร่วมกันภายในกลุ่ม เพื่อให้งานหรือกิจกรรมนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเพื่อประโยชน์ร่วมกันของทุกคน

การทำงานกลุ่มร่วมกันยังสอดคล้องกับทักษะการร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะของผู้เรียนทักษะหนึ่งในแปดทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ Collaboration Teamwork and Leadership : ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ อันจะส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะการ

ร่วมมือในกระบวนการเรียนรู้ และการทำงานกลุ่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด รวมทั้งการใช้ทักษะการร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อน และสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้มีงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาทักษะการร่วมมือ ได้แก่ พงษ์กรณ์ วีรพิพรรณ (2554) ที่ศึกษาผลการใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และประภาสินี ปิงใจ (2555) ที่ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิตีที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จากการศึกษาปัญหาในการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการและผลการวิจัยต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการสอนอ่านและการสอนเขียนด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เป็นวิธีที่น่าจะเหมาะสำหรับการแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียน เพราะเป็นวิธีการที่นำการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้โดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ในการเรียนแบบร่วมมือ ออกแบบขึ้นเพื่อใช้สอนการอ่านและการเขียนโดยเฉพาะ เป็นการบูรณาการการอ่านและการเขียนเข้าไว้ด้วยกัน ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มที่ส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกฝนการคิดและการทำงานเป็นทีม ดังที่ นาดยา ปิรันธนานนท์ (2543: 32-37) ได้กล่าวว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มผู้เรียน เป็นกลุ่มละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน ร่วมกันศึกษากิจกรรม ทบทวน และทดสอบไปที่ละเรื่องหรือที่ละจุดประสงค์จนครบหมดทุกเรื่องหรือทุกจุดประสงค์ตามที่ครูได้กำหนดเอาไว้เบื้องต้น จากนั้นผู้เรียนในกลุ่มรวมตัวกันเพื่อทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนดจนสำเร็จเรียบร้อย และในขณะที่ทำงานกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ครูกำหนด เพื่อให้การทำงานในกลุ่มเกิดประสิทธิภาพ เมื่อทุกกลุ่มศึกษาทุกกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะได้รับการประเมินจากครู

นอกจากนี้ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 121) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ คือ 1) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ได้ฝึกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม 2) เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดค้นคว้า ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การใช้ ภาษา การพูด และ 3) เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม การอยู่รวมกันกับผู้อื่น การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละ การยอมรับกันและกัน การไว้วางใจ การเป็นผู้นำและผู้ตาม ซึ่งมีความสอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2547: 17) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของเทคนิค CIRC ว่านักเรียนจะร่วมมือกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมที่ยึดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนเป็นหลัก เนื่องจากทักษะทางภาษาสามารถพัฒนาให้บรรลุผลสำเร็จได้ ในเวลาเดียวกันก็สามารถบูรณาการการสอนอ่านร่วมกับการสอนเขียนได้

กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC จะประกอบด้วย กิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเขียน (ทิตนา แคมมณี, 2554: 270) โดยขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยสังเคราะห์และกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซน (อ้างอิงใน สุรัตน์ คำหอมรีน, 2558: 47) ดังนี้

1) ขั้นเตรียม ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน (1: 2: 1) กลุ่มละ 4 - 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และให้นักเรียนจำนวน 2 คน อ่านบทอ่าน คนละ 1 บท ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง และนักเรียนคนอื่นร่วมกันทายหรือตั้งชื่อเรื่องจากสิ่งที่เพื่อนอ่าน

2) ขั้นสอน นักเรียนศึกษาใบความรู้ร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่ม และศึกษาตัวอย่างการเขียนตามจินตนาการ จากนั้นเขียนแผนผังความคิดเพื่อสรุปสาระและแนวคิดของเรื่อง

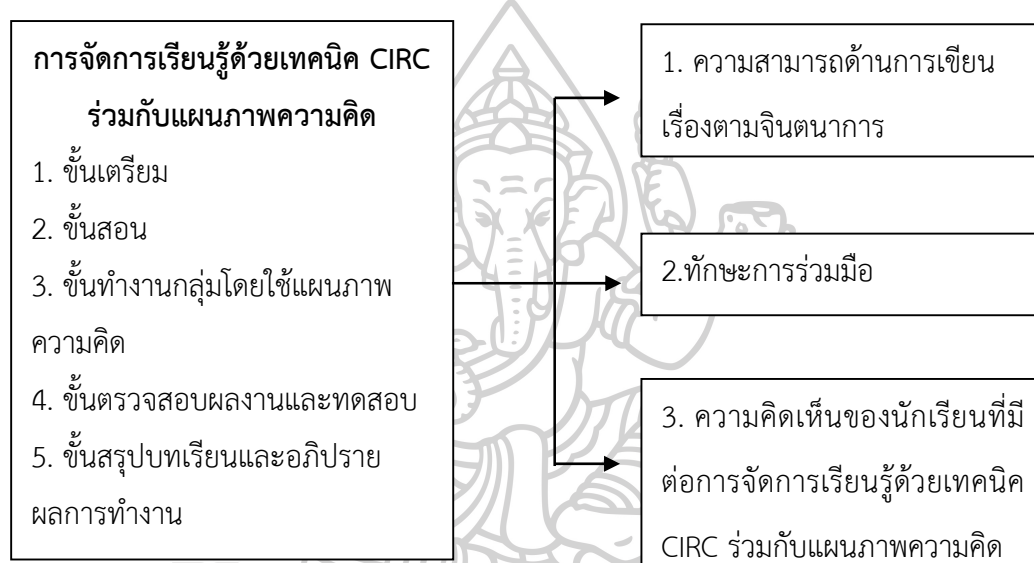
3) ขั้นทำงานกลุ่มโดยใช้แผนภาพความคิด นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันอ่านบทอ่านและสรุปสาระสำคัญและแนวคิดเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานของกลุ่ม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบต้นฉบับที่อ่านลงในใบงานของกลุ่ม โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่อ่าน และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน

4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และตรวจให้คะแนนงานของแต่ละกลุ่ม จากนั้นนักเรียนทุกคนอ่านบทอ่าน สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานของตนเอง จากนั้นนักเรียนแต่ละคนเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบเรื่องที่อ่านลงในใบงานของตนเอง โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่อ่าน และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือ

เขียน ครูผู้ร่วมผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานเพื่อประเมินผล และตรวจให้คะแนนงานของแต่ละคน

5) ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน นักเรียนและครูร่วมกับสรุปบทเรียนและ ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อพัฒนา ทักษะการเขียนต่อไป

จากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้กำหนด กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามวิจัย

1. ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

2. ทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดอยู่ในระดับใด เพราะอะไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

2.2.1 ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2.2 ทักษะการร่วมมือ

2.2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองทั้งหมด 12 ชั่วโมง การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น จำนวน 14 ชั่วโมง

4. สารระการการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาสาระตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารระการการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.4/7 เขียนเรื่องตามจินตนาการ และ ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ซึ่งเขียนเป็นเรื่องตามจินตนาการ 2 รูปแบบ ได้แก่ การเขียนเรื่องสั้น ๆ และการเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ โดยใช้แผนภาพความคิดเป็นสิ่งที่กำหนดโครงเรื่องก่อนการเขียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หมายถึง คะแนนความสามารถที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบอัตนัยการเขียนเรื่องตามจินตนาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 2 ข้อ ข้อละ 15 คะแนน รายการประเมิน ประกอบด้วย 1) การตั้งชื่อเรื่อง 2) สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ 3) การใช้ภาษา 4) การเขียนสะกดคำ และ 5) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยนักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้สอดคล้องกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้

2. ทักษะการร่วมมือ หมายถึง หลักการพื้นฐานของการพัฒนาการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดทักษะจากการเข้าร่วมทำกิจกรรมกลุ่มด้วยความมุ่งมั่นและมีอุดมการณ์ที่จะทำงานร่วมกัน ส่งผลให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ วัดได้จากการสังเกตทักษะการร่วมมือของขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ด้าน 20 รายการ ดังนี้ 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม (รายการที่ 1-3) 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม (รายการที่ 4-9) 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ (รายการที่ 10-14) และ 4) ทักษะการสรุปความคิด (รายการที่ 15-20)

3. แผนภาพความคิด หมายถึง การนำเสนอข้อมูลตามความรู้จากภาพสะท้อนของความคิด และความคิดเห็นที่เกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่ส่งผลให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น จดจำได้ง่าย และทบทวนอย่างได้รวดเร็ว

4. การเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หมายถึง การจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด โดยการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มซึ่งคละจากความสามารถ จำนวน 4-6 คน ให้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกระบวนการกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอ่านและเขียนร่วมกัน และวัดผลด้วยการเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม คือ การเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ขั้นสอน คือ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC 3) ขั้นทำงานกลุ่ม คือ การใช้กระบวนการกลุ่มให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการในการเขียนและใช้แผนภาพความคิดกำหนดโครงเรื่องที่เขียน ซึ่งส่งผลให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น จดจำได้ง่ายและทบทวนอย่างได้รวดเร็ว 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ คือ ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานเพื่อประเมินผล และการตรวจให้คะแนนงานเขียนของนักเรียนทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว และนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมารวมกันเป็นคะแนนของแต่ละกลุ่ม จัดลำดับคะแนนสูงสุด 3 ลำดับ เพื่อมอบรางวัล และ 5) ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน คือ หקרร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับบทเรียน

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 28 คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ครูได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) ได้พัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

3. นักเรียนได้ฝึกฝนการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับเพื่อนในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยมีทักษะการร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) พุทธศักราช 2553 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 2.1 ความหมายการเรื่องตามจินตนาการ
 - 2.2 หลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 2.3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 2.4 การประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
3. ทักษะการร่วมมือ
 - 3.1 ความหมายของทักษะการร่วมมือ
 - 3.2 ความสำคัญของทักษะการร่วมมือ
 - 3.3 องค์ประกอบของทักษะการร่วมมือ
 - 3.4 การประเมินทักษะการร่วมมือ
4. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 4.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 4.2 ลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 4.4 วิธีการคิดคะแนนกลุ่มและคะแนนพัฒนา
5. แผนภาพความคิด
 - 5.1 ความหมายของแผนภาพความคิด
 - 5.2 วิธีการสร้างแผนภาพความคิด
 - 5.3 รูปแบบของแผนภาพความคิด
 - 5.4 ประโยชน์ของแผนภาพความคิด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2562)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 2)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 2-3) กล่าวถึงสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยว่ามีทั้งหมด 5 สาระ ประกอบด้วย สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วารณคดีและวรรณกรรม โดยการวิจัยในครั้งนี้จะกล่าวถึงเฉพาะสาระที่ 1 การเขียนของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 12)

ตารางที่ 2 สารที่ 2 การเขียน

ระดับชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน
	7. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการเขียนเรื่องตามจินตนาการปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน และตัวชี้วัดที่ 7 เขียนเรื่องตามจินตนาการ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2562)

โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้กำหนดโครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ดังนี้

คำอธิบายรายวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รหัส ท 14101 เวลาเรียน 160 ชั่วโมง/ปี

อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจน เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการค้นคว้า เขียนเรื่องตามจินตนาการ พูดย่อแสดง

ความคิดเห็นความรู้สึกสรุป ตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รายงาน ประเด็นศึกษาค้นคว้าจากการฟัง ดู และสนทนา สกกดคำ

บอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้พจนานุกรมในการค้นคว้าหาความหมายของคำ แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ บอกความหมายของสำนวน เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ร้องเพลงพื้นบ้าน สรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดี วรรณกรรม วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดี วรรณกรรม ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ เห็นคุณค่าของเพลงพื้นบ้าน บทอาขยานและบทร้อยกรอง มีมารยาทในการเขียน การฟัง ดู และสนทนา

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 14101 รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา 4 ชั่วโมง / สัปดาห์ รวม 160 ชั่วโมง / ปี จำนวน 4 หน่วยกิต

การเขียนแผนภาพความคิดและการเขียนเรื่องตามจินตนาการบรรจุไว้ในโครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ชีวิตที่ถูกเมิน โดยผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัยเท่านั้น คือ สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน และ ป.4/7 เขียนเรื่องตามจินตนาการ จำนวน 12 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย หน่วยที่ 5 ชีวิตที่ถูกเมิน

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
5	ชีวิตที่ถูกเมิน		การทดสอบก่อนเรียน	1
		ท 2.1 ป.4/3 ท 2.1 ป.4/7	บรรยายโวหาร อธิบายโวหาร การเขียนแผนภาพความคิด การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	12
			การทดสอบหลังเรียน	1

จากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 ชั่วโมง มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับด้านการเขียน สำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเรื่องสั้น ๆ บรรยายโวหาร (กลุ่ม) จำนวน 3 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนเรื่องสั้น ๆ บรรยายโวหาร (เดี่ยว) จำนวน 3 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ อธิบายโวหาร (กลุ่ม) จำนวน 3 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ อธิบายโวหาร (เดี่ยว) จำนวน 3 ชั่วโมง

แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ความหมายของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การสื่อสารผ่านการเขียนเป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเข้าด้วยกันอย่างอิสระ ไม่มีการกำหนดจำนวนคำ ไม่มีแบบแผนให้เกิดการสัมผัสหรือคล้องจอง เพียงแค่นำมาใช้ให้สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนของการใช้ภาษาไทย สามารถสื่อสารความคิดของผู้เขียนได้ซึ่งการเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นการเขียนที่ต้องถ่ายทอดความคิดออกมาผ่านการเขียนเป็นความเรียงร้อยแก้ว ดังที่นักวิชาการได้ให้ความหมายของการเขียนความเรียงร้อยแก้วไว้ดังนี้

ประภาศรี สีหอำไพ (2531: 73) กล่าวว่า ความเรียง หมายถึง การเขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบของร้อยแก้วที่มีหัวข้อเรื่องหรือแนวคิดกำหนดไว้ สร้างเค้าโครงเรื่องตามลำดับแล้วเขียนไปตามหัวเรื่องที่กำหนดไว้

สนิท สัตโยภาส (2538: 12) กล่าวว่า ความเรียง หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรที่เป็นเรื่องราว โดยใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องสละสลวย ได้ใจความชัดเจน

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2543: 11) กล่าวว่า การเขียนความเรียง หมายถึง การถ่ายทอดเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยการเรียบเรียงถ้อยคำสำนวนให้สละสลวยกะทัดรัด

ถวัลย์ มาศจรัส (2545: 12) ได้ให้ความหมายของความเรียงไว้ว่า เป็นลักษณะของการแต่งหรือการเขียนหนังสือให้เป็นเรื่องราว โดยใช้สำนวนภาษาทั้งที่เป็นถ้อยคำธรรมดาสามัญ และการใช้ถ้อยคำที่มีความสละสลวย ชวนอ่าน ชวนติดตาม เพื่อแสดงความคิด ความรู้ ความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นทราบ

จากความหมายของการเขียนความเรียง สรุปได้ว่า การเขียนความเรียง คือ การถ่ายทอด ความรู้ ความคิด ความเข้าใจออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านการนำถ้อยคำมาเรียงร้อยเข้าด้วยกัน อย่างอิสระ ให้เป็นเรื่องราว ตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้ โดยใช้ถ้อยคำที่มีความสละสลวย ได้ใจความ ชัดเจน ชวนอ่าน ชวนติดตาม

ความหมายของจินตนาการ

การเขียนถือเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ต่าง ๆ ออกมาทางตัวอักษร เป็นคำ ข้อความ หรือเรื่องราวให้ผู้อื่นได้รับรู้ ดังนั้นผู้ที่เขียนสิ่งใดออกมาได้ จะต้องมีความรู้พื้นฐาน ทางด้านความคิด จะที่สร้างสรรค์งานที่มีความแปลกใหม่ มีคุณค่าออกมาได้ เพราะมีทักษะการเขียน ที่ใช้จินตนาการประกอบการเขียน ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของจินตนาการและการเขียนไว้ ดังต่อไปนี้

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ (2537: 54) กล่าวว่า จินตนาการคือการนึกเห็น สร้างมโนภาพขึ้น เหมือนสิ่ง ที่ให้ความบันเทิงใจนั้นหรือสร้างมโนภาพขึ้นเอง

สุจิต เพียรชอบ (2540: 155) กล่าวว่า ความหมายของจินตนาการว่าเป็นอำนาจ เป็น ความสามารถในการคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นไปได้ ซึ่งการคิดนั้นเป็นผลผลิตของจิต เป็นแหล่ง การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ อันเป็นผลจากการรับรู้และจากประสบการณ์แต่หนหลัง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545: 27) กล่าวว่า จินตนาการหรือภาพในความคิด เป็นสิ่งที่ สมองสร้างขึ้น เมื่อประสาทสัมผัสรับข้อมูลจะส่งสัญญาณสู่สมอง และสมองจะนำข้อมูลที่ได้รับไป เปรียบเทียบกับสิ่งของประเภทเดียวกันที่เก็บสะสมไว้ในความทรงจำ โดยเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ในอดีต ภาษา แล้วแปรข้อมูลเป็นภาพตามที่ตนเองเข้าใจได้อย่างอัตโนมัติ

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2557: 12) กล่าวว่า จินตนาการ คือ กระบวนการสร้างมโนภาพทาง จิตเพื่อให้เกิดเป็นภาพต่าง ๆ ในความคิดตามความต้องการ ก่อให้เกิดเป็นภาพเหตุการณ์ สถานที่ วัตถุสิ่งของ รูปร่างหน้าตา และบุคคลที่มาจาก การรับรู้ของแต่ละคนที่มีประสบการณ์สะสมในอดีตมา ก่อน ด้วยการจดจำหรือบันทึกผ่านสมองและจิตได้สำนึก ทำให้มนุษย์สามารถสร้างจินตนาการได้

Block (2004: 45) กล่าวว่า จินตนาการ คือ การนึกภาพ สร้างภาพเคลื่อนไหวในใจ ที่ทำให้ มองเห็นถึงสถานการณ์ และสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการสร้างประสบการณ์การรับรู้ขึ้นมาใหม่และเกิด จากข่าวสารที่เห็นไว้ในความทรงจำ จินตนาการจะปรากฏในรูปแบบของภาพและเสียง รวมทั้ง ความรู้สึก

จากความหมายของจินตนาการของนักการศึกษาที่ได้กล่าวไว้ สามารถสรุปความหมายของจินตนาการได้ว่า จินตนาการ หมายถึง การนึกเห็นหรือการสร้างมโนภาพที่สมองสร้างขึ้น ที่เกิดจากการเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้และประสบการณ์ในอดีต ด้วยการคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สามารถเป็นไปได้ ให้เกิดเป็นสิ่งแปลกใหม่

จากความหมายของการเขียนความเรียงร้อยแก้ว นำมาผสมผสานกับความหมายของจินตนาการ โดยนำไปใช้ในการวิจัยในครั้งนี้จะให้ความหมายของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจผ่านนึกเห็นหรือการสร้างมโนภาพ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเป็นผลมาจากการเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ต่าง ๆ แล้วนำถ้อยคำเหล่านั้นมาเรียงร้อยเข้าด้วยกันอย่างอิสระ ไม่มีการกำหนดจำนวนคำ สัมผัส คล้องจอง และใช้ถ้อยคำที่มีความสละสลวย ได้ใจความชัดเจน ชวนอ่าน ชวนติดตาม

หลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นงานเขียนที่ผู้เรียนจะเขียนออกมาในรูปแบบของความเรียงร้อยแก้ว ไม่มีการกำหนดคำ สัมผัสหรือคล้องจอง เพียงแค่นำคำมาร้อยเรียงต่อกันเพื่อเสนอแนวคิด ความรู้ต่าง ๆ ตามเจตนาของผู้เขียนให้ผู้อ่านได้เข้าใจ โดยอาศัยหลักการเบื้องต้นจากการเขียนความเรียงร้อยแก้วออกมาเป็นเรื่องตามจินตนาการ ดังต่อไปนี้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2533: 63) กล่าวว่า การเขียนความเรียง มีหลักการเช่นเดียวกับการเขียนเรียงความ เพียงแต่มีการปรับปรุงให้มีความคล่องตัวขึ้น โดยหลักการที่ควรคำนึงถึงในการเขียนมีดังนี้

1. ความเรียงจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เช่น มุ่งหมายเพื่อแสดงข้อคิดเรื่องชีวิตในชนบทงานอดิเรก สิ่งที่มีคุณค่าของชีวิต หากตั้งจุดมุ่งหมายที่แน่นอนลงไปแล้วก็จะต้องค่อย ๆ ประมวลข้อคิดสำคัญ ๆ และตีวงเข้าสู่จุดมุ่งหมายนั้นอย่างมีระเบียบ

2. ความเรียงจะต้องมีเอกภาพ (Unity) คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเรื่อง แม้ว่าเราจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ หลายประเด็น แต่ความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ (Concept) ของเรื่องจะต้องมีความเด่นชัด และมีสัมพันธภาพ คือ ความสัมพันธ์อันกลมกลืนกับความคิดย่อยในเรื่อง อีกทั้งจะต้องมีสารัตถภาพ คือ การเน้นข้อความสำคัญด้วย

3. ความเรียงจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสม กล่าวคือ การมีข้อความเปิดเรื่อง ข้อความดำเนินเรื่อง และข้อความปิดเรื่อง ข้อความที่ใช้เปิดเรื่องอาจมีข้อความสั้น ๆ เพื่อนำเข้าสู่เรื่อง ข้อความดำเนินเรื่องอาจเขียนเป็นตอน ๆ โดยใช้ย่อหน้าช่วยทำให้อ่านได้ง่ายขึ้น อาจมีได้ตั้งแต่ 2 ย่อหน้าขึ้นไป ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความยาวของเรื่อง ข้อความปิดเรื่องอาจกล่าวสั้น ๆ เช่นเดียวกับตอนเปิดเรื่อง

โดยสรุปหรือเน้นสาระสำคัญที่กล่าวมาเพื่อเป็นการทบทวนความจำของผู้อ่าน หรืออาจจะทิ้งท้ายด้วยข้อคิดสำคัญ หรือวาทะประทับใจผู้อ่านก็ได้

4. ความเรียงนั้นจะต้องมีการจัดลำดับเรื่องอย่างเหมาะสม โดยก่อนที่จะจัดลำดับเนื้อเรื่อง ก็จะต้องเขียนความคิดรวบยอด ซึ่งต่อไปจะเรียกสั้น ๆ ว่า มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ไว้เป็นหัวข้อสั้น ๆ เป็นสังเขปของเรื่อง จากนั้นก็นำหัวข้อสั้น ๆ มาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบและดำเนินความตามหัวข้อเพื่อไม่ให้เกิดการสับสน

ผะอบ โปษะกฤษณะ (2544: 45) กล่าวว่า หลักในการเขียนความเรียงที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความชัดเจน คือ อ่านแล้วเข้าใจกันดี ไม่มีข้อเคลือบแคลงสงสัยโดยใช้ภาษาง่าย รัดกุม ถูกต้องตรงความหมาย
2. มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ผู้อ่านสามารถจับจุดหมายได้ทันที ไม่มีความยากเกินไป
3. มีความสัมพันธ์ที่ดี คือ การลำดับความต่อเนื่อง ผู้อ่านติดตามง่าย
4. มีความกว้างขวาง ผู้อ่านได้เพิ่มพูนความรู้หรือบันเทิงหรือทั้ง 2 ประการ
5. มีความประณีต ผู้เขียนต้องเลือกสรรคำที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างประณีต เพื่อเรียบเรียงเป็นเรื่องราว

6. มีความไพเราะ งดงาม ภาษาที่ใช้ต้องทำให้ผู้อ่านรู้สึกประทับใจ

ถวัลย์ มาศจรัส (2545: 13-22) กล่าวถึงหลักการเขียนความเรียงไว้ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน
2. เนื้อหาสาระมีคุณค่าต่อการอ่านและมีความรู้
3. เอกภาพ หมายถึง เมื่อจะเขียนถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะต้องเขียนถึงเรื่องนั้นเพียงเรื่องเดียว โดยการพุ่งเป้าหมายที่ชัดเจน แน่นอน ไม่เปะปะ
4. สัมพันธภาพ หมายถึง การเขียนหนังสือให้แต่ละประโยคเกี่ยวโยงและประสานกันด้วยความสละสลวย ข้อความแต่ละตอนมีความคิดต่อเนื่องเป็นลำดับ
5. สารัตถภาพ หมายถึง การเน้นใจความสำคัญของข้อความในแต่ละช่วงตอน
6. มีความถูกต้อง กล่าวคือ การเขียนความเรียงเพื่อนำเสนอเนื้อหาสาระ ทรรศนะ ความคิดความเห็น จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง รวมทั้งการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่ถูกต้องกับลักษณะการเขียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 59) กล่าวว่า การเขียนแนวจินตนาการ คือ การใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เขียนนำมารวมและผสมกลมกลืนกับความคิดใหม่ ความคิดใหม่นี้ควรเป็นแนวคิดเชิงบวกและสร้างสรรค์หรือเขียนถึงสิ่งที่เป็นไปได้และเกิดประโยชน์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเรื่อง วางจุดมุ่งหมาย และเริ่มวางโครงเรื่องโดยใช้แผนภาพความคิดวางเป็นหลักไว้ก่อน
2. นำความคิดใหม่มาเชื่อมโยงกับความคิดเดิมเพิ่มเติมในแผนภาพโครงเรื่องให้กลมกลืน
3. จัดลำดับความคิด และเรียบเรียงความคิด ถ่ายทอดเป็นข้อเขียนออกมาเป็นเรื่องที่ตรงตามรูปแบบ มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุปที่ฝากข้อคิดและข้อเสนอแนะที่เป็นเชิงบวก

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความเรียงร้อยแก้ว เป็นงานเขียนที่นำถ้อยคำมาเรียงร้อยต่อกันโดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีเอกภาพ สारตภาพ และสัมพันธภาพ เนื้อหาสาระมีความชัดเจน การจัดลำดับเรื่องราวเหมาะสมตามแผนภาพโครงเรื่อง รวมทั้งใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าของงานเขียนและเกิดความประทับใจ

แนวทางการจัดการเรียนการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นทักษะที่ผู้เรียนต้องอาศัยประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของได้ โดยการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการเขียนเรื่องตามจินตนาการมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการจึงใช้หลักการเดียวกันกับหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักการเขียนที่ถูกต้องและส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาทักษะด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของตนเองได้ ดังที่ นักการศึกษาได้เสนอแนะแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

กรณีการ์ พวงเกษม (2531: 34) ได้เสนอแนะแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. บรรยากาศและสภาพการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู เด็กจะไม่กล้าแสดงออกเลยถ้าหากเขาไม่ได้รับความเห็นใจและถูกพ่วงเล็งจากเพื่อน ๆ หรือครูจนเกินไป ต้องเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น โดยอิสระ
2. ประสบการณ์ เด็กจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ จากประสบการณ์ที่โดยตรงที่ตนได้รับ เช่น จากการเดินทาง เด็กต้องการประสบการณ์ที่แท้จริงอย่างสม่าเสมอ ดังนั้นในการเรียนต้องสร้างความสนใจให้เด็กและมีอุปกรณ์อย่างพร้อมเพรียง
3. ความเอาใจใส่ของครู ความสนใจและความเอาใจใส่ของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเขียนอย่างสร้างสรรค์ ครูควรปลูกฝังความช่างสังเกต ความมหัศจรรย์ และความสำคัญต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันไว้ในตัวเองให้มากที่สุด จะทำให้เป็นผู้ที่สามารถมองเห็นอะไรได้แจ่มแจ้งและมีชีวิตจิตใจ

หนังสือ พทกษะวัน (2533: 7-8) ได้เสนอแนะแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. ครูต้องสร้างบรรยากาศโดยเป็นผู้ที่รักเมตตา มีความสัมพันธ์กับผู้เรียนอย่าง ใกล้ชิด เข้าใจและให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้อำลัใจ ยกย่อง และชมเชยมากกว่าการตำหนิ
 2. ให้อิสระในการทำงานแก่ผู้เรียน ทั้งเรื่องเวลา ระเบียบ และรูปแบบ
 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการศึกษาสภาพแวดล้อม ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาค้นคว้า เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์
 4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการเล่าเรื่อง รายงาน อภิปราย และสรุปผลเป็นประจำ
 5. กระตุ้น ชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น สร้างความแปลกใหม่อยู่เสมอ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย (2536: 165-167) ได้เสนอแนะแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้
 1. ก่อนสอนควรทดสอบความพร้อมในการเขียนของผู้เรียน ผู้สอนควรปลูกฝังให้ ผู้เรียนตระหนักในคุณค่าของการเขียนที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและสามารถยึดเป็นอาชีพในอนาคต
 2. การสอนแต่ละครั้งผู้สอนควรตั้งจุดประสงค์ในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน
 3. ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้สอนไม่ควรกำหนดหัวเรื่องตายตัว ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสเสนอและเลือกเรื่องเอง
 4. ควรสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
 5. ผู้สอนควรใช้กลวิธีการจูงใจหลาย ๆ รูปแบบ
 6. การจัดกิจกรรมและมอบหมายงานควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 7. ผู้สอนควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกหรือร้อนที่จะเขียน
 8. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมประกอบการสอนหลาย ๆ ประเภท และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมนั้นด้วย และกิจกรรมการเขียนนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง ผู้เขียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองได้มาก
 9. การสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ได้ผลดีนั้น ครูควรใช้สื่อการสอนประกอบด้วย เพราะจะช่วยเร้าความสนใจและยังทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเร็วขึ้น
 10. ผู้สอนควรวางแผนการสอนอย่างละเอียด
- จากการเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการ สามารถสรุปการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ว่า ครูมีความเอาใจใส่ในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม อุปกรณ์การเรียน รวมถึงการวางแผนการสอนอย่างละเอียดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจ

ตั้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจน ใช้สื่อประกอบการสอน วิธีการสอนและกลวิธีการจูงใจ หลาก ๆ แบบ และให้ความเป็นอิสระของนักเรียนในการทำงาน เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าของการเขียน รวมทั้งสามารถนำประสบการณ์ตรงที่เคยได้รับมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันกับเพื่อน

โวหารที่ใช้ในการเขียน

การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นการเขียนที่จะต้องอาศัยทักษะในการเขียนผ่านการใช้โวหารต่าง ๆ ที่เขียนใช้ในการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่เขียน โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้บรรยายโวหารและอธิบายโวหาร เป็นโวหารที่ใช้ในการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

บรรยายโวหาร

สังวาลย์ คงจันทร์และคณะ (2542: 4) กล่าวว่า บรรยายโวหาร คือ การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงในการเล่าเรื่อง หรืออธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้ประสบมาด้วยตนเอง ตามลำดับเหตุการณ์ เป็นโวหารที่มุ่งให้ผู้อ่านได้รับรู้สาระสิ่งที่ต้องการถ่ายทอดอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมาและชัดเจน

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2543: 210) กล่าวว่า บรรยายโวหาร คือ การเขียนอธิบายหรือบรรยายเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์ เป็นการเขียนตรงไปตรงมา ไม่เยิ่นเย้อ มุ่งความชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ ผู้เขียนควรใช้ภาษาที่กะทัดรัด เขียนให้ตรงเป้าหมาย อ่านเข้าใจง่าย

กาญจนา นาคสกุลและคณะ (2561: 31) กล่าวว่า บรรยายโวหาร คือ ลักษณะการเขียนด้วยวิธีเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจและติดตามเรื่องราวได้โดยตลอด สิ่งที่บรรยายอาจเป็นเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาพของบ้านเมือง ผู้คน ความเป็นมาหรือประวัติของบุคคล สถานที่ และเหตุการณ์ โดยการบอกเล่าตรง ๆ ว่าสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ที่ไหน หรือใครทำอะไร เมื่อไร อย่างไร การบรรยายเหมือนการวาดภาพให้ผู้อ่านคิดตามคำบรรยาย ซึ่งจะทำให้สามารถนึกคิดได้ตามที่บรรยายกาศนั้น ภาษาที่ใช้บรรยายจึงเป็นภาษาที่กระชับชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอน

จากการเสนอแนะความหมายของบรรยายโวหาร สามารถสรุปได้ว่า บรรยายโวหาร เป็นการใช้ถ้อยคำในการเขียนหรืออธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ให้เกิดความชัดเจน โดยใช้สำนวนภาษาที่กะทัดรัดตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความกระจ่างและเข้าใจได้ง่าย

อธิบายโวหาร

เสนีย์ วิลาวรรณและคณะ (2559: 145) กล่าวว่า อธิบายโวหาร คือ กระบวนการแจกแจงเรื่องให้เป็นที่เข้าใจอย่างละเอียดแจ่มแจ้ง ใช้เรียบเรียงเรื่องราวสารคดี หนังสือเรียนหรือตำราวิชาการ

กาญจนา นาคสกุลและคณะ (2561: 33) กล่าวว่า อธิบายโวหาร คือ ลักษณะการเขียน เนื้อความให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดและชัดเจน เป็นการเขียน เพื่อให้ความรู้ ความกระจ่างในเรื่องที่อธิบายนั้น โดยใช้วิธีการนิยาม การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ หรือการชี้ให้เห็นสาเหตุและผลลัพธ์

จากการเสนอแนะความหมายของอธิบายโวหาร สามารถสรุปได้ว่า อธิบายโวหาร เป็นการเรียบเรียงถ้อยคำในการเขียนให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียด แจ่มแจ้งและเกิดความกระจ่างในเรื่องที่อธิบาย

การประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

งานเขียนตามจินตนาการแต่ละชิ้น แต่ละเรื่องที่คุณเขียนเขียนออกมาล้วนแต่มีลักษณะที่ แตกต่างกันไปตามแต่ความสามารถ ประสบการณ์ของตนเอง โดยสิ่งสำคัญสำหรับเป็นทิศทาง ในการวัดและประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ คือ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมินผลงานการเขียนตามจินตนาการ โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559: 3) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ จำนวน 5 รายการประเมิน ประกอบด้วย 1) การตั้งชื่อเรื่อง 2) สาระสำคัญของเรื่อง ที่เขียนตามจินตนาการ 3) การใช้ภาษา 4) การเขียนสะกดคำ และ 5) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

1. การตั้งชื่อเรื่อง ประกอบด้วย การประเมิน 3 รายการ คือ

- 1.1 ชื่อเรื่องมีคำที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพ
- 1.2 สื่อความหมายได้ตรงหรือสอดคล้องกับภาพ
- 1.3 ข้อความ/ประโยค/วลีถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

3 คะแนน หมายถึง ตั้งชื่อเรื่องได้ตามเกณฑ์ครบ 3 ข้อ

2 คะแนน หมายถึง ตั้งชื่อเรื่องได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ

1 คะแนน หมายถึง ตั้งชื่อเรื่องได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

2. สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ ประกอบด้วย การประเมิน 5 รายการ คือ

2.1 ได้สาระ

2.2 มีความต่อเนื่อง

2.3 มีความสอดคล้องกับภาพ

2.4 ความเป็นเหตุเป็นผล

2.5 มีความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

- 5 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ครบ 5 ข้อ
- 4 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 4 ข้อ
- 3 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 3 ข้อ
- 2 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 2 ข้อ
- 1 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 1 ข้อ

3. การใช้ภาษา ประกอบด้วยการประเมิน 5 รายการ คือ

3.1 การเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามกาลเทศะ

3.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

3.3 เขียนวันวรรคตอนได้ถูกต้อง

3.4 ใช้คำสุภาพ

3.5 ประโยคถูกต้องตามหลักภาษา

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

- 5 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ครบ 5 ข้อ
- 4 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 4 ข้อ
- 3 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ
- 2 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ
- 1 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

4. การเขียนสะกดคำ เกณฑ์การให้คะแนน คือ

5 คะแนน หมายถึง เขียนถูกต้องทุกคำ

4 คะแนน หมายถึง เขียนผิดไม่เกิน 3 คำ

3 คะแนน หมายถึง เขียนผิดไม่เกิน 5 คำ

2 คะแนน หมายถึง เขียนผิดไม่เกิน 7 คำ

1 คะแนน หมายถึง เขียนผิดตั้งแต่ 8 คำขึ้นไป

5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประกอบด้วยการประเมิน 2 รายการ คือ

5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย

5.2 สะอาดเรียบร้อย

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

2 คะแนน หมายถึง เขียนได้ตามเกณฑ์ครบ 2 ข้อ

1 คะแนน หมายถึง เขียนได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

จากที่กล่าวมาทำให้ทราบว่า การประเมินผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จำเป็นต้อง กำหนดกฎเกณฑ์ รายละเอียดต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อประกอบการพิจารณาคะแนนให้เที่ยงตรง เหมาะสมและครอบคลุมความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการเขียนทุกด้าน สำหรับใช้วัดและประเมินผล การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง
 - 2 หมายถึง ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
 - 1 หมายถึง ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
2. สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ ประกอบด้วยการประเมิน 4 รายการ คือ
 - 2.1 ได้สาระ
 - 2.2 มีความต่อเนื่อง
 - 2.3 มีความเป็นเหตุเป็นผล
 - 2.4 มีความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

 - 4 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ครบ 4 ข้อ
 - 3 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 3 ข้อ
 - 2 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 2 ข้อ
 - 1 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 1 ข้อ
3. การใช้ภาษา ประกอบด้วยการประเมิน 4 รายการ คือ
 - 3.1 การเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามกาลเทศะ
 - 3.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง
 - 3.3 เขียนเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง
 - 3.4 ประโยคถูกต้องตามหลักภาษา

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

 - 4 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ครบ 4 ข้อ
 - 3 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ
 - 2 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ
 - 1 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ
4. การเขียนสะกดคำ เกณฑ์การให้คะแนน คือ
 - 3 คะแนน หมายถึง เขียนถูกต้องทุกคำ
 - 2 คะแนน หมายถึง เขียนผิดไม่เกิน 5 คำ
 - 1 คะแนน หมายถึง เขียนผิดตั้งแต่ 6 คำขึ้นไป

5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประกอบด้วยการประเมิน 2 รายการ คือ

5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย

5.2 สะอาดเรียบร้อย

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

2 คะแนน หมายถึง เขียนได้ตามเกณฑ์ครบ 2 ข้อ

1 คะแนน หมายถึง เขียนได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

จากเกณฑ์การประเมินผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการดังกล่าว จึงสามารถกำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ 3 เท่ากับ 11-15 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ดี ระดับ 2 เท่ากับ 9-10 คะแนน อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และระดับ 1 เท่ากับ 5-8 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง โดยใช้เกณฑ์การประเมินนี้ในการประเมินผลงานทั้งผลงานเดี่ยวและผลงานกลุ่ม จากนั้นนำคะแนนผลงานเดี่ยวของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันรวมกันและนำมารวมกับคะแนนผลงานกลุ่มของกลุ่มตนเองและจัดลำดับคะแนนสูงสุด 3 อันดับ เพื่อมอบรางวัล

ทักษะการร่วมมือ

ความหมายของทักษะการร่วมมือ

ทักษะการร่วมมือเป็นทักษะจำเป็นที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น ผ่านการทำงานร่วมกัน จนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีนักการศึกษาได้ให้นิยามของทักษะการร่วมมือไว้ดังนี้

Johnson et al. (1984: 45-48) กล่าวว่า ทักษะการร่วมมือ คือ บุคคลหรือสมาชิกในกลุ่มใช้ความสามารถในการทำงานด้วยการประสานความพยายามเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน

ทิสนา แชนมณี (2545: 10) กล่าวว่า ทักษะการร่วมมือ คือ การที่กลุ่มบุคคลร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้ร่วมกันแล้วพร้อมจะบรรลุเป้าหมายนั้นไปด้วยกัน ซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องมีบทบาทและส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และตัดสินใจร่วมกันภายในกลุ่ม เพื่อให้งานหรือกิจกรรมนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเพื่อประโยชน์ร่วมกันของทุกคน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 85) กล่าวว่าทักษะการร่วมมือ คือ ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี จนสามารถทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสะท้อนได้ในหลายลักษณะ เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น การไม่เอาเปรียบ การให้ความร่วมมือ การยอมรับฟังความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นและการรับผิดชอบผลงานกลุ่มร่วมกัน

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ทักษะการร่วมมือ หมายถึง หลักการพื้นฐานของการพัฒนาการเรียนรู้ ที่ทำให้นักเรียนเกิดทักษะจากการเข้าร่วมทำกิจกรรมกลุ่มด้วยความมุ่งมั่นและมีอุดมการณ์ที่จะทำงานร่วมกัน ส่งผลให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวัดได้จากการสังเกตทักษะการร่วมมือขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นตามแนวคิดของ Johnson et al. (1984: 45-48) จำนวน 4 ด้าน 20 รายการ ดังนี้ 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม (รายการที่ 1-3) 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม (รายการที่ 4-9) 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ (รายการที่ 10-14) และ 4) ทักษะการสรุปความคิด (รายการที่ 15-20)

ความสำคัญของทักษะการร่วมมือ

ทักษะการร่วมมือเป็นทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีนักการศึกษาได้ให้นิยามของทักษะการร่วมมือไว้ดังนี้

ชาตรี เกิดธรรม (2545: 8-10) ได้กล่าวถึงแนวคิดหลักของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 6 ประการ ได้แก่ 1) การจัดกลุ่ม หมายถึง การจัดกลุ่มเด็กที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด 2) ความมุ่งมั่น หมายถึง ความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ของเด็กที่จะทำงานร่วมกัน ซึ่งจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลร่วมกัน 3) การจัดการ หมายถึง การจัดการกลุ่มให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวมถึงการจัดการของครู การจัดการภายในกลุ่ม เพื่อให้การทำกิจกรรมของกลุ่มประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ทักษะทางสังคม หมายถึง การพัฒนาให้เด็กมีทักษะในการทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้มีการร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างจริงใจ ให้กำลังใจกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและที่สำคัญที่สุดคือต้องรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 5) กฎพื้นฐาน 4 ข้อ หมายถึง หลักการพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือรวมใจกัน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การยอมรับความสามารถซึ่งกันและกัน ความเสมอภาค และการมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และ 6) รูปแบบของกิจกรรม หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมในการทำงานกลุ่มซึ่งมีหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาหรือสถานการณ์ที่จะศึกษา

วัชรวิภา เลาเรียนดี (2547: 2) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือไว้ 4 ประการ ได้แก่ 1) สมาชิกจะรับผิดชอบต่อกันร่วมกัน ช่วยกันปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ โดยมีเป้าหมายร่วมกันหรือเป้าหมายเดียวกัน มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลและสื่อวัสดุ อุปกรณ์ 2) สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3) สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่องาน แต่ละคนจะต้องร่วมกันทำงานเต็มความสามารถ และ 4) สมาชิก

กลุ่มมีทักษะการทำงานกลุ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครูต้องสอนและฝึกทักษะการทำงานกลุ่มแก่นักเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่มของนักเรียนด้วย

ทิสนา แชมมณี (2554: 265) กล่าวถึงรูปแบบของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 5 ประการ คือ

1) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพาอาศัยกัน โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน 2) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ 3) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะในการทำงานร่วมกัน 4) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน และ 5) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้

Doyle (2020: ออนไลน์) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของทักษะการร่วมมือไว้ว่า เป็นทักษะที่ใช้ในการทำงานร่วมกันที่ช่วยให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี จากการเข้าใจมุมมองที่หลากหลายของทุกคนในกลุ่ม เคารพนับถือซึ่งกันและกัน และทำงานร่วมกันอย่างเต็มใจเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคลและเป้าหมายของกลุ่ม

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ทักษะการร่วมมือมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนจะทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกันและมีความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มใจ มีการปฏิสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผลงานหรือผลสัมฤทธิ์เกิดประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

องค์ประกอบของทักษะการร่วมมือ

Johnson et al. (1984: 45-48) กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะการร่วมมือไว้ ดังนี้

1. ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม เป็นทักษะพื้นฐานของการจัดกลุ่มและการกำหนดบรรทัดฐานของกลุ่มอย่างเหมาะสม ประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

- 1.1 เข้าประจำกลุ่มภายในเวลาที่กำหนด โดยไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น
- 1.2 อยู่ประจำกลุ่มและไม่เดินไปมาหลังจากเข้าประจำกลุ่มแล้ว
- 1.3 เรียกชื่อสมาชิกในกลุ่ม แทนการใช้สรรพนาม
- 1.4 ตั้งใจฟังและมองผู้พูด ขณะที่ผู้พูดกำลังชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ
- 1.5 ไม่แสดงกิริยาไม่สุภาพ เมื่อสมาชิกถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้อง

2. ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการทำงานกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินงานและรักษาความสัมพันธ์ของสมาชิกระหว่างการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

- 2.1 พุดและเน้นย้ำเป้าหมายของงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 กำหนดและเตือนเรื่องการรักษาเวลา
 - 2.3 เสนอกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.4 แสดงการสนับสนุนและยอมรับผ่านทางวัจนภาษาและอวัจนภาษา
 - 2.5 สอบถามสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อช่วยเหลือหรือสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่พุดหรือกระทำภายในกลุ่ม
 - 2.6 แสดงความคิดเห็นและการแสดงออกอย่างชัดเจนต่อการสนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น
 - 2.7 กระตุ้นกลุ่มเมื่อแรงจูงใจภายในกลุ่มต่ำลง โดยนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ หรือสร้างความสนุกสนานภายในกลุ่ม
3. ทักษะการคิดเชิงระบบ เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการจัดเตรียมกระบวนการทางความคิดซึ่งจำเป็นต่อความเข้าใจเชิงลึกของบทเรียนที่ศึกษา ทั้งกระตุ้นการใช้ยุทธศาสตร์ การแสดงเหตุผลอย่างมีคุณภาพ และทำให้เชื่อมั่นได้ถึงความรู้และความคงทนในการเรียนรู้ เนื่องจากจุดประสงค์ของกลุ่มการเรียนรู้ คือ สร้างการเรียนรู้ของสมาชิกทั้งหมดให้ได้มากที่สุด ทักษะการคิดเชิงระบบประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้
- 3.1 พุดสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านหรืออภิปรายอย่างสมบูรณ์ โดยไม่อ้างถึงสิ่งที่บันทึกหรือบทเรียนที่ศึกษามาก่อน ความคิดและข้อเท็จจริงสำคัญควรจัดรวมอยู่ในข้อสรุปนั้น สมาชิกกลุ่มจะเกิดการเรียนรู้มากที่สุดหากสามารถสรุปข้อมูลจากความจำของตนเองได้
 - 3.2 สำนวความถูกต้องโดยการตรวจสอบบทสรุปของสมาชิกเพิ่มเติม เมื่อขาดข้อมูลที่สำคัญและไม่ได้กล่าวไว้ หรือสรุปไว้ไม่ถูกต้อง
 - 3.3 สำนวจรายละเอียด โดยการสอบถามสมาชิกถึงการเชื่อมโยงระหว่างบทเรียนที่ใช้ในการเรียนรู้นั้นกับบทเรียนและสิ่งต่าง ๆ ที่รู้มาก่อน
 - 3.4 สามารถบันทึกข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจดจำข้อมูลและข้อเท็จจริง เช่น การวาดภาพ ผังมโนภาพ และอุปกรณ์ช่วยจำอื่น ๆ
 - 3.5 กระตุ้นให้สมาชิกภายในกลุ่มแสดงความคิดเห็น เพื่อสร้างกระบวนการทางเหตุผลที่ชัดเจน นำไปสู่ความถูกต้องและอภิปรายต่อไป
 - 3.6 ปรีกษาสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อวางแผนในการใช้บทเรียนสอนนักเรียนคนอื่น ๆ โดยคำนึงถึงการวางแผนอย่างไรที่จะถ่ายทอดความรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
4. ทักษะการสรุปความคิด เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการกระตุ้นการทบทวนบทเรียน การโต้แย้งเชิงวิชาการ ทำให้สมาชิกกลุ่มต้องสืบค้น รวบรวมเหตุผลเพื่อสนับสนุนข้อสรุป คิดอย่างรอบด้านมากขึ้นเกี่ยวกับประเด็นนั้น ๆ ทักษะการสรุปความคิดประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

- 4.1 วิจารณ์ผลงานของกลุ่ม แต่ไม่วิจารณ์การทำงานของสมาชิกเป็นรายบุคคล
- 4.2 สามารถชี้แจงหรืออธิบายต่อสมาชิกภายในกลุ่ม เมื่อมีความคิดไม่ตรงกับสมาชิกในกลุ่ม
- 4.3 บูรณาการความคิดที่แตกต่างของสมาชิกไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน
- 4.4 รวบรวมเหตุผล เพื่อให้ได้ข้อสรุปของงานกลุ่ม
- 4.5 ขยายคำตอบหรือข้อสรุปของสมาชิกอื่น ๆ โดยการเพิ่มข้อมูลให้ชัดเจนมากขึ้น
- 4.6 พิสูจน์ความคิดโดยการถามที่นำไปสู่ความเข้าใจและการวิเคราะห์เชิงลึกมากขึ้น
- 4.7 ตั้งคำถามที่นำไปสู่ความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนอย่างลึกซึ้ง
- 4.8 ทดสอบความเป็นจริงทางความคิด โดยตรวจสอบการทำงานกลุ่มตามคู่มือแนะนำตามเวลาที่เหลือและแบบทดสอบอื่น ๆ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นองค์ประกอบสำหรับใช้ในการประเมินทักษะการร่วมมือ จำนวน 4 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ และ 4) ทักษะการสรุปความคิด

การประเมินทักษะการร่วมมือ

ทิตนา แคมมณี (2545: 64) กล่าวถึง การประเมินทักษะการร่วมมือ สรุปได้ว่า การประเมินด้านทักษะการทำงานกลุ่ม ต้องอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้งการวิเคราะห์และการประเมินพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม ผู้ประเมินจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ซึ่งครูจำเป็นต้องจัดทำรายการพฤติกรรมที่ต้องการประเมินและจัดทำแบบสังเกตการณ์หรือแบบบันทึกพฤติกรรม รวมทั้งต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินดังตัวอย่างที่ ทิตนา แคมมณี (2530: 197) ใช้ในชุดกิจกรรมการสอนและฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับเด็กประถมศึกษา ดังนี้

1. การวางแผน

- 1.1 ริเริ่มความคิดให้แก่กลุ่ม
- 1.2 เสนอหรือช่วยวางระเบียบในการทำงาน
- 1.3 ทำความเข้าใจในจุดประสงค์ของงาน
- 1.4 ปรึกษากันและระบุงานที่ต้องทำ
- 1.5 ปรึกษากันว่าจะทำงานด้วยวิธีใด
- 1.6 ปรึกษากันว่าจะทำงานเป็นลำดับขั้นตอนกันอย่างไร
- 1.7 แบ่งงานให้ทุกคนในกลุ่มอย่างทั่วถึง
- 1.8 แบ่งงานโดยคำนึงถึงความสามารถ

2. การอภิปราย (ปรึกษาหารือ)
 - 2.1 ให้ความคิดเห็นหรือข้อมูลแก่กลุ่ม
 - 2.2 ให้เหตุผลหรือข้อมูลประกอบความคิดเห็น
 - 2.3 แสดงความสนใจต่อการพูดคุยปรึกษาหารือกันของกลุ่ม
 - 2.4 ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 2.5 พิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 2.6 กระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นหรือช่วยกลุ่ม
 - 2.7 สนับสนุนผู้อื่นเมื่อเห็นด้วย
 - 2.8 คัดค้านผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
 - 2.9 ช่วยกลุ่มไม่ให้ออกนอกเรื่องที่กำลังพูดคุยอยู่
 - 2.10 ประสานความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
 - 2.11 สรุปผลงานกลุ่ม
 - 2.12 สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม
3. การเสนอผลงาน
 - 3.1 เสนอผลงานให้ถูกต้องตามข้อสรุปของกลุ่ม
 - 3.2 เสนอผลงานด้วยวิธีที่ทำให้กลุ่มอื่นสนใจ
4. การปฏิบัติงาน
 - 4.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานและหน้าที่ของตนก่อนลงมือทำงาน
 - 4.2 หัวหน้ากลุ่มดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือสมาชิก
 - 4.3 หัวหน้ากลุ่มให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชยสมาชิกกลุ่ม
 - 4.4 หัวหน้ากลุ่มให้คำตักเตือน แนะนำแก่สมาชิกกลุ่ม
 - 4.5 รักขาระเบียบในการทำงาน
 - 4.6 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
 - 4.7 ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือแก่กลุ่ม
 - 4.8 ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น นอกเหนือจากงานในหน้าที่ของตน
 - 4.9 ตรวจสอบผลงาน
 - 4.10 ทำหน้าที่ควบคุมกลุ่มจนงานบรรลุเป้าหมาย
5. คุณสมบัติทั่วไป
 - 5.1 พูดสื่อความหมายชัดเจน
 - 5.2 รักษามารยาทในการพูด
 - 5.3 รักษามารยาทในการฟัง

- 5.4 ปรับความเข้าใจกับสมาชิกอื่น เมื่อมีการเข้าใจผิดหรือเข้าใจไม่ตรงกัน
- 5.5 แสดงความเคารพและให้เกียรติสมาชิกอื่น
- 5.6 ควบคุมอารมณ์ได้
- 5.7 ตัดสินโดยใช้เหตุผลเป็นหลัก
- 5.8 เมื่อกลุ่มลงมติอย่างใดแล้ว ยอมรับมตินั้นและทำตามมตินั้น

จากข้อมูลองค์ประกอบของทักษะการร่วมมือและการประเมินทักษะการร่วมมือ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นแบบสังเกตทักษะการร่วมมือ สำหรับใช้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับงานวิจัย จำนวน 4 ด้าน 20 รายการ ดังนี้

1. ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม (3 รายการ)
 - 1.1 นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันประโยชน์ต่อกัน
 - 1.2 นักเรียนตั้งใจฟัง ขณะที่ผู้พูดกำลังพูดชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ
 - 1.3 นักเรียนแสดงกิริยาสุภาพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม
2. ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม (6 รายการ)
 - 2.1 นักเรียนเตือนสมาชิกภายในกลุ่มให้รักษาเวลาการทำงาน
 - 2.2 นักเรียนเสนอแนะแนวทางการทำงานเพื่อส่งเสริมให้งานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ
 - 2.3 นักเรียนกล่าวชื่นชมหรือแสดงความรู้สึก เมื่อสมาชิกคนใดสามารถอธิบายความรู้ได้ชัดเจน
 - 2.4 นักเรียนคอยดูแลสมาชิกในกลุ่มให้ทำงานตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง
 - 2.5 นักเรียนช่วยแนะนำสมาชิกกลุ่ม หากไม่เข้าใจเนื้อหา
 - 2.6 นักเรียนช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับกลุ่ม
3. ทักษะการคิดเชิงระบบ (5 รายการ)
 - 3.1 นักเรียนพูดสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องอ่านจากต้นฉบับ
 - 3.2 นักเรียนอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมได้ เมื่อเพื่อนสรุปเนื้อหาไม่ครบถ้วน
 - 3.3 นักเรียนบันทึกข้อมูลเป็นผังมโนทัศน์ (mapping) เมื่อสมาชิกภายในกลุ่มนำเสนอความรู้
 - 3.4 นักเรียนมีเหตุผลประกอบการนำเสนอข้อมูลของตนเองเสมอ
 - 3.5 นักเรียนปรึกษากับสมาชิกกลุ่ม เพื่อวางแผนการนำเสนอความรู้
4. ทักษะการสรุปความคิด (6 รายการ)
 - 4.1 นักเรียนรวบรวมเหตุผล เพื่อให้ได้ข้อสรุปของงานกลุ่ม
 - 4.2 นักเรียนสรุปความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนให้ไปในทิศทางเดียวกัน

- 4.3 นักเรียนพูดเน้นย้ำให้สมาชิกกลุ่มทำงานอย่างเต็มความสามารถ
- 4.4 นักเรียนขยายความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำตอบหรือข้อสรุปของกลุ่ม
- 4.5 นักเรียนพยายามคิดทบทวนเพื่อค้นหาคำตอบ หรือข้อสรุปจนสามารถได้คำตอบหรือข้อสรุป
- 4.6 นักเรียนตรวจสอบเวลาการดำเนินงานและระบบการทำงานกลุ่ม

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods) เป็นเทคนิคที่นักการศึกษาชาวต่างประเทศคิดค้นไว้เมื่อปีคริสต์ศักราช 1970 โดยมีนักการศึกษาได้ให้นิยามและความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

Johnson and Johnson (1987: 27-30) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้สามารถสรุปได้ 9 ประการ ได้แก่ 1) นักเรียนเก่งที่เข้าใจคำสอนของครูได้เป็นอย่างดี จะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของนักเรียนเอง แล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้ และส่งผลให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น 2) นักเรียนที่ทำหน้าที่ในการอธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังจะเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น 3) การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว ทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และมีความ สนใจมากยิ่งขึ้น 4) นักเรียนทุก ๆ คน ต่างมีความพยายามในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะครุคิดคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มด้วย 5) นักเรียนทุกคนตระหนักดีว่าคะแนนของตน มีส่วนช่วยในการลดหรือเพิ่มค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่ม ดังนั้นนักเรียนทุกคนจะต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่าง เต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จ 6) นักเรียนทุกคนต่างมีโอกาสฝึกฝนทักษะทางสังคม มีเพื่อนร่วมกลุ่มและเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นประโยชน์มากเมื่อก้าวเข้าสู่ระบบการทำงาน อันแท้จริง 7) นักเรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะการปฏิบัติงานร่วมกันจะต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือคะแนนของกลุ่มสูงขึ้น 8) นักเรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น เขาจะรู้สึกว่าได้เรียนหรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เพราะเขาจะมีหน้าที่ต่อสังคมด้วย และ 9) ในการตอบคำถามในห้องเรียน หากมีนักเรียนคนใดตอบผิด เพื่อนจะหัวเราะ แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม คนอื่น ๆ อาจจะทำให้ความช่วยเหลือบ้าง ส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากยิ่งขึ้น

Joyce and Showers (1996: 12-16) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยสรุป ได้ว่าเป็นการพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา โดยเพื่อนในกลุ่มจะช่วยเหลือกันและกัน สามารถสื่อสาร และสื่อความหมายแก่กันและกันได้ง่าย เนื่องจากอยู่ในวัยเดียวกัน สามารถทำความเข้าใจกันได้ง่าย กว่าที่ครูสอน การนำการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือไปใช้จะมีประสิทธิภาพ ถ้านักเรียนมีการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปรึกษาหารือกัน เพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถพัฒนาทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน ความรับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อน ทักษะทางสังคมและความสามารถด้านการคิดในระดับ ต่าง ๆ

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2553: 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการ เรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน ผ่านการ รวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือ สมาชิกแต่ละคนในทีมจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันขณะ เรียนรู้ รวมทั้งสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้ช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ ของสมาชิกในทีม ดังนั้น การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มทำงานโดยทั่ว ๆ ไป จึงอาจไม่ใช่การเรียนรู้แบบร่วมมือ เพราะมักพบว่านักเรียนที่เก่งเท่านั้นจะเป็นผู้จัดการให้เกิดผลงานในทีม สมาชิกอื่น ๆ อาจไม่มีโอกาส ในการแสดงออกซึ่งการเรียนรู้

ทศนา แคมมณี (2554: 265) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า ผู้เรียนควร ร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้ ชนะ ต่างจากการร่วมมือกัน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้ง ทางด้านจิตใจและสติปัญญา โดยมีหลักการเรียนรู้ 5 ประการ คือ 1) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการ พึ่งพากัน โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน 2) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ 3) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงาน ร่วมกัน 4) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน และ 5) การ เรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัด ประเมินได้

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีส่วนช่วยในการ พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญาด้วยวิธีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจ ทางการเรียนให้นักเรียน นักเรียนทุกคนจะมีความพยายามในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์กันกับสมาชิกในกลุ่ม พยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อให้กลุ่มของตน ประสบความสำเร็จ โดยตระหนักว่าคะแนนของตนเองมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดคะแนนของกลุ่ม รวมทั้งการ ทบทวนหรือวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้มีประสิทธิภาพและมีคะแนนสูงขึ้น ซึ่งสามารถตรวจสอบและวัดประเมินผลได้จากผลงานทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading Composition) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods) ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะ ถือเป็นรูปแบบการสอนที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นรูปแบบการสอนที่ใช้การบูรณาการการอ่านและการเขียน ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยมีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

สุรีย บาวเออร์ (2535: 19-20) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ว่า เป็นการเรียนที่ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม วิธีดังกล่าวสามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนได้ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย
2. นักเรียนมีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม
3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จาก

หลายทักษะ

4. มีแรงจูงใจในการเรียนเนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง
5. ให้ผลทางด้านจิตพิสัย เพราะนักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก
6. นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรมและประสบความสำเร็จในการเรียน
7. ส่งเสริมด้านความคิด นักเรียนรู้จักใช้เหตุผล และรู้จักใช้ความคิดอย่างรอบคอบ
8. ให้ผลทางด้านสุขภาพจิตและนักเรียนรู้สึกได้รับการยอมรับ
9. นักเรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

นาตยา ปิรันธนานนท์ (2543: 32-37) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน
2. ภายในกลุ่ม ผู้เรียนจับคู่กัน ร่วมกันศึกษากิจกรรม ทบทวน และทดสอบไปที่ละเรื่องหรือทีละจุดประสงค์ เมื่อเรียนเสร็จเรียบร้อยจนเข้าใจกันดีทั้งคู่ดีแล้วให้เซ็นชื่อกำกับว่าผ่านการเรียนเรื่องนั้นหรือจุดประสงค์นั้นแล้ว จากนั้นเรียนเรื่องหรือจุดประสงค์ใหม่ต่อไปจนครบหมดทุกเรื่องหรือทุกจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้

3. จากนั้นผู้เรียนในกลุ่มมารวมตัวกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนดจนงานกลุ่มสำเร็จผลเรียบร้อย ขณะทำงานสมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ครูกำหนด เพื่อให้การทำงานในกลุ่มมีประสิทธิภาพ

4. เมื่อทุกกลุ่มศึกษาทุกกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยก็พร้อมรับการประเมินจากครู

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2548: 104-105) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือกัน ไว้ดังนี้

1. การพึ่งพาอาศัยกันและกันทางบวก โดยพยายามเข้าใจและยอมรับว่าความพยายามของตนให้ผลดีต่อตนเองและต่อสมาชิกกลุ่มทุกคน
2. การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม โดยการร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานโดยไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน
3. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างบุคคลและระหว่างสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เนื่องจากนักเรียนต้องปฏิบัติงานร่วมกันอย่างจริงจัง ทุกคนต้องยอมรับกันและกัน สนับสนุนช่วยเหลือกัน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน
4. การสอนทักษะทางสังคม เป็นทักษะในการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันและทักษะการปฏิบัติงานกลุ่มเป็นสิ่งที่จำเป็น และเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน
5. กระบวนการกลุ่ม เป็นการปฏิบัติงานกลุ่มหรือกระบวนการกลุ่มเป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ กระบวนการจะปรากฏเมื่อสมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปรายจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

กาญจนา คุณารักษ์ (2558: 420-422) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันจะมีส่วนเพิ่มการตอบสนองความต้องการของนักเรียนทางด้านวิชาการและสังคม โดยความร่วมมือในการบูรณาการการอ่านและการเขียนเข้าด้วยกัน มีองค์ประกอบ คือ 1) สมาชิกในทีมจำนวน 4 คน ที่มีระดับความสามารถเท่าเทียมกัน 2) ครูจะสอนคู่สมาชิกที่มีความใกล้เคียงกันดังกล่าว (การอ่าน การเขียนและศิลปภาษา) และ 3) คะแนนของทีมจะอยู่บนฐานของคะแนนของนักเรียนแต่ละคน

จากลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นเทคนิคที่ออกแบบมาเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการยอมรับ รับฟังซึ่งกันและกัน และทัศนคติที่ดีต่อกัน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

เปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซ่น (อ้างถึงใน สุรัตน์ คำหอมรีน 2558: 47) กล่าวถึง ขั้นตอนการสอน โดยการใช้การเรียน แบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ครูสอนทักษะในการเรียนแบบร่วมมือกัน จัดกลุ่มนักเรียน ชี้แจงเนื้อหาบอกรวบรวมวัตถุประสงค์ของบทเรียนและชี้แจงวิธีปฏิบัติงานร่วมกัน

2. ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาบทเรียนด้วยวิธีการสอนที่เหมาะสมและให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติ

3. ขั้นทำงานกลุ่ม นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยในการเรียนรู้ร่วมกัน แต่ละคนจะมีหน้าที่รับผิดชอบคนละบทบาท ช่วยเหลือ อภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ โดยการตรวจผลงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล

5. ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม เพื่อการนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553: 192) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียน

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยการแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนทราบและทบทวนเนื้อหาการเรียนที่ได้เรียนไปแล้วหรือคำศัพท์เก่า แนะนำเนื้อหาการเรียนใหม่หรือคำศัพท์ใหม่ ตลอดจนอธิบายถึงวิธีการเรียน เกณฑ์ที่ทุกคนต้องทำได้ รวมถึงการทำแบบทดสอบเมื่อจบบทเรียนแต่ละบท

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในกลุ่ม ดังนี้

2.1 กิจกรรมพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติตาม ประกอบด้วย กิจกรรมฝึกอ่านกับเพื่อน การอ่านออกเสียง การให้ความหมายของคำ การสะกดคำ และกิจกรรมการ สรุปเรื่อง

2.2 กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความ เมื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปได้ระยะหนึ่ง ครูจะจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความกับนักเรียนโดยตรง มีขั้นตอน คือ ครูเสนอเรื่องที่จะให้อ่าน ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล การตรวจสอบจากเพื่อน ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม และประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผล

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะทำการวัดผลประเมินผล โดยใช้การซักถาม สนทนา การอ่านออกเสียง การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง การทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่อง และในรอบ 1 สัปดาห์ จะนำคะแนนทุกกิจกรรมของนักเรียนทุกคนมารวมเป็นคะแนนของทีม กล่าวคือ ทีมใดที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ร้อยละ 90 ขึ้นไป จะได้รับใบประกาศให้เป็นทีมยอดเยี่ยม และได้รับใบเกียรติบัตร และทีมที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80 จะได้รับใบประกาศให้เป็นทีมเก่ง และได้รับเกียรติบัตรที่รองลงมา

ทิศนา แคมมณี (2554: 270-271) กล่าวถึง ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้วิธีแบบร่วมมือ CIRC ว่าประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่กัน 2 หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่ โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน แต่งความ ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่าง ๆ และมีการให้คะแนนผลงานของแต่ละทีม ทีมใดได้คะแนน 90% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น ซูเปอร์ทีม หากได้รับคะแนนตั้งแต่ 80-89 % ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจ้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำ คำศัพท์ใหม่ ๆ ทบทวนศัพท์เก่า ต่อจากนั้นครูจะกำหนดและแนะนำเรื่องที่จะอ่านแล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟัง และช่วยกันแก้จุดบกพร่องหรือครูอาจจะให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม วิเคราะห์ตัวละคร วิเคราะห์ปัญหาหรือทำนายว่าเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป เป็นต้น
4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำการอภิปรายเรื่องที่จะอ่าน โดยครูจะเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น การจับประเด็นปัญหา การทำนาย เป็นต้น
5. นักเรียนรับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนจะได้รับคะแนนเป็นทั้งรายบุคคลและทีม
6. นักเรียนจะได้รับการสอนและฝึกทักษะการอ่านสัปดาห์ละ 1 วัน เช่น ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ทักษะการอ้างอิง ทักษะการใช้เหตุผล เป็นต้น
7. นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนการสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อการเขียนได้ตามความสนใจ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนเขียนเรื่อง และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และในที่สุดตีพิมพ์ผลงานออกมา
8. นักเรียนจะได้รับการบ้านให้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ และเขียนรายงานเรื่องที่จะอ่านเป็นรายบุคคล โดยผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่บ้าน โดยมีแบบฟอร์มให้
 วัชรา เล่าเรียนดี (2547: 18) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เทคนิค CIRC ดังนี้
 1. ครูนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการอ่าน วิธีอ่าน ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ พอสังเขป อธิบายความสำคัญของการเขียน วิธีเขียนแบบต่าง ๆ ของการเขียน ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างการอ่านและการเขียน
 2. ครูดำเนินการสอน ยกตัวอย่างบทอ่าน ครู-นักเรียนร่วมกันอ่านบทอ่าน ทำความเข้าใจถาม-ตอบ ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ โครงสร้างของข้อความ ประโยคต่าง ๆ ความเชื่อมโยงของข้อความหรือประโยคในบทอ่าน ใช้กิจกรรมการอ่าน โดยพยายามบูรณาการชี้ให้เห็นลักษณะวิธีการเขียน ซึ่งการฝึกหัดควรเริ่มจากการเขียนตอบง่าย ๆ การสร้างประโยคจากคำศัพท์หรือคำเชื่อม และคำขยาย

3. ครูตรวจสอบความรู้ความเข้าใจในเรื่องสาระสำคัญ ประเด็นหลัก ร่อง ลักษณะของเนื้อเรื่อง โครงสร้างประโยคที่ใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความหรือประโยคต่าง ๆ และบทความของเรื่อง รวมทั้งฝึกหัดให้คาดคะเนจุดจบของเรื่อง หรือบทสรุปของเรื่องที่จะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ความเป็นไปได้หรือจินตนาการสร้างสรรค์ความคิด

4. จัดกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถเช่นเดียวกับการจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกับแบบอื่น ๆ แจกใบความรู้ ใบกิจกรรม ให้ 2-3 คน ต่อ 1 ชุด เพื่อจะได้ร่วมมือกันเรียน ให้ร่วมกันเรียนรู้ ปฏิบัติกิจกรรมตามข้อตกลงที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการจัดการเรียนรู้

5. สมาชิกกลุ่มทุกกลุ่มร่วมกันเรียนรู้และอ่านใบความรู้ ฝึกกิจกรรมตามใบงานที่ครูเตรียมไว้ให้ โดยครูคอยติดตามดูแล ถาม-ตอบ การฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม

6. การให้ฝึกหัดการเขียน ควรให้สมาชิกได้ตรวจสอบการเขียนของเพื่อน ช่วยกันแก้ไขปรับปรุงงานของกันและกันให้ถูกต้อง ในการฝึกเขียนจากบทอ่านควรสอดคล้องกับรูปแบบของบทอ่านในตอนเริ่มแรก แล้วค่อยพัฒนาเป็นการเขียนในลักษณะอื่น ๆ ที่ซับซ้อน และใช้ความคิดมากขึ้น ที่สำคัญนักเรียนควรได้มองเห็น เข้าใจรูปแบบโครงสร้างของประโยค หรือข้อความที่สำคัญก่อน นั่นคือ การฝึกเขียนควรจะเริ่มจากการเขียนตามรูปแบบที่ถูกต้อง ก่อนฝึกเขียนจากการชี้แนะแนวทางจนชำนาญ ก่อนที่จะใช้กิจกรรมฝึกพัฒนาการเขียนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพต่อไป

7. การตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน ครูควรออกแบบทดสอบที่นักเรียนได้ผ่านการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มมาแล้ว รู้เกณฑ์การให้คะแนน สามารถตรวจให้คะแนนตนเอง และคำนวณคะแนนของกลุ่มตนเองได้

จากการศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักวิชาการและนักการศึกษาต่าง ๆ ช่างตัน ผู้วิจัยนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของเปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซน (อ้างถึงใน สุรัตน์ คำหอมรีน 2558: 47) มาใช้ร่วมกับแผนภาพความคิด เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเหมาะสมกับการวิจัยเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1) ขั้นเตรียม ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน (1: 2: 1) กลุ่มละ 4 - 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และให้นักเรียนจำนวน 2 คน อ่านบทอ่าน คนละ 1 บท ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง และนักเรียนคนอื่นร่วมกันทายหรือตั้งชื่อเรื่องจากสิ่งที่เพื่อนอ่าน

2) ขั้นสอน นักเรียนศึกษาใบความรู้ร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่ม และศึกษาตัวอย่างการเขียนตามจินตนาการ จากนั้นเขียนแผนผังความคิดเพื่อสรุปสาระและแนวคิดของเรื่อง

3) ขั้นทำงานกลุ่ม นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันอ่านบทอ่านและสรุปสาระสำคัญและแนวคิดเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานของกลุ่ม จากนั้นนักเรียน

แต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบต้นฉบับที่อ่านลงในใบงานของกลุ่ม โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่อ่าน และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน

4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมา นำเสนอหน้าชั้นเรียน และตรวจให้คะแนนงานของแต่ละกลุ่ม จากนั้นนักเรียนทุกคนอ่านบทอ่าน สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานของตนเอง จากนั้นนักเรียนแต่ละคนเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบเรื่องที่อ่านลงในใบงานของตนเอง โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่อ่าน และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมา นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานเพื่อประเมินผล และตรวจให้คะแนนงานของแต่ละคน

5) ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน นักเรียนและครูร่วมกับสรุปบทเรียน และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

วิธีการคิดคะแนนกลุ่มและคะแนนพัฒนา

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ดังที่ Slavin (อ้างถึงในวัชรรา เล่าเรียนดี 2547: 129) กล่าวว่า ผลงานของนักเรียนทุกคน คือ ผลงานของกลุ่ม และกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด จัดเป็นกลุ่มดีเยี่ยม ดังนั้นในการทดสอบทุกครั้งหลังจากกิจกรรมกลุ่มแล้ว มีการทดสอบเป็นรายบุคคล คะแนนสอบของแต่ละคนจะนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนฐานเพื่อเป็นคะแนนพัฒนาต่อไป โดยในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC นักเรียนจะต้องทดสอบเป็นรายบุคคลจำนวน 4 ครั้ง คือ การทดสอบก่อนเรียน การทดสอบการเขียนเรื่องสั้น ๆ และการเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ และการทดสอบหลังเรียน โดยการคิดคะแนนฐานคือการทำคะแนนครั้งแรกมารวมกับคะแนนครั้งหลัง แล้วหาร 2 จะได้คะแนนฐาน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับตารางเทียบคะแนนพัฒนา กล่าวคือ มีวิธีการคิดคะแนนฐาน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วิธีการคิดคะแนนกลุ่มและคะแนนพัฒนา

$$\frac{\text{คะแนนการทดสอบก่อนเรียน} + \text{คะแนนการทดสอบการเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ}}{2} = \text{คะแนนฐาน}$$

จากนั้นนำคะแนนฐานไปเทียบกับตาราง เพื่อหาคะแนนพัฒนา ดังนี้

คะแนนจากการทดสอบแต่ละคน	คะแนนพัฒนา
ต่ำกว่าคะแนนฐาน มากกว่า 10 คะแนน	0
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 – 10 คะแนน	10
เท่ากับคะแนนฐานหรือมากกว่า 1 – 10 คะแนน	20
สูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	30

จากนั้นนำคะแนนพัฒนาไปเทียบกับระดับคะแนนในการจัดกลุ่ม ดังนี้

คะแนนพัฒนาเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับการพัฒนา
0 – 15	กลุ่มเก่ง
16 – 25	กลุ่มเก่งมาก
26 – 30	กลุ่มยอดเยี่ยม

แผนภาพความคิด

ความหมายของแผนภาพความคิด

แผนภาพความคิด เป็นวิธีการจัดบันทึกลายลักษณ์อักษรด้วยปากกาหลายสี ภาพหรือสัญลักษณ์ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจดบันทึกและง่ายต่อการจดจำ ซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันไป ได้แก่ แผนผังความคิด แผนที่ความคิด ซึ่งงานวิจัยนี้ใช้คำว่าแผนภาพความคิดเพียงคำเดียวเท่านั้น เพื่อให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ใช้ในการวิจัย คือ ป.4/7 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ดังที่นักการศึกษาได้ให้นิยามไว้ ดังนี้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545: 19) ได้ให้ความหมายการแผนผังความคิดไว้ว่า เป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดของตน เพื่อให้เห็นภาพรวมของความคิดเห็น ความสัมพันธ์ของความคิดรวบยอดเป็นภาพ สามารถเก็บไว้ในหน่วยความจำได้ง่าย

ศิริกาญจน์ โกสุม (2545: 29) ได้ให้ความหมายของแผนที่ความคิด หมายถึง การแสดงแผนผังมโนภาพและกระบวนการคิดตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อช่วยให้เห็นภาพรวมของเรื่องที่กำลังกล่าวถึงอย่างชัดเจน

ัญญา และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 17) ได้ให้ความหมายของ แผนผังความคิด หมายถึง ภาพสะท้อนของการคิดเป็นรัศมี จึงเป็นการทำงานตามธรรมชาติของความคิดเรา จึงเกิดเป็นเทคนิคเชิงกราฟิกที่ทรงพลังเสมือนกุญแจสารพัดประโยชน์ที่จะเปิดสมองให้ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ เรา สามารถประยุกต์ใช้ Mind Map ได้ในทุกวิถีชีวิตของเรา ในอันที่จะช่วยให้เราเรียนรู้ได้ดีขึ้นและคิดอย่างหัวใสได้สมกับเป็นมนุษย์สุดประเสริฐ

Buzan (1997: 96) กล่าวว่า แผนผังความคิด หมายถึง การแสดงออกด้านความคิดรอบทิศทางที่เป็นการกระทำตามธรรมชาติของสมองมนุษย์ และเป็นเทคนิคการแสดงออกถึงความสำคัญด้วยภาพที่มีพลังนำไปสู่ศักยภาพในการทำงานของสมอง

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของแผนภาพความคิดได้ว่า หมายถึง การนำเสนอข้อมูลตามความรู้จากภาพสะท้อนของความคิดและความคิดเห็นที่เกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่ส่งผลให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น จดจำได้ง่ายและทบทวนอย่างได้รวดเร็ว

วิธีการสร้างแผนภาพความคิด

การสร้างแผนภาพความคิด เป็นการแสดงออกถึงวิธีการจัดบันทึกตัวอักษร ให้เป็นข้อความสั้น ๆ โดยใช้สี ภาพและสัญลักษณ์ เพื่อให้สามารถจัดบันทึกได้ง่ายและสะดวกต่อการทบทวน ดังที่นักการศึกษาได้เสนอวิธีการสร้างแผนภาพความคิดไว้ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545: 184) กล่าวถึงวิธีการเขียนแผนผังความคิด ไว้ดังนี้

1. ควรเตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัดและวางกระดาษภาพแนวนอน
2. วาดภาพสีหรือเขียนคำหรือข้อความที่สื่อหรือแสดงถึงเรื่องที่ทำแผนผังความคิดกลางหน้ากระดาษ โดยใช้สีอย่างน้อย 3 สี และต้องไม่ตีกรอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต
3. คิดถึงหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่ทำแผนผังความคิด โดยให้เขียนเป็นคำที่มีลักษณะเป็นหน่วยหรือเป็นคำสำคัญสั้น ๆ ที่มีความหมายบนเส้น ซึ่งแต่ละเส้นจะต้องแตกออกจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง
4. แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญแต่ละหัวเรื่องในข้อ 3 ออกเป็นกิ่งหลาย ๆ กิ่ง โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรเอนไม่เกิน 60 องศา
5. แยกความคิดรองลงไปที่เป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่งในข้อ 4 โดยเขียนคำหรือวลี เส้นที่แตกออกไป ซึ่งสามารถแตกความคิดออกไปได้เรื่อย ๆ ตามที่ความคิดจะไหลออกมา
6. การเขียนคำควรเขียนด้วยคำที่เป็นคำสำคัญ หรือคำหลักหรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน
7. คำวลีสัญลักษณ์หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้น อาจใช้วิธีการทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบหรือใส่กล่อง เป็นต้น
8. ตกแต่งแผนผังความคิดให้มีสีสันสวยงาม สดใส น่าสนใจ

ธัญญา และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 55) กล่าวถึงขั้นตอนในการเขียน Mind Map ไว้ 7 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. วางกระดาษเปล่าตามแนวนอน เริ่มจากกลางหน้า เพราะจะช่วยให้สมองของนักเรียนมีอิสระในการคิดแผ่ขยายแขนงกิ่งออกไปได้ทุกทิศทาง และแสดงออกได้อย่างอิสระตามธรรมชาติมากขึ้น

2. ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนประเด็นหลัก/หัวเรื่องที่เป็นแกนกลางของเรื่องที่นักเรียนกำลังคิด เพราะภาพหนึ่งภาพนั้นมีความหมายแทนคำได้นับพัน และยังช่วยให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการมากขึ้นด้วย

3. ใช้สีสันทันทั่วทั้งแผ่น เพราะสีสันทันช่วยเพิ่มความสนใจได้เช่นเดียวกับรูปภาพสีที่หลากหลาย ไม่เพียงจะช่วยเพิ่มชีวิตชีวาให้กับ Mind Map ของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมเพิ่มพลังความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

4. เชื่อมโยง “กิ่งแก้ว” ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ ๆ เข้ากับ “แก่นแกน” ที่เป็นภาพอยู่ตรงกลาง และเชื่อม “กิ่งก้อย” หรือความคิดย่อย ๆ แดกแขนงต่อออกมาจาก “กิ่งแก้ว” ออกไปเป็นชั้นที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

5. วาดกิ่งที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้ง แทนที่จะเขียนเป็นเส้นตรง เพราะสมองของนักเรียนเพื่อเส้นตรง เส้นโค้งจะช่วยให้ดูเป็นธรรมชาติ เช่นเดียวกับกิ่งไม้ ทั้งเส้นโค้งยังช่วยดึงดูดสายตาและต้องตาต้องใจมากขึ้น

6. ใช้คำมูลเพียงคำเดียวที่สะท้อน “ใจความ” หรือ “ประเด็น” สำคัญ ๆ เท่านั้น และหนึ่งคำมูลต่อหนึ่งกิ่งเท่านั้น ทั้งนี้เพราะคำสำคัญที่กินใจความทั้งหมดเพียงคำเดียวจะทำให้ Mind Map มีพลังและมีความยืดหยุ่นมากกว่า

7. ใช้รูปภาพประกอบให้ทั่วทั้งแผ่นภาพความคิด ภาพทุก ๆ ภาพก็เหมือนกับ “แก่นแกน” มีความหมายเท่ากับคำพ้องคำ ดังนั้น ถ้านักเรียนใช้เพียงแค่ 10 ภาพใน Mind Map ก็เท่ากับว่านักเรียนได้บันทึกคำนับหมื่นคำลงไปเรียบร้อยแล้ว

Buzan (ธัญญา ผลอนันต์, ผู้แปล 2551: 10) กล่าวถึงวิธีการเขียน Mind Map ไว้ดังนี้

1. ใช้กระดาษเปล่า (ที่ไม่มีเส้น) และปากกาสี แล้ววางกระดาษตามแนวนอน
2. วาดภาพตรงกลางหน้าที่จะเป็นใจความสำคัญของหัวเรื่องที่จะเขียน ภาพสามารถจะเป็นตัวแทนของเรื่องสำคัญนั้น ๆ
3. ลากเส้นหนาและโค้งเรียงต่อเส้นนั้นกับภาพที่อยู่ตรงกลาง แต่ละเส้นก็เป็นตัวแทนของหัวเรื่องสำคัญ ๆ แต่ละหัวเรื่องหรือหัวข้อสำคัญของแต่ละเรื่อง

4. ตั้งชื่อแต่ละกิ่ง หรือวาดรูปเข้าไปบนกิ่งต่าง ๆ ก็จะเป็นการใช้สมองสองซีก ตัวหนังสือจะถูกขีดเส้นใต้ไว้ทำไมในทุก ๆ กิ่ง ทั้งนี้ก็เพราะว่า เป็นคำที่เป็นคำกฤษฎะและเป็นคำ สำคัญจึงถูกขีดเส้นใต้ไว้ ซึ่งในการจดงานปกติก็จะใช้วิธีนี้อยู่แล้ว

5. ความคิดหลักแต่ละส่วนที่ได้ออกมาจากกิ่งแล้ว สามารถจะแตกกิ่งออกไปได้อีก เหมือนกับ กิ่งก้านของต้นไม้ ซึ่งแต่ละความคิดก็สามารถแตกกิ่งไปเป็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้

ทิตานา แชมมณี (2554: 389-391) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด ไว้ดังนี้

1. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ
2. เขียนคำที่เป็นตัวแทนความหมายของความคิดนั้น ๆ ลงไป และใช้รูปทรงเรขาคณิต แสดงระดับของคำ คำใดอยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกัน ใช้รูปทรงเรขาคณิตเดียวกันล้อมกรอบคำนั้น
3. ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ เส้นที่ใช้อาจเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรืออาจใช้ลูกศร แสดงความเชื่อมโยงของความคิดต่าง ๆ
4. ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นตัวแทนความหมายของความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ

วัชรรา เล่าเรียนดี (2555: 61-63) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด ไว้ดังนี้

1. เขียนชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้ตรงกลางหน้ากระดาษ เขียนวงกลมล้อมรอบคำนั้น
2. ลากเส้นตรงกลางออกจากวงกลมชื่อเรื่องโดยรอบ เขียนหัวข้อย่อยบนเส้นหรือใต้เส้นจากชื่อเรื่องในวงกลม
3. ลากเส้นต่อจากเรื่องย่อยแต่ละเรื่องกำกับด้วยคำโยงบนเส้น
4. ข้อเท็จจริงแต่ละประเด็นอาจจะแยกย่อยและโยงเส้นได้อีก

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปวิธีการสร้างแผนภาพความคิด คือ การให้นักเรียนใช้กระดาษเปล่าไม่มีเส้นเขียนคำสำคัญหรือชื่อเรื่องตรงกึ่งกลางของกระดาษ แยกแขนงใจความย่อยจากใจความสำคัญหลัก ใจความสำคัญย่อย ลากเส้นจากใจความสำคัญหลัก ใจความสำคัญย่อยตามลำดับ ใช้การวาดเส้นโค้งเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคำ และการใช้สีสันทัดจดจนการใช้รูปภาพประกอบทั่วทั้งแผนภาพความคิดจากนั้นนำข้อมูลจากแผนภาพความคิดมาเขียนเป็นเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง

รูปแบบของแผนภาพความคิด

ชาตรี เกิดธรรม (2545: 22) ได้เสนอรูปแบบของโครงสร้างความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ คือ แผนผังความคิด (Mind Mapping) คือ การแสดงโครงสร้างของการคิด กระบวนการคิด และความสัมพันธ์ของกระบวนการคิดตั้งแต่ต้นจนจบ ช่วยให้เห็นภาพรวมของความคิดและเค้าโครงของความคิดในเรื่องที่กำลังคิด ทำได้โดยเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลางและโยงเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรอง ความคิดย่อย ดังนี้

(Mind Maps ฉบับคนพันธุ์ใหม่วัยใส ๆ, ธัญญา ผลอนันต์)

แผนภาพที่ 2 ตัวอย่างแผนผังความคิด (Mind Mapping)

ประโยชน์ของแผนภาพความคิด

แผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือช่วยในการคิดและจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ให้เห็นโครงสร้างชัดเจนขึ้น ประหยัดเวลาในการสื่อสารและการนำเสนอข้อมูล รวมทั้งสร้างรูปแบบการจดบันทึกที่มีความน่าสนใจ แปลกใหม่อยู่เสมอ ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนภาพความคิดไว้ดังนี้

Buzan (1997: 96) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดไว้ดังนี้

1. ใช้ในการทบทวนบทเรียน สรุปสาระสำคัญของที่เรียน ทำให้เกิดการจดจำได้ง่าย ไม่เครียด
2. ใช้ในการคิดเรื่องใหม่ที่มีความหลากหลาย สร้างสรรค์
3. ใช้ในการวางแผนการสอน การพูดในที่สาธารณะ เมื่อมีแผนที่ความคิดจะทำให้เกิดความมั่นใจ
4. ใช้สำหรับทบทวนการประชุม
5. ใช้ในการจดบันทึกความคิด และช่วยฟื้นความจำ
6. ใช้ในการเชื่อมโยงเครือข่ายความสำคัญจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีหัวข้อเรื่องหลักอยู่ตรงกลาง และมีหัวเรื่องย่อยแตกเป็นเรื่องราวออกไป

7. การใช้สัญลักษณ์ในบทเรียนต่าง ๆ แทนตัวหนังสือ

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช (2544: 21) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดกับการใช้งานด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำแผนผังความคิดมาใช้ในการจดบันทึกความรู้ การสรุป การอภิปราย ทบทวนความรู้เดิม การจัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบ ตลอดจนการวางแผนการทำงาน การเสนอผลงานและการเขียนรายงาน
2. ด้านผู้สอน ครูผู้สอนสามารถนำแผนผังความคิดมาใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการสร้างหลักสูตร แผนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินโครงการ การเตรียมบทเรียน

การเสนอผลงาน การบันทึกการประชุม การสรุป การอภิปราย ใช้ในการระดมความคิด การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนและให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากบทเรียน

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545: 219) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วในการเขียนข้อมูลที่ซับซ้อนหรือเป็นประโยชน์ให้เร็วขึ้น
2. ช่วยให้สมองทั้งสองข้างใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมองซีกซ้ายเป็นเรื่องเกี่ยวกับภาษา ตรรกะ การเรียงลำดับ การวิเคราะห์ ซีกขวาเป็นเรื่องเกี่ยวกับการมองเห็นภาพรวม จินตนาการ สีสัน และมีติ

3. ช่วยในการระลึกถึงข้อมูลต่าง ๆ เพราะข้อมูลได้มีการบันทึกความจำไว้อย่างมีโครงสร้างเป็นระบบ

4. ช่วยในการจัดเก็บข้อมูล ข่าวสาร เป็นรูปโครงสร้างและมีความสัมพันธ์กัน

5. ช่วยในการพัฒนาสมองซีกขวาเกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากขึ้น

ัญญา และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 33) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดที่มีต่อนักเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ใช้วิเคราะห์และเชื่อมโยง

2. เป็นนักคิดที่มีคุณภาพ

3. เรียนรู้ด้วยความหมาย (ไม่ใช่แบบนกแก้วนกขุนทอง)

4. คิดอย่างยืดหยุ่นได้

5. สื่อสารกับผู้อื่นได้ดีขึ้น

6. รับผิดชอบและเป็นฝ่ายรุกต่อการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น (ไม่ใช่รับลูกเดียว)

7. ตีความและตีกรอบองค์ความรู้ที่ได้รับมาอย่างเป็นรูปธรรม

8. แสวงหาความหมาย ไล่ล่าหาโครงสร้างของโลกรอบตัว

9. ขยายความ มองออกไปนอกห้องเรียน นอกสถาบันการศึกษา

10. จัดการกับปัญหาหรือแก้สถานการณ์ได้อย่างเป็นระบบแต่แฝงไว้ซึ่งความยืดหยุ่น

11. เข้าใจและมีทักษะที่เป็นบวกต่อข้อมูลและข้อโต้แย้ง

12. ตัดสินใจอย่างผู้ที่มีรอบด้าน

13. เห็นความคิดของตนเองและพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็นเมื่อต้องการหรือจำเป็น

14. เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

Buzan (ัญญา ผลอนันต์, ผู้แปล 2551: 17) กล่าวถึงประโยชน์ของการนำ Mind Map ไปใช้ ดังนี้

1. จำสิ่งต่าง ๆ

2. จดงานหรือบันทึกที่ดีกว่าเดิม

3. คิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้นมา
4. ประหยัดเวลา
5. ทำให้มีสมาธิ
6. ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถสรุปประโยชน์ของแผนภาพความคิดได้ว่า แผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกในการบันทึกและการทบทวนข้อมูลอย่างเป็นระบบควบคุมไปกับการใช้จินตนาการ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดที่เป็นระบบชัดเจน สามารถแก้ปัญหาหรือแก้สถานการณ์ได้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนในการเรียนรู้ อีกทั้งมีส่วนช่วยในการฝึกสมาธิ และพัฒนาสมองทั้งสองซีกซ้ายและซีกขวา รวมทั้งเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนแคนดงพิทยาคม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน 2) แบบฝึกการเขียนจำนวน 3 ชุด รวมทั้งหมด 15 กิจกรรม 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนความเรียงร้อยแก้วก่อนและหลังเรียน และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน จำนวน 3 แผน มีค่าเท่ากับ 81.13/88.20 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ของการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สุวิมาลย์ ยืนยง (2556) ได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองขวาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC จำนวน 5 เล่ม 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เพชรรัตน์ ยุรี (2558) ที่ศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนวัดแสมดำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC 2) แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

สายใจ ภูสีเขี้ยว (2556) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสม โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) สร้างสื่อประสมเรื่อง การเขียนตามจินตนาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม เรื่อง การเขียนตามจินตนาการ และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อประสม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) สื่อประสมเรื่อง การเขียนตามจินตนาการ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนตามจินตนาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียน เรื่อง การเขียนตามจินตนาการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพสื่อประสม เรื่อง การเขียนตามจินตนาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 80.90/83.00 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลความก้าวหน้าทางการเรียนเท่ากับ 0.7711 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมเรื่อง การเขียนตามจินตนาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ร้อยละ 77.11 และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน

ศรียูดา เทียมหมอก (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.05/81.33 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ศรีพระจันทร์ แสงเขต (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน โดยภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Steals (1990) ศึกษาด้านการอ่านและเขียน โดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค Cooperative Integrated Reading Composition (CIRC) กับนักเรียนเกรด 9 และ 11 จำนวน 81 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนทดสอบมาตรฐานในการอ่านและเขียนของนักเรียนกลุ่มเกรด 9 เป็นที่น่าพอใจ ส่วนกลุ่มทดลองในกลุ่มเกรด 11 มีคะแนนเพิ่มขึ้นในด้านการอ่าน คะแนนกลุ่มควบคุมของนักเรียนกลุ่มเกรด 11 ลดทั้งการอ่านและการเขียน

Bramlet (อ้างถึงใน ถาวร แก้วสีหาบุตร 2549) ศึกษาผลจากการใช้วิธีร่วมมือกันเรียนรู้ในการสอนอ่านและการใช้ภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 ห้องเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 9 ห้องเรียน จำนวน 198 คน กลุ่มควบคุม 9 ห้องเรียน จำนวน 194 คน และทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Erhan (2010) ศึกษาความสามารถด้านทักษะการอ่านและการเขียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทักษะด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกรด 7 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเกรด 7 ของโรงเรียนประจำจังหวัดแกร์สัน (Giresun) จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านและการเขียน ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และวิธีสอนแบบดั้งเดิมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี จำเป็นต้องอาศัยวิธีการสอนและสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่นับว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่มีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC และการใช้แผนภาพความคิดในการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนตามจินตนาการให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากนักเรียนจะได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยลดความสามารถของผู้เรียน ประกอบด้วย เก่งปานกลาง และอ่อน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยอมรับในความคิดเห็นของกันและกัน ด้วยการบูรณาการการอ่านและการเขียนร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเข้าด้วยกัน รวมทั้งนักเรียนสามารถช่วยกันกันตรวจสอบความถูกต้องและช่วยกันพัฒนาข้อบกพร่องของกันและกันได้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มาใช้สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ให้ดีขึ้นต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เป็นงานวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre - Experimental Designs) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 143) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปร
3. แบบแผนการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
6. การรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ จำนวน 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ตัวแปร

1.1 ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

1.2 ตัวแปรตาม

1.2.1 ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

1.2.2 ทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

1.2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre - Experimental Designs) โดยใช้แบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (The One - Group Pretest - Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 144) ดังตารางที่ 5-6

ตารางที่ 5 แบบแผนการทดลอง The One-Group Pretest-Posttest Design

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ คือ การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้
 X คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
 T₂ คือ การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 6 แบบแผนการทดลอง The One-Group Pretest-Posttest Design

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

เมื่อ	T_1	คือ การสังเกตทักษะการร่วมมือก่อนการจัดการเรียนรู้
	X	คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
	T_2	คือ การสังเกตทักษะการร่วมมือหลังการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ชุด ชุดละ 2 ข้อ โดยมีผู้ตรวจจำนวน 2 คน
3. แบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาข้อมูลจากหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผล และสื่อการสอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.4 กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลองเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง การทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง ดังรายละเอียดของเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 7 การกำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
	ทดสอบก่อนเรียน	1
1. การเขียนเรื่องสั้น ๆ	1. โวหารในงานเขียน (บรรยายโวหาร) 2. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	3
2. การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ	1. โวหารในงานเขียน (บรรยายโวหาร) 2. การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ	3
3. การเขียนเรื่องสั้น ๆ	1. โวหารในงานเขียน (อธิบายโวหาร) 2. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	3
4. การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ	1. โวหารในงานเขียน (อธิบายโวหาร) 2. การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ	3
	ทดสอบหลังเรียน	1
	รวมทั้งสิ้น	14

แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ประกอบด้วยการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นเตรียม ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน (1: 2: 1) กลุ่มละ 4 - 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และให้นักเรียนจำนวน 2 คน อ่านบทอ่าน คนละ 1 บท ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง และนักเรียนคนอื่นร่วมกัน ทายหรือตั้งชื่อเรื่องจากสิ่งที่เพื่อนอ่าน

2) ขั้นสอน นักเรียนศึกษาใบความรู้ร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่ม และศึกษาตัวอย่างการเขียนตามจินตนาการ จากนั้นเขียนแผนผังความคิดเพื่อสรุปสาระและแนวคิดของเรื่อง

3) ขั้นทำงานกลุ่มโดยใช้แผนภาพความคิด นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันอ่านบทอ่าน และสรุปสาระสำคัญและแนวคิดเรื่องที่ทำว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานของกลุ่ม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบต้นฉบับที่อ่านลงในใบงานของกลุ่ม โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่ทำ และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน

4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มานำเสนอหน้าชั้นเรียน และตรวจให้คะแนนงานของแต่ละกลุ่ม จากนั้นนักเรียนทุกคนอ่านบทอ่าน สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ทำว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงาน

ของตนเอง จากนั้นนักเรียนแต่ละคนเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เขียนแบบเรื่องที่อ่านลงในใบงานของตนเอง โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่อ่าน และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานเพื่อประเมินผล และตรวจให้คะแนนงานของแต่ละคน

5) ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน นักเรียนและครูร่วมกับสรุปบทเรียน และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ตลอดจนความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

1.6 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านวิธีสอน ด้วยการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์ิ, 2535: 139) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำข้อมูลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง หากค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าสอดคล้องตามเกณฑ์และสามารถนำไปใช้ได้ ผลปรากฏว่าค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00 (ภาคผนวก ข) ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และมีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

ตารางที่ 8 รายการแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	รายการแก้ไข
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
<p>ระบุคำถามกระตุ้นคิด กิจกรรมชั้นสอน ข้อ 3. ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4</p>	<p>ผู้วิจัยได้ระบุคำถามกระตุ้นคิด กิจกรรมชั้นสอน ข้อ 3. ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ คืออะไร - บรรยายโวหาร คืออะไร - หลักการเขียนเรื่องโดยใช้บรรยายโวหาร มีอะไรบ้าง <p>ระบุคำถามกระตุ้นคิด กิจกรรมชั้นสอน ข้อ 3. ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ คืออะไร - การเขียนนิทาน มีกี่ประเภท อะไรบ้าง - องค์ประกอบในการเขียนนิทานมีอะไรบ้าง <p>ผู้วิจัยได้ระบุคำถามกระตุ้นคิด กิจกรรมชั้นสอน ข้อ 3. ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ คืออะไร - อธิบายโวหาร คืออะไร <p>ระบุคำถามกระตุ้นคิด กิจกรรมชั้นสอน ข้อ 3. ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ คืออะไร - นิทานอธิบายเหตุ คืออะไร - องค์ประกอบในการเขียนนิทาน มีอะไรบ้าง
ด้านการวัดและประเมินผล	
<p>ปรับแก้ไขข้อประเมินการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4</p>	<p>ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขข้อของเครื่องมือการประเมิน จากเดิม แบบประเมินการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ เป็นแบบบันทึก</p>

ตารางที่ 8 รายการแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	รายการแก้ไข
	คะแนนประเมินการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ
ปรับแก้เกณฑ์การประเมินข้อที่ 3.1 การเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามกาลเทศะ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4	ผู้วิจัยได้ปรับแก้เกณฑ์การประเมินข้อที่ 3.1 จากเดิมการเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามกาลเทศะ เป็นการเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามโวหารที่ใช้ในการเขียน

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้ว จำนวน 1 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร) ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาหาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง และปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์

1.8 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และปัญหาที่พบจากการทดลองใช้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อรับคำแนะนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าควรปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับเวลา

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจนเกิดความสมบูรณ์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน และบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำมาสรุปและอภิปรายผลการทดลอง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ชุด ชุดละ 2 ข้อ รวม 4 ข้อ โดยแต่ละข้อมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพและศึกษาวิเคราะห์หัวข้อชีวิตและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จากตำราและเอกสาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

2.3 ศึกษาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

2.4 สร้างแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนและหลังเรียน แบบอัตนัย คะแนนเต็มข้อละ 15 คะแนน เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และสร้างเกณฑ์การประเมิน โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559: 3) ได้เกณฑ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการ 5 รายการ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ การใช้ภาษา การเขียนสะกดคำ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยตรวจให้คะแนนโดยใช้แบบอัตนัย จัดอันดับคุณภาพ 3 ระดับ คือ ระดับ 3 เท่ากับ 11-15 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ดี ระดับ 2 เท่ากับ 8-10 คะแนน อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และระดับ 1 เท่ากับ 5-7 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

ดังตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 9 เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
1. การตั้งชื่อเรื่อง	คะแนนเต็ม 2 คะแนน		ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
2. สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ 2.1 มีเนื้อหา 2.2 มีความต่อเนื่อง 2.3 มีความเป็นเหตุเป็นผล 2.4 มีความคิดสร้างสรรค์	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ครบ 4 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 1 ข้อ

ตารางที่ 9 เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
3. การใช้ภาษา 3.1 การเลือกใช้คำ ได้ถูกต้องตามโวหาร ที่ใช้ในการเขียน 3.2 เรียงลำดับ เหตุการณ์ได้ถูกต้อง 3.3 เขียนวันวรรค ตอนได้ถูกต้อง 3.4 ประโยค ถูกต้องตามหลัก ภาษา	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ครบ 4 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ
4. การเขียนสะกดคำ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน	เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด ไม่เกิน 5 คำ	เขียนผิดตั้งแต่ 6 คำขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษร อ่านง่าย 5.2 สะอาด เรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน		เขียนได้ ตามเกณฑ์ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

2.5 เสนอแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม การใช้สำนวนภาษา และปรับปรุง
แก้ไขให้ถูกต้อง

2.6 นำแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการและเกณฑ์การประเมินที่ปรับปรุง
แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 คน
2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและ

ประเมินผล จำนวน 1 คน (ภาคผนวก ก) ประเมินแบบทดสอบและเกณฑ์การประเมิน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำความคิดของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง หากค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าข้อสอบทั้ง 4 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00 (ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับแก้สำนวนภาษาเพิ่มเติม ดังนี้

ตารางที่ 10 รายการแก้ไขแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	รายการแก้ไข
เพิ่มหัวข้อ ชื่อเรื่อง เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนชื่อเรื่องได้สะดวกขึ้น	ผู้วิจัยแก้ไขแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 4 ข้อ โดยเพิ่มคำว่า ชื่อเรื่อง ลงในแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
ปรับแก้เกณฑ์การประเมินข้อที่ 3.1 การเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามกาลเทศะ	ผู้วิจัยดำเนินการปรับแก้เกณฑ์การประเมินข้อที่ 3.1 จากเดิมการเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามกาลเทศะ เป็นการเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามโวหารที่ใช้ในการเขียน

2.7 นำแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการและเกณฑ์การประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นห้องเรียนที่ผ่านการเรียนเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการมาแล้ว

2.8 นำแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 มาตรวจให้คะแนน โดยผู้ตรวจ จำนวน 2 คน และหาค่าดัชนีความยากง่ายและค่าดัชนีอำนาจจำแนก ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความยากง่ายของข้อสอบจำนวน 2 ข้อ มีค่า

เท่ากับ 0.76 และ 0.77 ตามลำดับ แสดงว่าข้อสอบสามารถใช้ได้ ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของข้อสอบจำนวน 2 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.48 แสดงว่าข้อสอบมีอำนาจจำแนกค่อนข้างสูง

2.9 นำแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 มาตรวจให้คะแนน โดยผู้ตรวจจำนวน 2 คน และหาค่าความเที่ยง (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบราซของข้อสอบจำนวน 2 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.74 และ 0.93 แสดงว่าคะแนนของผู้ตรวจข้อสอบจำนวน 2 คน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระดับสูง

2.10 นำแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และเกณฑ์การประเมินที่ได้รับ การปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน

3. แบบสังเกตทักษะการร่วมมือ ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะการร่วมมือ

3.2 สร้างแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดตามแนวคิดของ Johnson et al. (1984: 45-48) จำนวน 20 ข้อ คือ 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม จำนวน 3 ข้อคำถาม (ข้อที่ 1-3) 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม จำนวน 6 ข้อคำถาม (ข้อที่ 4-9) 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ จำนวน 5 ข้อคำถาม (ข้อที่ 10-14) และ 4) ทักษะการสรุปความคิด จำนวน 6 ข้อคำถาม (ข้อที่ 15-20) โดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.4 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน (ภาคผนวก ก) ประเมินแบบทดสอบ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/นิยาม
 0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/นิยาม
 -1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/นิยาม
 จากนั้นนำความคิดของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่า IOC หากค่ามีค่ามากกว่า
 หรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ และมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับจุดประสงค์
 การเรียนรู้ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าแบบสังเกตทักษะการร่วมมือ มีค่าดัชนีความ
 สอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก ข) โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับแก้สำนวนภาษาใน
 รายการสังเกตทักษะการร่วมมือ ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ทักษะการคิดเชิงระบบ และทักษะการ
 สรุปความคิด ดังนี้

ตารางที่ 11 รายการแก้ไขแบบสังเกตทักษะการร่วมมือตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	รายการแก้ไข
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ข้อที่ 6. นักเรียนกล่าวชื่นชม เมื่อสมาชิกคนใดสามารถอธิบายความรู้ได้ชัดเจน	ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ข้อที่ 6. นักเรียนกล่าวชื่นชมหรือแสดงความรู้สึกร่วม เมื่อสมาชิกคนใดสามารถอธิบายความรู้ได้ชัดเจน
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ข้อที่ 7. นักเรียนคอยดูแลสมาชิกในกลุ่มให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง	ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ข้อที่ 7. นักเรียนคอยดูแลสมาชิกในกลุ่มให้ทำงานตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ข้อที่ 9. นักเรียนไม่สร้างปัญหาให้กับกลุ่ม	ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ข้อที่ 9. นักเรียนช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับกลุ่ม
ทักษะการคิดเชิงระบบ ข้อที่ 14. นักเรียนปรึกษากับสมาชิกกลุ่มเพื่อวางแผนการถ่ายทอดความรู้	ทักษะการคิดเชิงระบบ ข้อที่ 14. นักเรียนปรึกษากับสมาชิกกลุ่มเพื่อวางแผนการนำเสนอความรู้
ทักษะการสรุปความคิด ข้อที่ 19. นักเรียนพยายามคิดไตร่ตรองเพื่อค้นหาคำตอบ หรือข้อสรุปจนสามารถได้คำตอบหรือข้อสรุป	ทักษะการสรุปความคิด ข้อที่ 19. นักเรียนพยายามคิดทบทวนเพื่อค้นหาคำตอบ หรือข้อสรุปจนสามารถได้คำตอบหรือข้อสรุป

3.5 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ในชั่วโมงที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการดำเนินการวิจัย โดยให้ผู้ช่วยวิจัย 1 คน ร่วมสังเกตและบันทึกผลลงในแบบสังเกตทักษะการร่วมมือ และนำผลการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมาหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.87

3.6 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือที่ใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน โดยให้ผู้ช่วยวิจัย 1 คน ร่วมสังเกตและบันทึกผลลงในแบบสังเกตทักษะการร่วมมือขณะดำเนินการทดลองจริง

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

4.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC จำนวน 15 ข้อ คือ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อคำถาม (ข้อที่ 1-5) 2) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อคำถาม (ข้อที่ 6-10) และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 5 ข้อคำถาม (ข้อที่ 11-15) และให้นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นอื่น ๆ โดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน (ภาคผนวก ก) ประเมินแบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำความคิดของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่า IOC หากค่ามีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ และมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าแบบสอบถามความคิดเห็นมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 (ภาคผนวก ข) โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับแก้สำนวนภาษาในรายการสอบถามความคิดเห็น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

ตารางที่ 12 รายการแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	รายการแก้ไข
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ 2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอน	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ 2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ข้อที่ 12. นักเรียนได้ฝึกคิดและวางแผนในการทำงาน	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ข้อที่ 12. นักเรียนได้ฝึกคิดและวางแผนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ข้อที่ 15. นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ข้อที่ 15. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากการอ่านและการเขียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.5 นำแบบประเมินทักษะการร่วมมือที่ปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยขั้นตอนการเก็บข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนการเขียนเรื่องตามจินตนาการแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที

2. ระหว่างผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และให้ครูผู้สอนร่วม จำนวน 1 คน ทำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือก่อน และหลังการทดลอง

3. หลังดำเนินการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนการเขียนเรื่องตามจินตนาการแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที

4. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบ t-test แบบ dependent

2. การเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดจากแบบสังเกตที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบ t-test แบบ dependent

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดจากแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ Content Analysis

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

**ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด**

ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ก่อนและหลังการทดลอง โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 13

**ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับ
แผนภาพความคิด**

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	p
การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้	28	30	15.86	3.46	-13.04	0.00
การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้	28	30	22.04	2.20		

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ($M= 22.04$, $SD = 2.20$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนการจัดการเรียนรู้ ($M= 15.86$, $SD = 3.46$)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ผู้วิจัยเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 28 คน โดยการสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะการร่วมมือ โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

รายการประเมิน ทักษะการร่วมมือ	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	M	SD	M	SD		
ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม	3.02	0.35	4.21	0.64	-9.047	0.00
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม	3.00	0.28	4.08	0.60	-8.716	0.00
ทักษะการคิดเชิงระบบ	3.10	0.25	4.07	0.58	-7.636	0.00
ทักษะการสรุปความคิด	3.14	0.17	4.09	0.62	-8.367	0.00
รวม	3.07	0.20	4.11	0.53	-10.855	0.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยทักษะการร่วมมือของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ($M = 3.07$, $SD = 0.20$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยทักษะการร่วมมือของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ($M = 4.11$, $SD = 0.53$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 28 คน สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นโดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 15-16

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (รายด้าน)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	M	SD	แปลความหมาย	ลำดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.63	0.22	เห็นด้วยมากที่สุด	3
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.71	0.21	เห็นด้วยมากที่สุด	1
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.64	0.27	เห็นด้วยมากที่สุด	2
รวม	4.66	0.17	เห็นด้วยมากที่สุด	

จากตารางที่ 15 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด ($M = 4.66, SD = 0.17$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ในด้านบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 ($M = 4.71, SD = 0.21$) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นลำดับที่ 2 ($M = 4.64, SD = 0.27$) และนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 3 ($M = 4.63, SD = 0.22$) โดยมีรายละเอียดความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (รายชื่อ)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	<i>M</i>	<i>SD</i>	แปลความหมาย	ลำดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับ	4.57	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	4
2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.64	0.49	เห็นด้วยมากที่สุด	2
3. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่ต้องการรู้	4.54	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด	5
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.61	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	3
5. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนและการอ่าน	4.79	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	1
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
6. นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในการเรียน	4.71	0.46	เห็นด้วยมากที่สุด	3
7. นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.86	0.36	เห็นด้วยมากที่สุด	1
8. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	4.50	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด	5
9. นักเรียนได้รับคำแนะนำจากครูเมื่อมีข้อสงสัย	4.75	0.44	เห็นด้วยมากที่สุด	2
10. ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนตลอดเวลา	4.71	0.46	เห็นด้วยมากที่สุด	3

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (รายชื่อ) (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	M	SD	แปลความหมาย	ลำดับ
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
11. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น	4.54	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด	4
12. นักเรียนได้ฝึกคิดและวางแผนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.61	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด	3
13. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน	4.50	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด	5
14. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ จากกาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน	4.75	0.44	เห็นด้วยมากที่สุด	2
15. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากการอ่านและการเขียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.79	0.42	เห็นด้วยมากที่สุด	1

จากตารางที่ 16 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากสูงสุดลงมา 3 ลำดับ ดังนี้ คือ นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ($M = 4.86, SD = 0.36$) นักเรียนได้รับคำแนะนำจากครู เมื่อมีข้อสงสัย ($M = 4.75, SD = 0.44$) และครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนตลอดเวลา ($M = 4.71, SD = 0.46$) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นลำดับที่ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากสูงสุดลงมา 3 ลำดับ ดังนี้ คือ นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากการอ่านและการเขียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($M = 4.79, SD = 0.42$) นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ($M = 4.75, SD = 0.44$) และนักเรียนได้ฝึกคิดและวางแผนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($M = 4.61, SD = 0.57$) และนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็น

ลำดับที่ 3 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากสูงที่สุดลงมา 3 ลำดับ ดังนี้ คือ นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนและการอ่าน ($M = 4.79, SD = 0.50$) ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.64, SD = 0.49$) และนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ ($M = 4.61, SD = 0.50$)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นอื่น ๆ หลังจากเขียนเรื่องตามจินตนาการครบถ้วนตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างอิสระหลังการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนจำนวน 28 คน เพิ่มเติม สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม จากการตรวจสอบข้อคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า นักเรียนมีความรู้สึกเชิงบวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากกิจกรรมนี้ออกแบบเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งนักเรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง จึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้ว่าสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังตัวอย่างความคิดเห็นต่อไปนี้

“สนุกกับการเรียน ชอบเรียนเป็นกลุ่ม”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3

“รู้สึกสนุกสนานที่ทำงานกลุ่มกับเพื่อน และได้รับผิดชอบงานมากขึ้น”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4

“ผมมีความสุขในการเรียน ทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว การเรียนช่วยผ่อนคลายเมื่อทำงานกลุ่มกับเพื่อน”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10

“มีความสุขในการเรียน สนุกกับเพื่อน ๆ ทำงานกลุ่มกับเพื่อน ๆ
และสอนเพื่อน ๆ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 13

ความคิดเห็นจากข้อคิดเห็นอื่น ๆ พบกลุ่มคำที่สะท้อนความรู้สึกเชิงบวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ คำว่า “มีความสุข” “ชอบ” “สนุกสนาน” “ผ่อนคลาย” แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับเรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม

ประเด็นที่ 2 นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของตนเองได้

การเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เป็นกิจกรรมที่บูรณาการการอ่านและการเขียนเข้าด้วยกัน โดยนักเรียนจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่มจำนวน 2 ครั้ง จากนั้นจึงเรียนรู้และฝึกฝนการทำงานเดี่ยวด้วยตนเองอีกจำนวน 2 ครั้ง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านการอ่านเรื่อง และร่วมกันระดมความคิดเพื่อสรุปเรื่อง จากนั้นวางโครงเรื่องและฝึกเขียนเรื่อง ทำให้นักเรียนได้เห็นพัฒนาการของตนเองในระยะสั้น ๆ และเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองว่าสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนได้ ดังตัวอย่างความคิดเห็นต่อไปนี้

“การเรียนช่วยพัฒนาการเขียนการอ่านของผม”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7

“อ่านได้คล่องขึ้น ได้พัฒนาการอ่านและการเขียน”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 11

“สิ่งที่ครูสอนสามารถพัฒนาการอ่านและการเขียน”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 18

“เพิ่มความรู้ในการอ่านและอ่านคล่อง เขียนได้ดียิ่งขึ้น”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 22

ความคิดเห็นจากข้อคิดเห็นอื่น ๆ พบกลุ่มคำที่สะท้อนว่านักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนได้ คือ คำว่า “พัฒนา” “คล่อง” “เพิ่ม” “ดี” แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ซึ่งบูรณาการการอ่านและการเขียนเข้าด้วยกันส่งผลให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองว่า สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของตนได้ดีขึ้น

ประเด็นที่ 3 นักเรียนได้รับประโยชน์จากการตอบคำถาม รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่ม

การเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ส่วนหนึ่งเป็นกิจกรรมที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่ม โดยนักเรียนจะเรียนรู้เนื้อหาผ่านการอ่าน โดยที่ครูจะคอยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นนักเรียนเป็นระยะ จากนั้นนักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อสรุปและวางโครงเรื่องเพื่อฝึกเขียนตามลำดับ อันจะส่งผลให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการระดมความคิดในการตอบคำถาม และการวางแผนการทำงาน ดังตัวอย่างความคิดเห็นต่อไปนี้

“การตอบคำถามทำให้เราได้รับความรู้มากขึ้น”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1

“การทำงานกลุ่มทำให้เราได้ปรึกษากัน และวางแผนด้วยกัน”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5

“ได้ฝึกคิดและตอบคำถามร่วมกับเพื่อน ๆ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 24

“ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็น”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 28

ความคิดเห็นจากข้อคิดเห็นอื่น ๆ พบกลุ่มคำที่สะท้อนว่านักเรียนได้รับประโยชน์จากการตอบคำถาม รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่ม คือ คำว่า “การตอบคำถาม” “ความรู้” “คิด” “ฝึก” “ปรึกษา” “วางแผน” แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งส่งผลให้ได้รับความรู้จากการตอบคำถามครู และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่ม

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ เห็นได้จากผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยในครั้งนี้ส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียน เห็นได้จากค่าเฉลี่ยทักษะการร่วมมือของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ นักเรียนมีความสุขกับการเรียนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนผ่านแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามหลังกิจกรรมการเรียนรู้สิ้นสุดลง สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับ รวมทั้งผลจากการเขียนสะท้อนความคิดเห็นผ่านข้อคิดเห็นอื่น ๆ ของนักเรียน สรุปได้ว่า 1) นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม 2) นักเรียนภาคภูมิใจในตนเอง เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของตนเองได้ และ 3) นักเรียนได้รับประโยชน์จากการตอบคำถาม รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่ม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre - Experimental Designs) แบบการทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลัง (The One - Group Pretest - Posttest Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 2) เพื่อศึกษาทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) ทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 12 ชั่วโมง และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอีก 2 ชั่วโมง รวมเป็น 14 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 แผน ซึ่งผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00 และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แบบอัตนัยจำนวน 2 ชุด ชุดละ 2 ข้อ รวม 4 ข้อ โดยแต่ละชุดมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00 และจากการนำไปนำไปทดลองใช้

(Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 มาตรวจให้คะแนน และหาค่าดัชนีความยากง่าย ค่าดัชนีอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความยากง่ายของข้อสอบ มีค่าเท่ากับ 0.76 และ 0.77 แสดงว่าข้อสอบสามารถใช้ได้ ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของข้อสอบ มีค่าเท่ากับ 0.48 แสดงว่าข้อสอบมีอำนาจจำแนกค่อนข้างสูง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อสอบ จากผู้ตรวจให้คะแนนจำนวน 2 คน มีค่าเท่ากับ 0.74 และ 0.93 แสดงว่าคะแนนของผู้ตรวจข้อสอบ จำนวน 2 คน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระดับสูง 2) แบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ซึ่งผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดที่สร้างขึ้น ซึ่งผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00

เมื่อผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติคำนวณค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยสถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample t-test) จากนั้นวิเคราะห์ทักษะการร่วมมือของนักเรียนระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 ครั้ง จากแบบสังเกตทักษะการร่วมมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดจากแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า ค่าเฉลี่ยทักษะการร่วมมือของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ และจัดเรียงตามค่าเฉลี่ย (M) จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม ทักษะการสรุปความคิด ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม และทักษะการคิดเชิงระบบ

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยพิจารณาเป็นรายด้าน และจัดเรียงตามค่าเฉลี่ย (M) จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่พัฒนาขึ้นและออกแบบขั้นตอนให้เหมาะสม สำหรับใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยเฉพาะ โดยดำเนินการทุกขั้นตอนสอดคล้องกับนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยละความสามารถกลุ่มละ 4-6 คน โดยขั้นตอนนี้จะทำให้ให้นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน เกิดการเรียนรู้ การแก้ปัญหาและการวางแผนการทำงานร่วมกัน เพราะสมาชิกในกลุ่มจะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ดังนั้นเพื่อนที่สามารถเรียนรู้ได้ดีและเร็วกว่า จะคอยช่วยสอนเพื่อนที่เรียนรู้ได้ช้ากว่าเป็นอย่งดี อีกทั้งนักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Joyce and Showers (1996: 7-9) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้เรียน

ด้านสติปัญญา โดยเพื่อนในกลุ่มจะช่วยเหลือและแนะนำซึ่งกันและกัน และสามารถสื่อสารและสื่อความหมายแก่กันและกันได้ง่าย รวมทั้งสามารถพัฒนาทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความรับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อน ทักษะทางสังคมและความสามารถด้านการคิดในระดับต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขณะที่นักเรียนกำลังเรียนรู้ด้วยการศึกษาใบบทความรู้ร่วมกัน ครูจะอธิบายและถามคำถามกระตุ้นให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้นักเรียนเกิดการคิดอยู่ตลอดเวลา และเป็น การทบทวนความรู้ที่นักเรียนมีอยู่รวมทั้งเป็นการเพิ่มเติมความรู้ใหม่ประกอบการอ่าน ใบบทความรู้ ดังที่ ภาวดี จิตมัย (2548: 65) กล่าวว่า การนำเทคนิค CIRC ไปใช้นั้น ครูจะต้องอธิบาย ยกตัวอย่าง การอ่านประเภทต่าง ๆ และรูปแบบการเขียนให้นักเรียนรู้ เข้าใจ และปฏิบัติได้ จะเห็นได้ จากขณะที่ครูกำลังดำเนินการจัดการเรียนการสอน ครูจะสังเกตนักเรียนและให้คำปรึกษาหารือที่ นักเรียนกำลังร่วมกันศึกษาใบบทความรู้ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนสามารถจับประเด็นความรู้และเข้าใจ เนื้อหาในบทเรียนได้กระจ่างขึ้น และนอกจากนี้ครูนำตัวอย่างบทอ่านจากหนังสือที่มีความเหมาะสม กับวัยของผู้เรียนหรือเป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลมาให้นักเรียนอ่านเพื่อฝึกสังเกตโวหารที่ใช้ในการเขียน ก่อนการฝึกเป็นนักเขียนเรื่องตามจินตนาการในขั้นตอนต่อไป ดังที่ วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2531: 7) กล่าวว่า สำหรับผู้ที่จะเป็นนักเขียน หรือจะทำงานเกี่ยวกับการเขียนหนังสือ ก็คือจะต้องอ่านหนังสือ ของนักเขียนที่มีชื่อเสียงอยู่เสมอ เพื่อจะได้เห็นแบบอย่างว่าสำนวนการเขียนที่ดีนั้นเป็นอย่างไร จึงจะ ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นทำงานกลุ่มโดยใช้แผนภาพความคิด เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนทุกคนได้ศึกษา ตัวอย่างบทอ่านและสรุปบทอ่านเป็นแผนภาพความคิด และได้ร่วมกันเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็น กลุ่มผ่านการวางแผนเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน ซึ่งการใช้แผนภาพความคิดส่งผลให้ นักเรียนสามารถเขียนได้อย่างไม่สับสน เนื้อหามีความต่อเนื่องตามลำดับโครงเรื่องที่วางไว้ ดังที่ Buzan (1997: 96) กล่าวว่า แผนภาพความคิดสามารถใช้ในการทบทวนบทเรียน สรุปสาระสำคัญ ที่เรียน ทำให้เกิดการจดจำได้ง่าย หรือใช้ในการคิดเรื่องใหม่ที่มีความหลากหลาย สร้างสรรค์ และ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2544: 21) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดว่า ผู้เรียนสามารถนำ แผนผังความคิดมาใช้สำหรับการจัดบันทึกความรู้ การสรุป การอภิปราย ทบทวนความรู้เดิม การ จัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบ ตลอดจนการวางแผนการทำงาน การเสนอผลงาน และการเขียนรายงานนอกจากนี้ขั้นตอนนี้จะให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้มีปฏิสัมพันธ์กันอย่าง อิสระ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้เต็มที่ กล่าวแสดงความคิดเห็น และรู้จักการยอมรับในความคิดเห็น ของผู้อื่น สอดคล้องกับสุริย์ บาวเออร์ (2535: 19-20) กล่าวว่า ความสำเร็จในการเรียนด้วยรูปแบบ CIRC คือ นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย นักเรียนมี ความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากหลายทัศนะ มีแรงจูงใจในการเรียน นอกจากนี้ในขั้นตอนทำงาน

กลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยเรียนรู้จากบทอ่าน ต้นแบบและนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นขั้นตอนที่ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการของกลุ่มออกมาแนะนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของเพื่อนที่นำเสนอด้วยการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ทุกกลุ่มมีสิทธิเป็นผู้เสนอความคิดเห็นและวิจารณ์งานของเพื่อน รวมทั้งนักเรียนกลุ่มที่นำเสนอทุกคนยอมรับฟังความคิดเห็น และคำวิจารณ์จากเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียน ดังจะเห็นได้จาก จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 308) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเขียนจะต้องรู้จักใช้สติปัญญาพิจารณาอย่างมีเหตุผล ในการรับฟังข้อคิดเห็นเหล่านั้น อย่าใช้อคติหรือความคิดเห็นส่วนตัวประกอบการพิจารณา การเปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย จะช่วยให้มีโลกทัศน์กว้างขึ้น ไม่จำกัดเฉพาะเรื่องที่ตัวเองชอบ นอกจากนี้ขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนที่นักเรียนทุกคนได้ทดสอบ โดยการศึกษาบทอ่านด้วยตนเองเป็นรายบุคคล สรุบบทอ่านเป็นแผนภาพความคิด และเขียนเป็นเรื่องตามจินตนาการโดยวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มให้นักเรียนออกนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน และให้เพื่อนในห้องช่วยกันแสดงความคิดเห็นตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จากการสังเกตของครูขณะนักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนกล้าเสนอแนะ กล้าแสดงความคิดเห็น และกล้าวิจารณ์งานเขียนตามจินตนาการของเพื่อนได้เป็นอย่างดี ซึ่งข้อเสนอแนะต่าง ๆ มีส่วนช่วยในการพัฒนาการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ มีมุมมองที่หลากหลาย รวมทั้งเกิดการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ Smith (อ้างถึงในพิณเพชร บุรณภิญโญ, 2545: 32) กล่าวว่า การแสดงผลงานของแต่ละคนในชั้นเรียนเพื่อช่วยกันวิจารณ์ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดมากขึ้น รู้จักศัพท์มากขึ้น เห็นแนวคิดและการใช้ภาษาหลากหลาย ทำให้สามารถใช้ภาษาเขียนได้ดีขึ้น หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการตรวจและให้คะแนนเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ เพื่อนำคะแนนมารวมกันและจัดลำดับคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก เพื่อมอบรางวัล ดังที่ได้ชี้แจงให้นักเรียนทราบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นการเสริมแรงกระตุ้นให้กับนักเรียน ซึ่งส่งผลให้ขณะนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนมีการช่วยเหลือกันและกันมากยิ่งขึ้น และบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขกับการเรียน จึงทำให้ไม่เกิดอาการเบื่อหน่ายกับการเรียน ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ และสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนตามจินตนาการได้สูงขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการโดยภาพรวม จากการสังเกตขณะนักเรียนทุกคนปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนทุกคนมีทักษะทางสังคมดีขึ้น สอดคล้องกับ ชาตรี เกิดธรรม (2545: 8-10) กล่าวว่า ทักษะทางสังคมหมายถึง การพัฒนาให้เด็กมีทักษะในการทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้มีการร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างจริงจัง ให้กำลังใจกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ นักเรียนยังมีการโต้ตอบกับครูมากขึ้น อีกทั้งกล้าพูดนำเสนอความคิดของตนเองมากขึ้น ดังที่ Slavin (อ้างถึงในวัชรรา เล่าเรียนดี 2548: 178) กล่าวว่าเทคนิค CIRC ทำให้ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นภูมิใจในตนเอง ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเองและต่อกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับผู้อื่นมากขึ้น สร้างความมั่นใจในตนเองและรู้ถึงคุณค่าของตนเองมากขึ้น และสุริย์ บาวเออร์ (2535: 19-20) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือจะทำให้เด็กมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ นักเรียนนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม มีโอกาสแสดงความคิดเห็น รู้จักใช้เหตุผล และใช้ความคิดอย่างรอบคอบ รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนและครู

นอกจากนี้ มีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนได้เป็นอย่างดี คือ เพชรรัตน์ ยูรี (2558: 77) ที่ศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พงนา เขียนสะอาด (2547: 116) ที่ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ญัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553: 93-94) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน จำนวน 3 แผน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ของการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า ค่าเฉลี่ยทักษะการร่วมมือของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนมีความพอใจในการจัดกลุ่มแบบคละความสามารถ เกิดการเรียนรู้และยอมรับในความสามารถของกันและกัน จึงส่งผลให้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 85) กล่าวว่า การทำงานเป็นกลุ่มจนสามารถทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต้องใช้ทักษะการร่วมมือ ซึ่งขั้นที่ 3 ของการจัดการเรียนรู้ คือ ขั้นทำงานกลุ่มโดยใช้แผนภาพความคิด เป็นขั้นตอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดทักษะการร่วมมือจากการทำงานร่วมกับเพื่อนภายในกลุ่ม ดังที่ Johnson and Johnson (2000: 107-108) กล่าวว่า เมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนจะเกิดสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มเพิ่มขึ้น เพราะนักเรียนได้ใส่ใจและเข้าใจความแตกต่างทางความคิดของผู้อื่นมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อกัน ผ่านการคิดทบทวน การวางแผนการทำงานและการค้นหาคำตอบหรือข้อสรุปจนสามารถได้คำตอบหรือข้อสรุปตามที่ต้องการ และหากนักเรียนคนใดไม่เข้าใจเนื้อหาหรือเข้าใจได้ช้า สมาชิกในกลุ่มก็สามารถให้คำแนะนำได้ รวมทั้งนักเรียนแต่ละกลุ่มยังสามารถพูดสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องอ่านจากต้นฉบับพร้อมยกเหตุผลประกอบการนำเสนอข้อมูลของกลุ่มตนเองได้

ทักษะการร่วมมือจึงถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้แบบกลุ่มและการทำงานร่วมกับผู้อื่น จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ดังที่ ชาตรี เกิดธรรม (2545: 8-10) กล่าวโดยสรุปว่า แนวคิดหลักของทักษะการร่วมมือ คือ ความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ของเด็กที่จะทำงานร่วมกัน ซึ่งจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลร่วมกัน ทักษะทำกิจกรรมร่วมกัน โดยการร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างจริงจังให้กำลังใจกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยอมรับความสามารถซึ่งกันและกัน รวมทั้งความเสมอภาคและการมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ทักษะการร่วมมือสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงานกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน มุ่งมั่นและตั้งใจทำงานให้บรรลุตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ดังที่ พงษ์กรณ์ วีรพิพรรณ (2554) ที่ศึกษาผลการใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ประภาสินี ปิงใจ (2555)

ที่ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟิฟิตีที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟิฟิตีมีทักษะการร่วมมือหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากผลการวิจัยพบว่า พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ในด้านบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 โดยนักเรียนได้รับคำแนะนำจากครู เมื่อมีข้อสงสัย เนื่องจากขณะที่นักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรมครูคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2547: 10) ที่กล่าวว่า ในชั้นสอนครูควรดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอน มีการยกตัวอย่างอย่างชัดเจน รวมทั้งให้ฝึกปฏิบัติโดยครูคอยแนะนำและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ดังที่ กรรณิการ์ พวงเกษม (2531:34) กล่าวว่า เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน และสามารถแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้นักเรียนไม่รู้สึกอึดอัดในเวลาเรียน อีกทั้งยังรู้สึกผ่อนคลายระหว่างการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนก็ไม่ตึงเครียดจนเกินไป เพราะครูลดบทบาทในการบรรยายลง เปลี่ยนเป็นการแนะนำ และให้นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกันในกลุ่มของตนเอง

นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นลำดับที่ 2 เนื่องจากนักเรียนอาจรู้สึกว่าคุณเองสามารถเขียนตามจินตนาการได้ดีขึ้น โดยผลจากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เช่น การตั้งชื่อเรื่องยังไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการไม่ครบถ้วน และเลือกใช้คำไม่ถูกต้องกับโวหารที่กำหนด รวมทั้งเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง แต่หลังจากได้รับการจัดการด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้บทอ่านที่เป็นเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ในการสอนเขียนตามจินตนาการ โดยให้นักเรียนจึงได้เรียนรู้ต้นแบบในการเขียน ประกอบด้วย โวหารในการเขียน ลักษณะ องค์ประกอบ และเทคนิคของการเขียนได้อย่างเข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังที่ กรรณิการ์ พวงเกษม (2531: 1) กล่าวว่า เด็กที่มีความสามารถในการอ่านจะประสบความสำเร็จในการเขียนมาก มีจินตนาการในการใช้ภาษาดี เพราะเขาได้เรียนรู้แนวทางในการใช้คำต่าง ๆ จากสำนวนภาษาในจากสิ่งที่ได้อ่าน ดังนั้นนักเรียนจึงสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดียิ่งขึ้นและรู้สึกว่าคุณเองสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดีขึ้น นอกจากนี้บทอ่านเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ยังให้ข้อคิด คติสอนใจแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น นักเรียนจึงมีความรู้สึกว่าได้ประโยชน์จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 3 เนื่องจากตลอดการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดีทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนของการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม และได้เปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก สามารถฝึกฝนทักษะให้กับนักเรียนได้หลายด้าน เช่น การฝึกกระบวนการทำงานกลุ่ม การแบ่งงานกันทำ การรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ที่ตนเองได้รับ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน นักเรียนจึงเห็นความสำคัญของตนเอง และเห็นความสำคัญของเพื่อน ดังที่ วิชา เล่าเรียนดี (2548: 102) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มุ่งเน้นการรวมกันปฏิบัติงานช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ขั้นตอนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีการเสริมแรงนักเรียนด้วยการให้รางวัลกับกลุ่มที่มีคะแนนรวม สูงสุด 3 อันดับแรก โดยผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดกับนักเรียนก่อนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อที่จะทำคะแนนกลุ่มให้ออกมาสูงเท่าที่จะทำได้ บรรยากาศในการเรียนจึงเป็นการแข่งขันกันเรียนเพื่อสร้างผลงานให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนจึงเกิดความรู้สึกสนุกสนานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกขั้นตอน อีกทั้งนักเรียนกลุ่มที่ได้รับรางวัลมีความสุขและความภาคภูมิใจในกลุ่มและผลงานของกลุ่มตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ คำหอมรีน (2558: 99) ได้ศึกษาความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในระดับเห็นด้วยมาก ในประเด็นนักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนมีความตั้งใจในการทำงานเพื่อความสำเร็จของตนเองและกลุ่ม ต่างมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญต่อเพื่อนในกลุ่มทุกคน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และมีการประเมินรางวัลให้กับกลุ่มจึงทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน อยากร่วมปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจภายนอกให้กับนักเรียน

จากการวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ตั้งผลการวิจัยดังกล่าวเบื้องต้น อีกทั้งยังส่งผลต่อทักษะการร่วมมือของนักเรียนและความคิดเห็นที่พึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ของนักเรียน อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมมาก ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องแบ่งเนื้อหา และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน และบริหารเวลาให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด
2. การจัดกิจกรรมการเขียนตามจินตนาการ ครูควรเลือกใช้บทอ่านจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ เหมาะกับวัย และกำลังอยู่ในความสนใจของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคอื่น ๆ และความเข้าใจที่คงทน
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น สารคดี บทความ เป็นต้น ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และความเข้าใจที่คงทน
3. ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไปพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ เช่น โคลงสี่สุภาพ กาพย์ชนิดต่าง ๆ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Block, C. C. (2004). **Power thinking : how to way you think can change the way you lead**. San Francisco: Jossey Bass.
- Buzan, T. (1997). **Use your head**. London: BBC Book.
- Doyle, A. (2020). **What Are Collaboration Skills ? Definition & Examples of Collaboration Skills**. Accessed February 13, 2021. Available from <https://www.thebalancecareers.com/collaboration-skills-with-examples>.
- Erhan, D. (2010). "Effects of Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) Technique on Reading-Writing Skills." **Education Research and Reviews**. 6,1 (January): 102-109.
- Johnson D.W., and Johnson, P.F (2000). **Joining together: group theory and group skill**. 7th ed. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Johnson, D. W., & Holubec E.J. and Roy P. (1984). **Circles of learning Cooperative in the classroom**. Minneapolis: ASCD pulications.
- Johnson, and Johnson R.T. (1987). **Cooperative and compettion : Theory and Research**. Edina: Interaction Book Company.
- Joyce, B., and Showers, B. "The Evaluation or Peer Coaching." **Educational Leadership**. 53,6 (March 1996): 12-16.
- Slavin, R. E. (1995). **Cooperative Learning : Theory, Research and Practices**. Englewood Cliffs: Prentice Hall. อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Slavin, R. E. (1995). **Cooperative Learning : Theory, Research and Practices**. Englewood Cliffs: Prentice Hall. อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Steals, M. H. (1990). "Development to an Adapted Cooperative Learning Strategy in a Secondary Chapter I Option 4 Reading English/Language Rats Pairing Program." **English Language Arts** 51,5 (November): 15-16.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2531). **การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางการสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- กาญจนา คุณารักษ์. (2558). **การออกแบบการเรียนการสอน**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- กาญจนา นาคสกุลและคณะ. (2561). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 5**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). **ความคิดเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- _____. (2546). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- จารวิทย์ คีรีนิล. (2561). **ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนประจำวิทยาลัย**. สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2545). **คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). **80 นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเซอร์วิส.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2545). **เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2533). **การเขียน 2**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส. (2553). “การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2543). **ทักษะการเขียนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2544). **ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- _____. (2545). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ**. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ถาวร แก้วสีหาบุตร. (2549). “การพัฒนาทักษะการอ่าน-การเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 5) โดยการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือกันเรียนรู้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิตนา แหมมณี. (2530). **การทดลองใช้รูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการกาประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2545). **กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: นิซินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.

- ทิศนา แคมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ธัญญา พลอนันต์, ผู้แปล. (2551). **Mind Maps ฉบับคนพันธุ์ใหม่วัยใส ๆ**. กรุงเทพฯ: ชวัญข้าว'94.
- ธัญญา และชวัญฤดี พลอนันต์. (2550). **Mind Map กับการศึกษาและการบริหารความรู้**. กรุงเทพฯ: ชวัญข้าว'94.
- นาคยา ปิลันธนานนท์. (2543). **การเรียนแบบร่วมมือ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตติยา ตั้งเจริญ. (2559). “การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2533). **พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2535). **ระเบียบการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.
- ประภาศรี สีอำไพ. (2531). **การเขียนแบบสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประภาสิณี ปิงใจ. (2555). “ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิตีที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซน. (2536). **วิธีสอนแบบการเรียนรู้ร่วมกัน**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อ้างถึงใน สุรัตน์ คำหอมรีน. (2558). “การพัฒนาความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2544). **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัท รวมสาส์น จำกัด.
- พงษ์กรณ์ วีรพิพรรธน์. (2554). “ผลการใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนา เขียนสะอาด. (2547). “การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรณรงค์ ชาญรุ่งโรจน์. (2557). **คิดสร้างสรรค์จากจินตนาการ**. กรุงเทพฯ: แพลน พรินต์ติ้ง.

- พิเชษฐ พูนจินดาถาวร. (2561). ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ ฯ. สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน.
- พิณเพชร บุรณภิญโญ. (2545). “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพการ์ตูน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพชรรัตน์ ยวีร์. (2558). “การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวดี จิตมัย. (2558). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกัน เทคนิค CIRC และจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารแบบ 3Ps.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2558). **วิธีการวิจัยทางการศึกษา**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วนิดา กุลภัทร์แสงทอง. (2554). “การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณิ โสมประยูร. (2544). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2548). **เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2555). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 9. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร กระจับทุกข์. (2545). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- วันเนาว์ ยูเต็น. (2530). **วรรณคดีเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). **พัฒนาการเรียนการสอน**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไล มาศจรัส. (2539). **เทคนิคการเขียน การเล่านิทานสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.
- ศิริยุดา เทียมหมอก. (2557). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์. (2557). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2545). **แหล่งการเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: เมธีพิปส์.
- สนิท สัตโยภาส. (2538). **พลวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. (2553). **หลักการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการประเมินตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์. (2544). **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สังวาลย์ คงจันทร์และคณะ. (2542). **การใช้ภาษาไทย 2**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายใจ ภูสีเขียว. (2556). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความและสรุปความ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สกสค. ลาดพร้าว.
- _____. (2552). **ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถทักษะ “เขียนคล่อง”(ฉบับกรรมการสอบ)**. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.sk1edu.go.th/dta/>.
- สุจิริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. (2536). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัตน์ คำหอมรื่น. (2558). “การพัฒนาความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรีย์ บาวเออร์. (2535). “การเรียนรู้โดยการร่วมมือ.” **วารสารวิชาการอุดมศึกษา** 2,1 (กันยายน-ธันวาคม): 14-21.
- สุวรรณ อ่อนเบา. (2561). **ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนคลองเกลือ. สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน**.
- สุวิมลย์ ยืนยง. (2556). “การพัฒนาทักษะอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- แสงระวี ประจวบวัน. (2553). “การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2550). **กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอนฉบับปรับปรุง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ชื่อ-นามสกุล	อาจารย์กิตติพงษ์ แบล้ว
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
วุฒิการศึกษา	ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร ศศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชื่อ-นามสกุล	อาจารย์ ดร. สิริระ สมนาม
ตำแหน่ง เรียนรู้	อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและการ เรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	ปร.ด. หลักสูตรและการสอน (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวช่อทิพย์ ต้นทวี
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการ หัวหน้างานวัดและประเมินผล โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร)
วุฒิการศึกษา	ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย

1. ผลการประเมินความสอดคล้องความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 แผน
2. ผลการประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
3. ผลการประเมินความสอดคล้องรายการสังเกตพฤติกรรมของแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
4. ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในการถามแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
5. ค่าดัชนีความยากง่าย ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
6. ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบราซของแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการและแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพ
ความคิด

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.2 วัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนเป็นลำดับชัดเจน	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.3 กิจกรรมช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.4 กิจกรรมช่วยจัดระบบความคิดในการเล่าเรื่องตามจินตนาการ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.5 กิจกรรมช่วยส่งเสริมทักษะการร่วมมือให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)					
4. สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้					
4.1 บทอ่านช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับวัยและประสบการณ์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. การวัดและประเมินผล					
5.1 สามารถวัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพ
ความคิด (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.2 วัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนเป็นลำดับชัดเจน	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.3 กิจกรรมช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.4 กิจกรรมช่วยจัดระบบความคิดในการเล่าเรื่องตามจินตนาการ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.5 กิจกรรมช่วยส่งเสริมทักษะการร่วมมือให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)					
4. สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้					
4.1 บทอ่านช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับวัยและประสบการณ์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. การวัดและประเมินผล					
5.1 สามารถวัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพ
ความคิด (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (อธิบายโวหาร)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.2 วัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนเป็นลำดับชัดเจน	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.3 กิจกรรมช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.4 กิจกรรมช่วยจัดระบบความคิดในการเล่าเรื่องตามจินตนาการ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.5 กิจกรรมช่วยส่งเสริมทักษะการร่วมมือให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (อธิบายโวหาร)					
4. สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้					
4.1 บทอ่านช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับวัยและประสบการณ์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. การวัดและประเมินผล					
5.1 สามารถวัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพ
ความคิด (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ (อธิบายโวหาร)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.2 วัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอน เป็นลำดับชัดเจน	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.3 กิจกรรมช่วยส่งเสริมความสามารถ ด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3.4 กิจกรรมช่วยจัดระบบความคิด ในการเล่าเรื่องตามจินตนาการ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
3.5 กิจกรรมช่วยส่งเสริมทักษะการร่วมมือ ให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินความสอดคล้องความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ (อธิบายโวหาร)					
4. สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้					
4.1 บทอ่านช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับวัยและประสบการณ์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. การวัดและประเมินผล					
5.1 สามารถวัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 18 ผลการประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบการเขียนตามจินตนาการของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3		
1	แบบทดสอบการเขียนตามจินตนาการของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สอดคล้อง กับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
2	ความถูกต้องของข้อความและขนาด ความยาวของแบบทดสอบการเขียน ตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 4 เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	เกณฑ์การวัดและประเมินการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ สามารถวัดได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ และส่งเสริมความสามารถ ด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
4	คำชี้แจงของแบบทดสอบมีความเหมาะสม กับระดับผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	รูปแบบของแบบทดสอบมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 19 ผลการประเมินความสอดคล้องรายการสังเกตพฤติกรรมของแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3		
ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม						
1	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันประโยชน์ต่อกลุ่ม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	นักเรียนตั้งใจฟัง ขณะที่ผู้พูดกำลังพูดชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	นักเรียนแสดงกิริยาสุภาพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม						
4	นักเรียนเตือนสมาชิกภายในกลุ่มให้รักษาเวลาการทำงาน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	นักเรียนเสนอแนะแนวทางการทำงานเพื่อส่งเสริมให้งานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	นักเรียนกล่าวชื่นชม เมื่อสมาชิกคนใดสามารถอธิบายความรู้ได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	นักเรียนคอยดูแลสมาชิกในกลุ่มให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	นักเรียนช่วยแนะนำสมาชิกกลุ่มหากไม่เข้าใจเนื้อหา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	นักเรียนไม่สร้างปัญหาให้กับกลุ่ม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 19 ผลการประเมินความสอดคล้องรายการสังเกตพฤติกรรมของแบบสังเกตทักษะ การร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3		
ทักษะการคิดเชิงระบบ						
10	นักเรียนพูดสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องอ่านจากต้นฉบับ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	นักเรียนอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมได้ เมื่อเพื่อนสรุปเนื้อหาไม่ครบถ้วน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	นักเรียนบันทึกข้อมูลเป็นผังมโนทัศน์ (mapping) เมื่อสมาชิกภายในกลุ่มนำเสนอความรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	นักเรียนมีเหตุผลประกอบการนำเสนอข้อมูลของตนเองเสมอ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	นักเรียนปรึกษากับสมาชิกกลุ่ม เพื่อวางแผนการถ่ายทอดความรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
ทักษะการสรุปความคิด						
15	นักเรียนรวบรวมเหตุผล เพื่อให้ได้ข้อสรุปของงานกลุ่ม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	นักเรียนสรุปความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน ให้ไปในทิศทางเดียวกัน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	นักเรียนพูดเน้นย้ำให้สมาชิกกลุ่มทำงานอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	นักเรียนขยายความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำตอบหรือข้อสรุปของกลุ่ม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 19 ผลการประเมินความสอดคล้องรายการสังเกตพฤติกรรมของแบบสังเกตทักษะ
การร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนภาพความคิด (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3		
19	นักเรียนพยายามคิดไตร่ตรองเพื่อค้นหา คำตอบ หรือข้อสรุปจนสามารถ ได้คำตอบหรือข้อสรุป	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	นักเรียนตรวจสอบเวลาการดำเนินงาน และระบบการทำงานกลุ่ม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 20 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในการถาม
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้
ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3		
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่ต้องการรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนและการอ่าน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้						
6	นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในการเรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนและได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนตลอดเวลา	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
10	นักเรียนได้รับคำแนะนำจากครูเมื่อมีข้อสงสัย	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 20 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในการถาม
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้
ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง			ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3		
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ						
11	ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	นักเรียนได้ฝึกคิดและวางแผน ในการทำงาน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถ การอ่านและการเขียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ จากการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่าง นักเรียนกับนักเรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง

ตารางที่ 21 ผลการหาค่าดัชนีความยากง่าย ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ผู้ตรวจ 2 คน)

ข้อที่	ค่าดัชนีความยากง่าย	ค่าดัชนีอำนาจจำแนก	แปลผล
1	0.76	0.48	ข้อสอบข้อสอบสามารถใช้ได้ และมีอำนาจจำแนกค่อนข้างสูง
2	0.77	0.48	

ตารางที่ 22 ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบราซของแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการและแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (ผู้ตรวจและผู้สังเกต 2 คน)

รายการ	ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบราซ	แปลผล
แบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ข้อที่ 1	0.74	มีความสัมพันธ์กัน ในเชิงบวกระดับสูง
แบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ข้อที่ 2	0.93	มีความสัมพันธ์กัน ในเชิงบวกระดับสูง
แบบสังเกตทักษะการร่วมมือ	0.87	มีความสัมพันธ์กัน ในเชิงบวกระดับสูง

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชีวิตที่ถูกลืม	วิชา ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 14101
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้น ป.4 ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2563
เรื่อง การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ	เวลา 3 ชั่วโมง	
ผู้สอน นายวัฒนัฐพล สนิทภิบาล	โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร)	

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

ท 2.1 ป.4/7 เขียนเรื่องตามจินตนาการ

2. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ เป็นการถ่ายทอดจินตนาการโดยใช้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ผ่านการสร้างแผนภาพความคิดโครงเรื่องและถ่ายทอดด้วยการใช้บรรยายโวหารออกมาเป็นงานเขียนของตนเอง ดังนั้นนักเรียนจะต้องศึกษาวิธีการ และโวหารที่ใช้ในการเขียนเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความคิดของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายความหมายของการเขียนตามจินตนาการได้
2. นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดได้
3. นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการโดยใช้บรรยายโวหารได้
4. นักเรียนบอกคุณค่าของการเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ

4. สาระการเรียนรู้

1. โวหารในงานเขียน (บรรยายโวหาร)
2. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. ชิ้นงาน / ภาระงาน

1. เขียนแผนภาพความคิดจากบทอ่าน เรื่อง ความสุขของกะทิ
2. เขียนแผนภาพความคิดโครงเรื่องการเขียนเรื่องสั้น ๆ ของกลุ่ม
3. เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการเป็นกลุ่ม
4. เขียนแผนภาพความคิดจากบทอ่านเรื่อง ช้าย-ขวา
5. เขียนแผนภาพความคิดโครงเรื่องการเขียนเรื่องสั้น ๆ ของตน
6. เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน

7. สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง ความสุขของกะทิ
2. บทอ่านเรื่อง ช้าย-ขวา
3. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

● ชั่วโมงที่ 1

ขั้นเตรียม

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน (1: 2: 1) กลุ่มละ 4 - 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง
2. นักเรียนจำนวน 2 คน อ่านบทอ่าน คนละ 1 บท ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง และนักเรียนคนอื่นร่วมกันทายหรือตั้งชื่อเรื่องจากสิ่งที่เพื่อนอ่าน

ขั้นสอน

3. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ โดยใช้บรรยายโวหาร ด้วยการให้นักเรียนศึกษาร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่มประมาณ 20 นาที จากนั้นครูถามคำถามกระตุ้นคิด เพื่อให้นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากใบความรู้ที่อ่าน ดังนี้

- การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ คืออะไร
- บรรยายโวหาร คืออะไร
- หลักการเขียนเรื่องโดยใช้บรรยายโวหารมีอะไรบ้าง

4. นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเขียนตามจินตนาการ โดยใช้บรรยายโวหาร จากนั้นเขียนแผนผังความคิดเพื่อสรุปสาระและแนวคิดของเรื่อง

ชั้นทำงานกลุ่มโดยใช้แผนภาพความคิด

5. นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันอ่านบทบรรยายโวหาร เรื่อง ความสุขของกะทิ โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอ่านและสรุปสาระสำคัญและแนวคิดเรื่องที่ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานที่ 1 แผนภาพความคิดจากเรื่อง ความสุขของกะทิ

6. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันหาประโยคที่เป็นบรรยายโวหารจากบทอ่าน โดยนักเรียนและครูร่วมกับตรวจสอบความถูกต้อง

● ชั่วโมงที่ 2

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบเรื่อง ความสุขของกะทิที่อ่านลงในใบงานที่ 3 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่ว่าด้วยบรรยายโวหาร และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน ลงในใบงานที่ 2 แผนภาพความคิด เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม ใช้เวลาในการเขียนประมาณ 30 นาที

ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

8. ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานเพื่อประเมินผล และครูตรวจให้คะแนนงานของแต่ละกลุ่ม

● ชั่วโมงที่ 3

9. นักเรียนแต่ละคนอ่านบทบรรยายโวหาร เรื่อง ช่าย-ขวา และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานที่ 4 แผนภาพความคิดจากเรื่อง ช่าย-ขวา

10. นักเรียนแต่ละคนค้นหาประโยคที่เป็นบรรยายโวหารจากบทอ่าน โดยนักเรียนและครูร่วมกับตรวจสอบความถูกต้อง

11. นักเรียนแต่ละคนเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบเรื่องช่าย-ขวา ที่อ่านลงในใบงานที่ 6 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่ว่าด้วยบรรยายโวหาร และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน ลงในใบงานที่ 6 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน ใช้เวลาในการเขียนประมาณ 30 นาที

12. ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานเพื่อประเมินผล และครูตรวจให้คะแนนงานของแต่ละคน

ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน

13. นักเรียนและครูร่วมกับสรุปบทเรียน และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบงานที่ 3 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม
2. ตรวจสอบงานที่ 6 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน

เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. ใบงานที่ 3 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม
2. ใบงานที่ 6 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
1. การตั้งชื่อเรื่อง	คะแนนเต็ม 2 คะแนน		ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
2. สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 1 ข้อ
2.1 มีเนื้อหา	ครบ 4 ข้อ			
2.2 มีความต่อเนื่อง				
2.3 มีความเป็นเหตุเป็นผล				
2.4 มีความคิดสร้างสรรค์				

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
3. การใช้ภาษา 3.1 การเลือกใช้คำ ได้ถูกต้องตามโวหาร ที่ใช้ในการเขียน 3.2 เรียงลำดับ เหตุการณ์ได้ถูกต้อง 3.3 เขียนวันวรรค ตอนได้ถูกต้อง 3.4 ประโยค ถูกต้องตามหลัก ภาษา	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ครบ 4 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ
4. การเขียนสะกดคำ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน	เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด ไม่เกิน 5 คำ	เขียนผิดตั้งแต่ 6 คำขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษร อ่านง่าย 5.2 สะอาด เรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน		เขียนได้ ตามเกณฑ์ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11-15	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

10. รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)

การเขียนแนวจินตนาการ คือ การใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เขียนนำมารวมและผสมผสานกลมกลืนกับความคิดใหม่ ความคิดใหม่นี้ควรเป็นแนวคิดเชิงบวกและสร้างสรรค์หรือเป็นการเพื่อฝันในสิ่งที่เป็นไปได้ มิใช่เป็นการเพื่อฝันแนวลม ๆ แล้ง ๆ ไม่เกิดประโยชน์ไม่ควรนำมาเขียน โดยมีขั้นตอนการฝึก ดังนี้

1. กำหนดเรื่อง วางจุดมุ่งหมาย และเริ่มวางโครงเรื่องโดยใช้แผนภาพความคิดวางเป็นหลักไว้ก่อน
2. นำความคิดใหม่มาเชื่อมโยงกับความคิดเดิมเพิ่มเติมในแผนภาพโครงเรื่อง
3. จัดลำดับความคิด และเรียบเรียงความคิด ถ่ายทอดเป็นข้อเขียนออกมาเป็นเรื่องที่ตรงตามรูปแบบ มีข้อคิดและข้อเสนอแนะที่เป็นเชิงบวก

ขั้นตอนการฝึกเขียนเรื่อง

วิธีการฝึกเขียนเรื่องจากการนำประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเรื่องมาสร้างเนื้อเรื่องใหม่ หลังจากที่ย่านเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว นำรูปแบบ โครงเรื่องเดิมไปเขียนเนื้อเรื่องใหม่ โดยมีลักษณะการดำเนินเรื่อง ตัวละคร แนวคิด ตามโครงเรื่องเดิมหมด ขั้นตอนการสร้างเนื้อเรื่องใหม่มีดังนี้

1. อ่านเรื่องเดิมแล้วจัดทำแผนภาพโครงเรื่องและหาแนวคิดของเรื่องเดิมที่อ่าน
2. คิดเนื้อเรื่องใหม่ตามโครงเรื่องเดิม จัดทำแผนภาพโครงเรื่องใหม่ แนวคิดคงตามเรื่องเดิม
ปรับตัวละคร ฉาก เวลา สถานที่ เหตุการณ์ ชื่อเรื่องใหม่
3. เขียนเรื่องใหม่ตามแผนภาพโครงเรื่องใหม่
4. อ่านทบทวน ตรวจสอบแก้ไขถ้อยคำ สำนวนภาษาให้สมบูรณ์

ผู้เขียนควรเลือกใช้โวหารให้เหมาะสมกับเรื่องที่เขียน ซึ่งโวหารที่นักเรียนจะต้องใช้ในการฝึกฝนการเขียนในครั้งนี้ คือ บรรยายโวหาร

บรรยายโวหาร คือ ลักษณะการเขียนด้วยวิธีเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจและติดตามเรื่องราวได้โดยตลอด สิ่งที่บรรยายอาจเป็นเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาพของบ้านเมือง ผู้คน ความเป็นมาหรือประวัติของบุคคล สถานที่ และเหตุการณ์ โดยการบอกเล่าตรง ๆ ว่าสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างไร การบรรยายเหมือนการวาดภาพให้ผู้อ่านคิดตามคำบรรยาย ซึ่งจะทำให้สามารถนึกคิดได้ตามที่บรรยายนั้น ภาษาที่ใช้บรรยายจึงเป็นภาษาที่กระจ่างชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอน

หลักการเขียนเรื่องโดยใช้บรรยายโวหาร

1. เรื่องที่เขียนมีความชัดเจน แสดงข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2. วิธีเขียนต้องรวบรัด เขียนเฉพาะสาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมา โดยจัดลำดับความคิดอย่างต่อเนื่อง
3. ภาษาต้องเข้าใจง่าย ใช้คำน้อยแต่กินความมาก และเร้าความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านตั้งแต่ต้นจนจบ

ตัวอย่างบรรยายโวหาร

คืนวันหนึ่งอากาศร้อนอบอ้าว เพราะเป็นหน้าร้อน เมื่อคุณตายังเป็นเด็ก ๆ อยู่ คุณพ่อคุณแม่ก็ให้เข้านอนแต่หัวค่ำ ส่วนผู้ใหญ่ยังคงคุ้ยหรือทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ กันอยู่ หลังจากนอนหลับไปได้สักพัก คุณตาก็ต้องตื่นขึ้น เพราะรู้สึกว่ามีอะไรแฉะ ๆ ที่จมูกไหลออกมาจนต้องเอามือปาด เมื่อเปิดไฟขึ้นจึงเห็นว่า เป็นเลือดสด ๆ ไหลออกมาทางจมูก สองคนที่นอนใกล้ ๆ ตื่นขึ้นมาด้วย น้อง ๆ เห็นพี่ชายมีเลือดไหลออกทางจมูกเลอะเทอะไปหมด ก็ร้องให้จ้า แต่คุณตาไม่ได้ร้องหรือ คุณแม่ได้ยินเสียงร้องไห้ของน้อง ๆ และเสียงเอะอะของคุณตา ก็วิ่งขึ้นมาดูว่าเกิดอะไรขึ้นกับลูก ๆ พบคุณตากำลังมีเลือดไหลออกทางจมูก ก็ปลอบว่า “ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร ตามแม่มา”

เมื่อคุณตาเกิดมาครบ 1 เดือน ก็ได้นำฟีกาปกเป็นของขวัญวันเกิดจากคุณปู่แล้ว คุณปู่แจกนาฬิกาพกแก่หลานชายทุก ๆ คนในวันทำขวัญเดือน แต่นาฬิกาพกเรือนนั้นคุณตาเกือบไม่ได้จับเลย เพราะคุณแม่ เก็บไว้ให้อย่างดี ให้ดูครั้งเดียวเท่านั้นแล้วก็บอกว่า “ไว้โตเป็นหนุ่ม แม่จะให้พกไปทำงานนะ ให้แม่เก็บไว้ดีกว่า เด็ก ๆ เก็บของดีมีราคาอย่างนี้ไม่ดีหรอก” คุณตาจึงได้แต่เห็นนาฬิกาของตัวเองเพียงแค่นั้นเอง นอกจากนั้นก็ดูเวลาด้วยนาฬิกาที่ข้างฝาบ้านเอา

รายการอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุลและคณะ. (2561). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 5**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2542) **การใช้ภาษาไทย 2**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2560) **เมื่อคุณตาคูณยายังเด็ก เล่ม 3**. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: บุรพาสาส์น (1991).
- _____. (2560) **เมื่อคุณตาคูณยายังเด็ก เล่ม 4**. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: บุรพาสาส์น. (1991).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **คิดและเขียนสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความ และสรุปความ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

บทอ่าน เรื่อง ความสุขของกะทิ

ตาหาซื้อเรืออีแปะหรือที่ชาวบ้านในละแวกเรียกเรือป้ามาไว้พายเที่ยวเล่นในทุ่งหน้าน้ำ ตาบอกว่าเป็นการปลีกวิเวกพ้นจากมลพิษทางเสียง (ของยาย) กะทิกับตาจะไปกันสองคน ออกเดินทางกันตอนสาย ๆ ตาพายเรือสบาย ๆ ผ่านมาในคลองที่สองข้างทางมีผลไม้ เช่น มะม่วง ชมพู ต้นโสน ที่ชอบขึ้นริมน้ำบ้าง ตาไม่หยุดแวะพัก แต่ร้องทักทายทุกคนที่เห็น ลุงสนกำลังทอดแหอยู่ที่ทำนน้ำหน้าบ้าน ท่าทางจะได้ปลาตะเพียนหลายตัว ตาบอกว่าหากลับจะแวะขอป็นไปให้ยายแช่น้ำปลาทอดกรอบเป็นอาหารเย็นให้กะทิ

บทอ่าน เรื่อง ซ้าย-ขวา

เรามีสองมือซ้ายและมือขวา เราใช้มือซ้ายถือส้อม เราใช้มือขวาถือช้อน เราชอบใส่แหวนที่นิ้วนางมือซ้าย คนทั่วไปหยิบแก้วน้ำด้วยมือขวา เมื่อเราเขียนหนังสือ เราใช้มือซ้ายวางพาดบนโต๊ะ และใช้มือขวาจับดินสอ เราวางหนังสือลงบนแขนซ้ายและใช้มือขวาพลิกทีละหน้าเมื่อเราอ่านหนังสือ บางคนถนัดซ้าย คนส่วนใหญ่ถนัดขวา ทั้งมือซ้ายและมือขวามีประโยชน์ ถ้าจะจับสิ่งของใดให้ดี เราจะใช้ทั้งสองมือ มือซ้ายและมือขวา เด็ก ๆ คนฝึกให้ถนัดมือขวา เพราะของส่วนใหญ่สร้างไว้ให้คนถนัดขวาใช้ เราควรส่งของให้ผู้อื่นด้วยมือขวา เขาจะรับไว้ได้อย่างถนัดมือ

รายการอ้างอิง

งามพรรณ เวชชาชีวะ. (2559). **ความสุขของกะทิ**. (พิมพ์ครั้งที่ 98). กรุงเทพฯ: แพรวสำนักพิมพ์.
 ประชุมพร สุวรรณตรา. (2544). **ซ้าย-ขวา**. กรุงเทพฯ: เพาเวอร์ วี อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล

ใบงานที่ 1 แผนภาพความคิด เรื่อง ความสุขของกะทิ

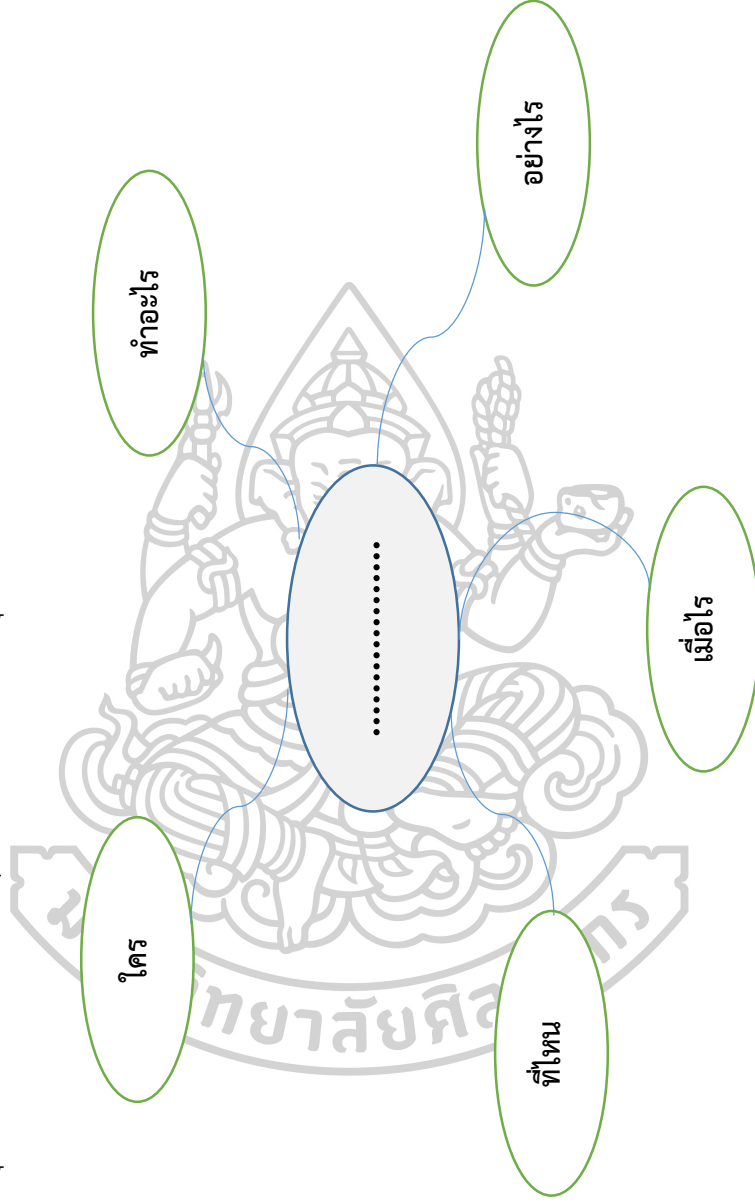
คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามและสรุปสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ความสุขของกะทิ เป็นแผนภาพความคิด

ชื่อกลุ่ม

ใบงานที่ 2 แผนภาพความคิด เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม

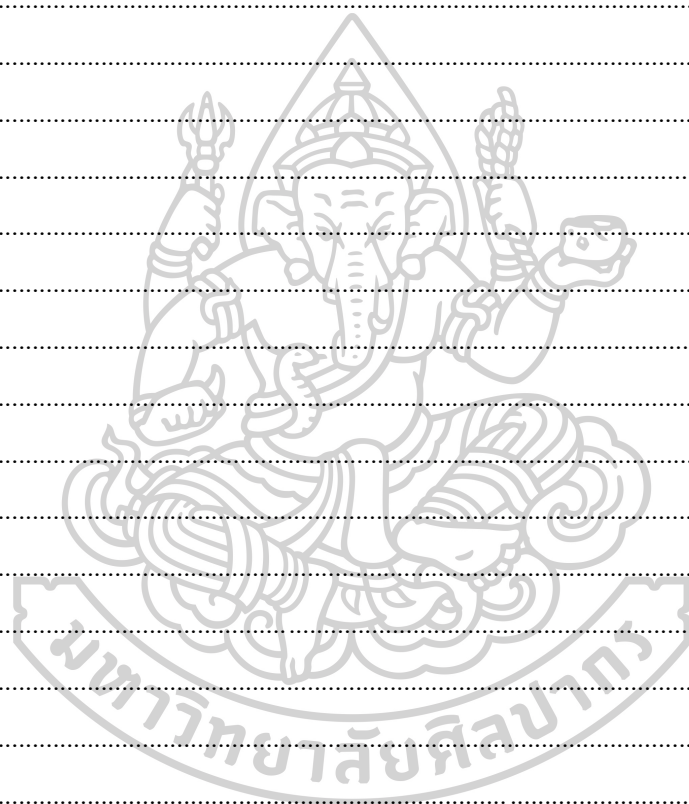
คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนโครงเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม เป็นแผนภาพความคิด

ชื่อกลุ่ม

ใบงานที่ 3 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม

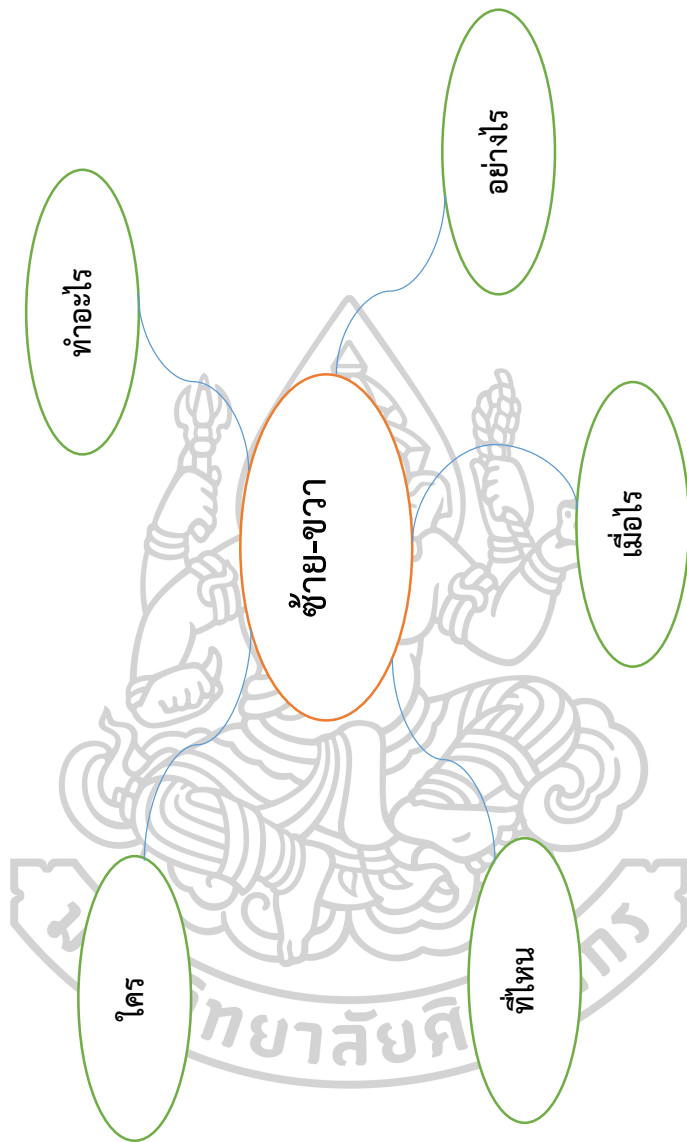
คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ โดยบรรยายตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้ใน
ใบงานที่ 2 แผนภาพความคิด เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลาใน
การเขียน 30 นาที

ชื่อกลุ่ม

ใบงานที่ 4 แผนภาพความคิด เรื่อง ช่าย-ชวา

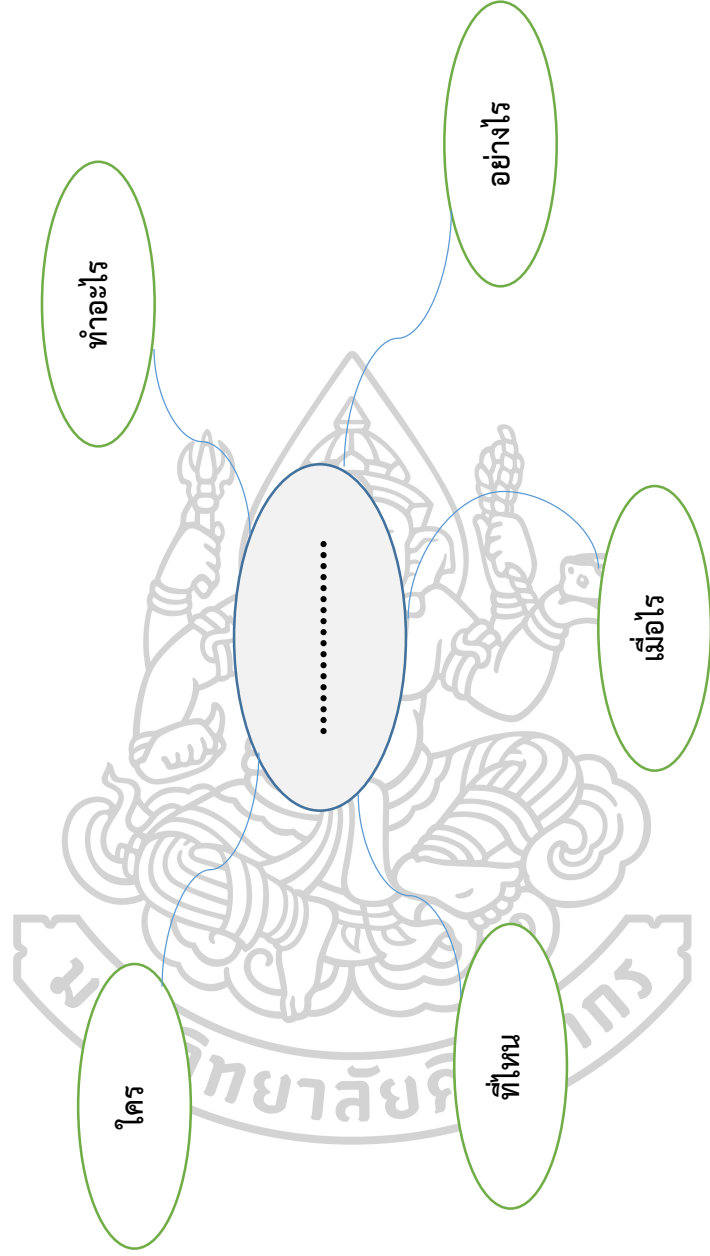
คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามและสรุปสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ช่าย-ชวา เป็นแผนภาพความคิด

ชั้ว
ชั้น เลขที่

ใบงานที่ 5 แผนภาพความคิด เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่องเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตนเป็นแผนภาพความคิด

ชื่อ เลขที่

ใบงานที่ 6 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ โดยบรรยายตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้ใน
 ใบงานที่ 5 แผนภาพความคิด เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลาในการเขียน
 30 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

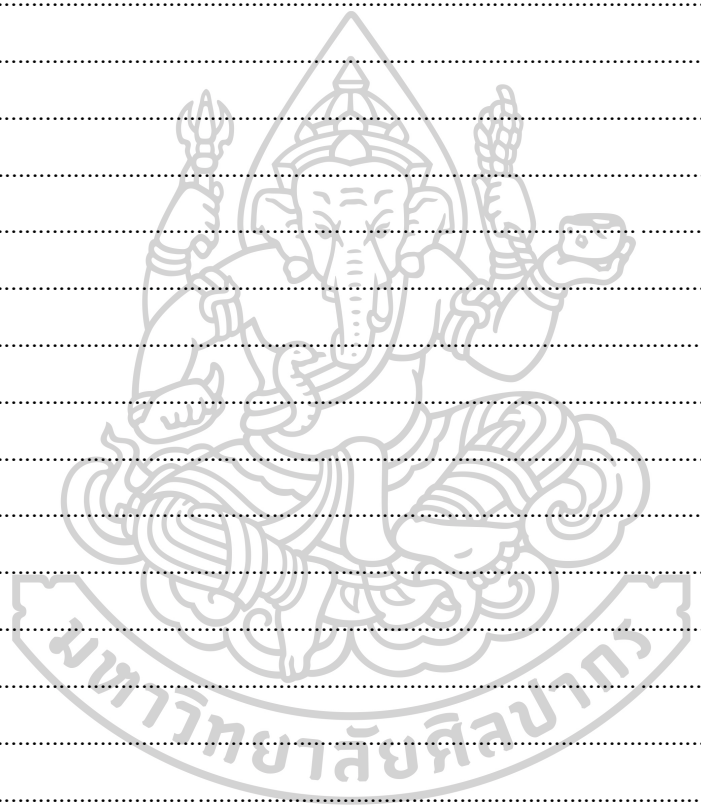
.....

.....

.....

.....

.....

ชั้น เลขที่

11. ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นายกิ่ง ลีประสาท)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร)

12. บันทึกผลหลังสอน

ผลการจัดเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา / การพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(นายวัฒนรัฐพล สีนภิบาล)

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
2. แบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

แบบทดสอบก่อนเรียนการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

1. ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ บรรยายประสบการณ์ในการเดินทาง พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลาในการเขียน 30 นาที (15 คะแนน)

ชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ อธิบายวิธีการทำอาหารในการอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลาในการเขียน 30 นาที (15 คะแนน)

ชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชั้น เลขที่

แบบทดสอบหลังเรียนการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

1. ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ บรรยายเรื่องเกี่ยวกับสัตว์มีพลังวิเศษ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลาในการเขียน 30 นาที (15 คะแนน)

ชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ อธิบายวิธีการหุงข้าว โดยใช้สัตว์เป็นตัวดำเนินเรื่อง พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลาในการเขียน 30 นาที (15 คะแนน)

ชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชั้น เลขที่

ตารางที่ 23 เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการเขียนตามจินตนาการ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับ
แผนภาพความคิด

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
1. การตั้งชื่อเรื่อง	คะแนนเต็ม 2 คะแนน		ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
2. สาระสำคัญของเรื่อง ที่เขียนตามจินตนาการ 2.1 มีเนื้อหา 2.2 มีความต่อเนื่อง 2.3 มีความเป็นเหตุเป็นผล 2.4 มีความคิดสร้างสรรค์	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ครบ 4 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 1 ข้อ
3. การใช้ภาษา 3.1 การเลือกใช้คำ ได้ถูกต้องตามโวหาร ที่ใช้ในการเขียน 3.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง 3.3 เขียนวันวรรคตอนได้ถูกต้อง 3.4 ประโยคถูกต้องตามหลักภาษา	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ครบ 4 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

ตารางที่ 23 เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการเขียนตามจินตนาการ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับ
แผนภาพความคิด (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
4. การเขียนสะกดคำ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน	เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด ไม่เกิน 5 คำ	เขียนผิดตั้งแต่ 6 คำขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษร อ่านง่าย 5.2 สะอาด เรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน		เขียนได้ ตามเกณฑ์ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11-15	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

แบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนภาพความคิด

ประเมินนักเรียน ชั้น เลขที่

คำชี้แจง

แบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสังเกตมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ผู้ประเมินร่วมได้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการแสดงพฤติกรรมที่ตรงกับความ เป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด	ให้ระดับคะแนน	5
นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	ให้ระดับคะแนน	4
นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	ให้ระดับคะแนน	3
นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย	ให้ระดับคะแนน	2
นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้ระดับคะแนน	1

แบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนภาพความคิด

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการแสดงผลพฤติกรรมที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมินทักษะการร่วมมือ	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม					
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันประโยชน์ต่อกลุ่ม					
2. นักเรียนตั้งใจฟัง ขณะที่ผู้พูดกำลังพูดชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ					
3. นักเรียนแสดงกิริยาสุภาพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม					
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม					
4. นักเรียนเตือนสมาชิกภายในกลุ่มให้รักษาเวลาการทำงาน					
5. นักเรียนเสนอแนะแนวทางการทำงานเพื่อส่งเสริมให้งานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ					
6. นักเรียนกล่าวชื่นชมหรือแสดงความรู้สึก เมื่อสมาชิกคนใดสามารถอธิบายความรู้ได้ชัดเจน					
7. นักเรียนคอยดูแลสมาชิกในกลุ่มให้ทำงานตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง					
8. นักเรียนช่วยแนะนำสมาชิกกลุ่ม หากไม่เข้าใจเนื้อหา					
9. นักเรียนช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับกลุ่ม					
ทักษะการคิดเชิงระบบ					
10. นักเรียนพูดสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องอ่านจากต้นฉบับ					
11. นักเรียนอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมได้ เมื่อเพื่อนสรุปเนื้อหาไม่ครบถ้วน					
12. นักเรียนบันทึกข้อมูลเป็นผังมโนทัศน์ (mapping) เมื่อสมาชิกภายในกลุ่มนำเสนอความรู้					
13. นักเรียนมีเหตุผลประกอบการนำเสนอข้อมูลของตนเองเสมอ					
14. นักเรียนปรึกษากับสมาชิกกลุ่ม เพื่อวางแผนการนำเสนอความรู้					

รายการประเมินทักษะการร่วมมือ	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
ทักษะการสรุปความคิด					
15. นักเรียนรวบรวมเหตุผล เพื่อให้ได้ข้อสรุปของงานกลุ่ม					
16. นักเรียนสรุปความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนให้ไปในทิศทางเดียวกัน					
17. นักเรียนพูดเน้นย้ำให้สมาชิกกลุ่มทำงานอย่างเต็มความสามารถ					
18. นักเรียนขยายความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำตอบหรือข้อสรุปของกลุ่ม					
19. นักเรียนพยายามคิดทบทวนเพื่อค้นหาคำตอบ หรือข้อสรุปจนสามารถ ได้คำตอบหรือข้อสรุป					
20. นักเรียนตรวจสอบเวลาการดำเนินงานและระบบการทำงานกลุ่ม					

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค
CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ฉบับนี้มีจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด	ให้ระดับคะแนน	5
นักเรียนเห็นด้วยมาก	ให้ระดับคะแนน	4
นักเรียนเห็นด้วยปานกลาง	ให้ระดับคะแนน	3
นักเรียนเห็นด้วยน้อย	ให้ระดับคะแนน	2
นักเรียนเห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ระดับคะแนน	1

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค

CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับ					
2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน					
ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่ต้องการรู้					
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้					
5. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนและการอ่าน					
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้					
6. นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในการเรียน					
7. นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
8. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนและได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน					
9. นักเรียนได้รับคำแนะนำจากครู เมื่อมีข้อสงสัย					
10. ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนตลอดเวลา					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
11. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น					
12. นักเรียนได้ฝึกคิดและวางแผนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
13. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน					
14. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
ซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน					
15. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากการอ่านและการเขียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

เขียนแสดงความรู้สึก

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

ข้อมูลแสดงผลการทดลอง

ประกอบด้วย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดก่อนและหลังการทดลอง

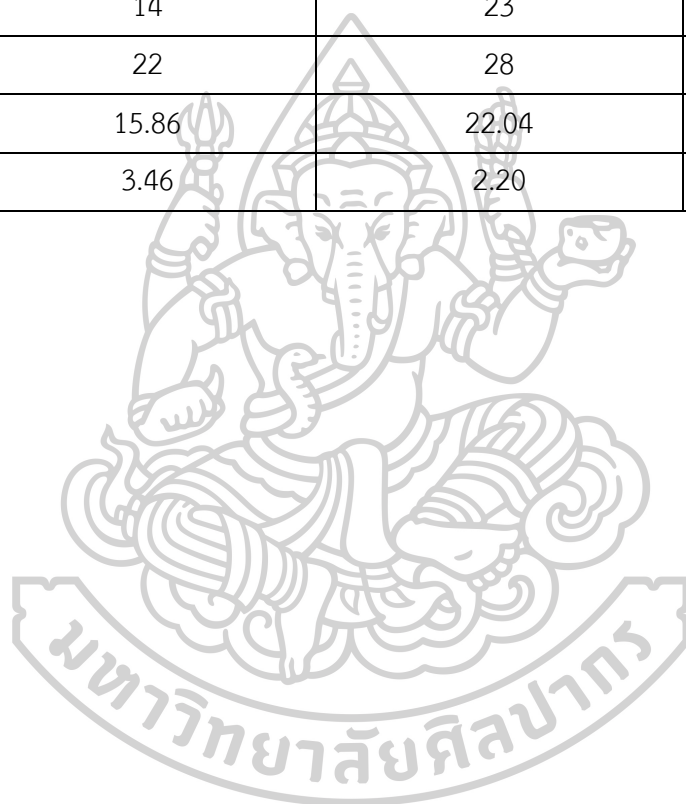

ตารางที่ 24 ผลคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนและหลังการทดลอง

ผลคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนและหลังการทดลอง			
คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	ค่าความต่าง
1	11	18	7
2	13	19	6
3	18	25	7
4	11	20	9
5	17	22	5
6	16	25	9
7	11	22	11
8	17	20	3
9	14	21	7
10	19	22	3
11	12	20	8
12	20	26	6
13	11	19	8
14	21	24	3
15	14	20	6
16	13	24	11
17	16	22	6
18	18	24	6
19	19	23	4
20	18	23	5
21	19	22	3
22	14	22	8
23	17	21	4

ตารางที่ 24 ผลคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนและหลังการทดลอง
(ต่อ)

ผลคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนและหลังการทดลอง			
คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	ค่าความต่าง
24	17	22	5
25	22	23	1
26	15	23	8
27	14	23	9
28	22	28	6
<i>M</i>	15.86	22.04	6.18
<i>SD</i>	3.46	2.20	2.50

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

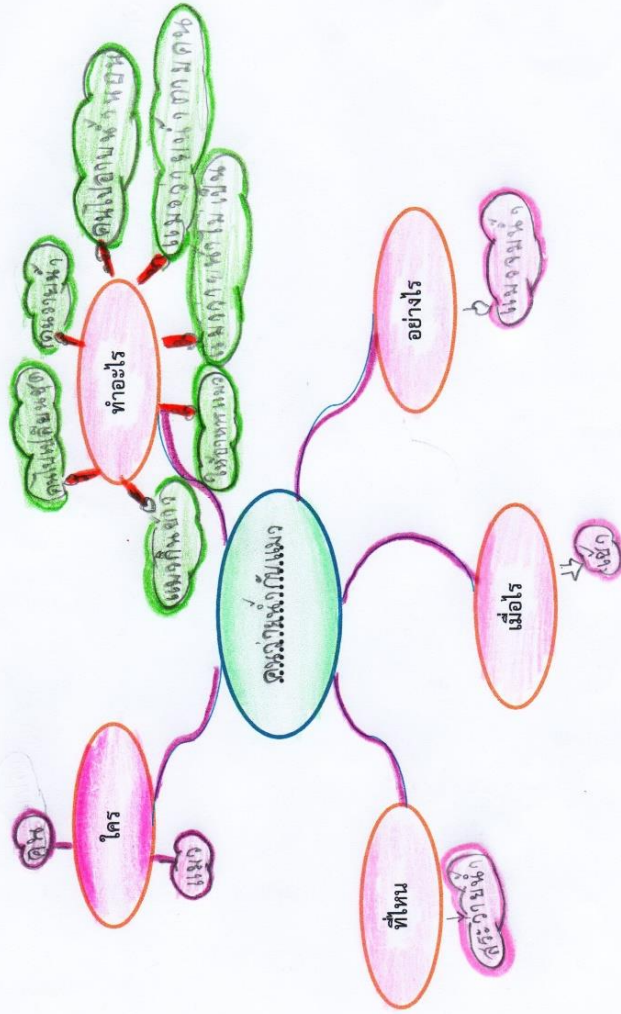
ใบงานที่ 16 แผนภาพความคิด เรื่อง ลิงกับคนทอดแห

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามและสรุปสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ลิงกับคนทอดแห เป็นแผนภาพความคิด

ชั้น .../1..... เลขที่ .../.....

ใบงานที่ 17 แผนภาพความคิด เรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน
 คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการของตนเป็นแผนภาพความคิด

ชั้น ป 4/1 เลขที่ 16

ใบงานที่ 18 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ โดยอธิบายตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้ใน
ใบงานที่ 17 แผนภาพความคิด เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของตน ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลาในการ
เขียน 30 นาที

เรื่อง คนที่ขี้กลัว

ทุกคืนตกค่ำฉัน พกถุงคิดค่ารถทำอาหารแก้วนวด พกถุงหิ้วเงินได้ห้า

บาท ฉันต้องรีบเดินไปเปลี่ยนรถที่ท่ารถ ก่อนที่รถจะออกไปท่ารถ พกถุงตกหล่น

๑ ให้แล้ว ฉันกลัวไปท่ารถอย่างสิ้นเชิง โดยที่ไม่รู้ทำ เจ้าหญิงวิงวอนตก

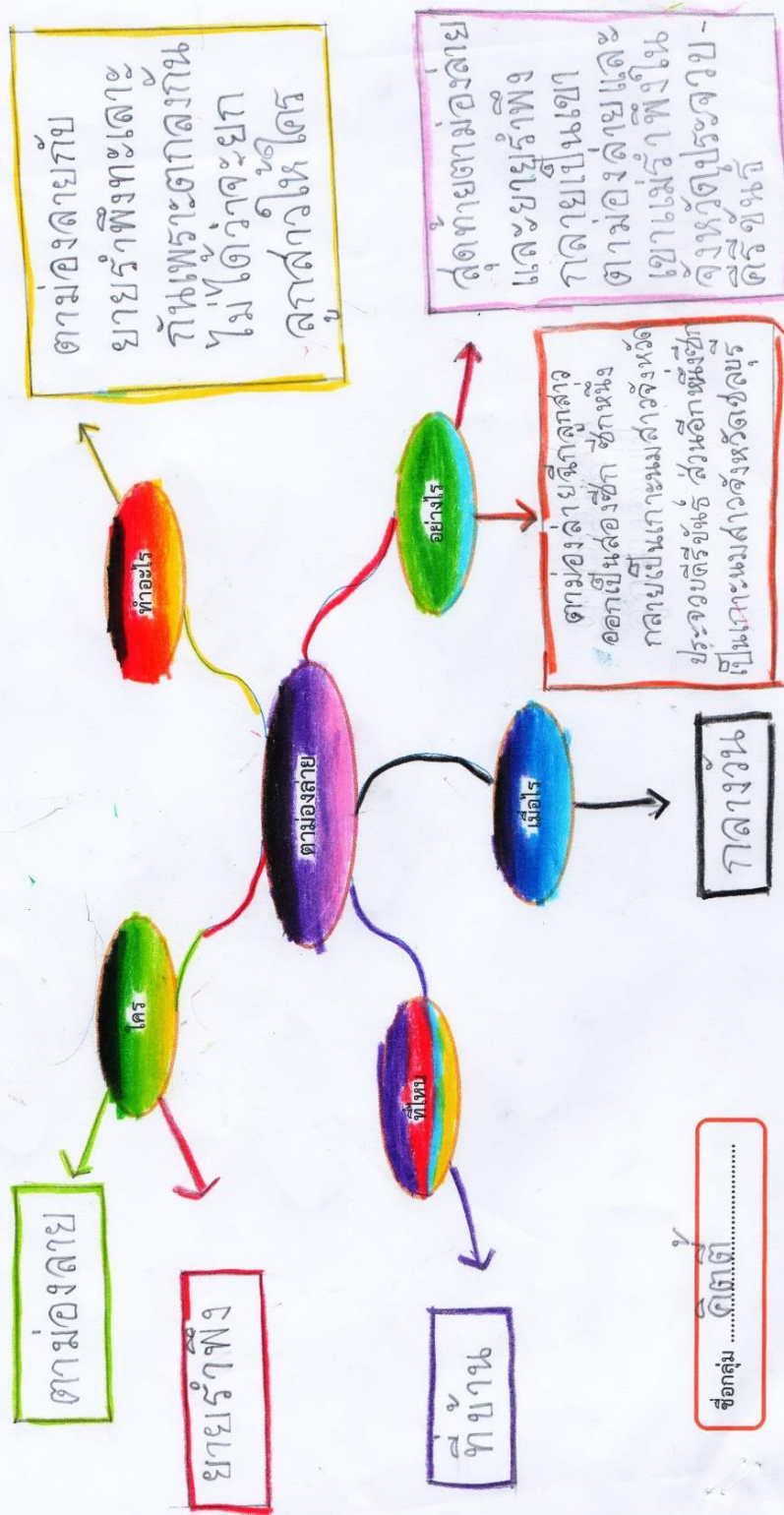
มือพกถุงทำแก้ว จิ้งไปรถ เจ้าหญิงวิงวอนทำจิ้งที่เหมือนกับพก

จิ้งกรือออด กรือไปในสระ แต่ลือว่าตนทำจิ้งไม่เป็น จิ้งจิ้งออดในที่สุด

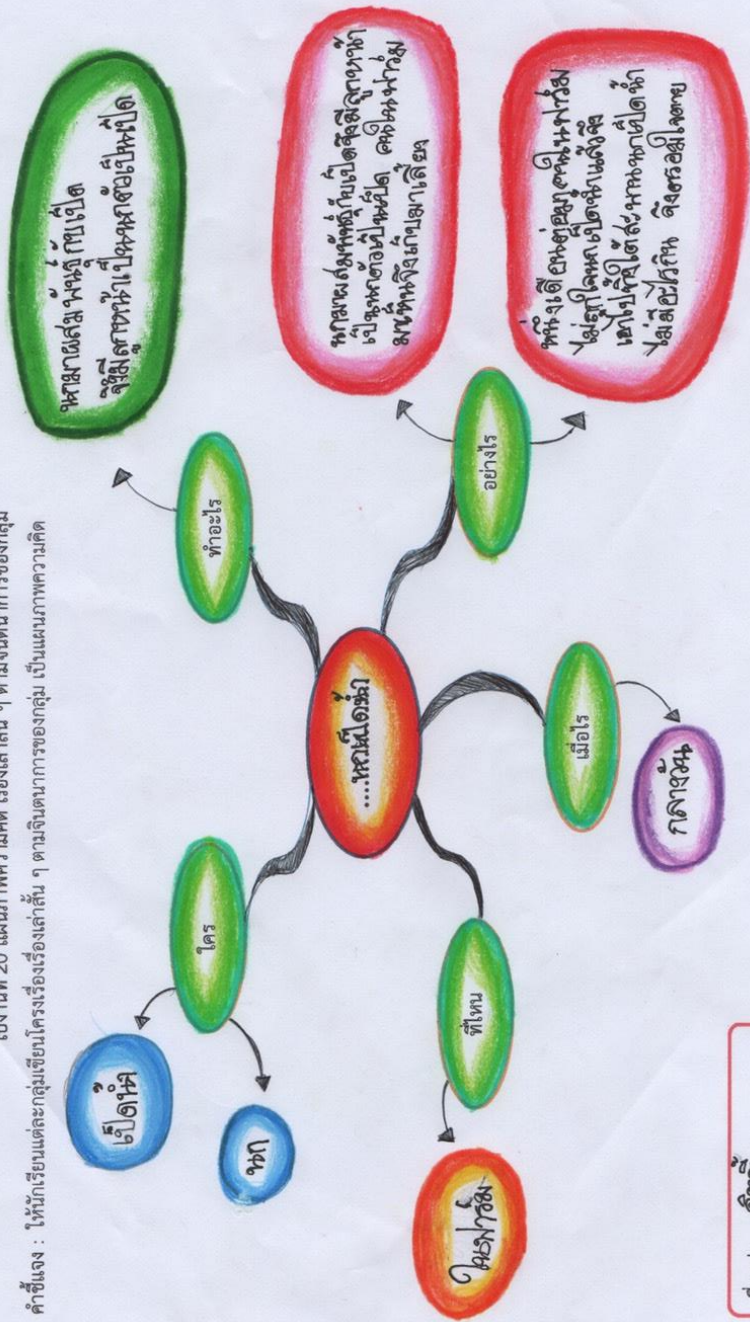
ชั้น ๒/๔/๑ เลขที่ ๑๖

ใบงานที่ 19 แผนภาพความคิด เรื่อง ตามองถ่าย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามและสรุปสาระสำคัญจากการ์ตูนเรื่อง ตามองถ่าย เป็นแผนภาพความคิด

ใบงานที่ 20 แผนภาพความคิด เรื่องลำดับ ๑ ตามจินตนาการของกลุ่ม
คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเรื่องลำดับ ๑ ตามจินตนาการของกลุ่ม เป็นแผนภาพความคิด

ชื่อกลุ่ม
ชื่อผู้ทำ.....

ใบงานที่ 21 เรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ โดยอธิบายเหตุตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้
ในใบงานที่ 20 แผนภาพความคิด เรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการของกลุ่ม ความยาว 5 บรรทัด ใช้เวลา
ในการเขียน 30 นาที

ชื่อ.....
ชื่อกลุ่ม.....

มีผู้หญิงคนหนึ่งกำลังมองหาสามีที่รักกันไปด้วยและได้เจอกับคนลึกลับ
ลูกออกมาแล้วมีคนหนึ่งพาฉันเดินมาเห็นว่ามี "อ้าวเป็นเด็กหรือลูกแล้ว"
แล้วฉันก็พาไปฝากแม่ก็มาเกาะใจ พ่อเกาะเสียวก็เห็นหน้าเป็น
หนักตัวเป็นแม่ได้ตอนแม่พาฉันเดินมาเลี้ยง...หลังจากเดินต่อมา คบในป่า
ไม่ถูกใจเลยเอาไปทิ้งที่สะพานหนักได้จนไม่อยู่เราก็เลยหมดแรงตาย
ปัจจุบันสะพานนี้มีชื่อว่าสะพานนกเป็ดน้ำ

ชื่อกลุ่ม คิตติ

ภาคผนวก ข

เอกสารการเข้าร่วมโครงการและการผ่านการรับรอง

1. เอกสารแสดงการเข้าร่วมโครงการอบรม เรื่อง จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. เอกสารแสดงการผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายอัฐพล สนิทภิบาล

ได้เข้าร่วมโครงการอบรม เรื่อง จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
สำหรับคณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
ณ ห้องวัดพระปฐมเจดีย์ อาคารโสมสวัสดิ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
รวมจำนวนเวลา ๖ ชั่วโมง ๓๐ นาที

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สันศักดิ์ เสริมศรี)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

รหัสโครงการ: REC 63.0618-052-2641

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย): การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ): THE DEVELOPMENT OF IMAGINATIVE WRITING AND COOPERATIVE SKILL OF
PRATHOM SUKSA 4 STUDENTS USING CIRC TECHNIQUE INTEGRATED WITH
MIND MAPPING

ผู้วิจัยหลัก: นายวณัฐพล สนิทภิบาล

สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์

เอกสารที่รับรอง:

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน 2563
2. แบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ฉบับภาษาไทย)
เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน 2563

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยยึดหลักเกณฑ์
ตามคำประกาศ เฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย
ข้อบังคับ และข้อกำหนดภายในประเทศ โดยขอให้รายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อโครงการเสร็จสิ้น

(ศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ศรีอมรศักดิ์)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

หมายเลขใบรับรอง COE 63.0917-072

วันที่รับรอง: 17 กันยายน พ.ศ.2563

วันหมดอายุ: 16 กันยายน พ.ศ.2564

สำนักงานบริหารการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์
6 ถนนราชพรรคาใน ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000
โทร 0-3425-5808 โทรสาร (Fax) : 0-3425-5808
email : su.ethicshuman@gmail.com

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายวัฒนัฐพล สีนภิบาล
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสาคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	28/5 หมู่ที่ 3 ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120

